

2026/962

30.4.2026

SKLEP KOMISIJE (EU) 2026/962

z dne 22. decembra 2025

o ukrepu SA.64153 (2022/C) (ex 2021/N), ki ga je izvedla Češka republika za pomoč za vzporedno radiodifuzijo prizemne televizije v DVB-T2/HEVC

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 8837)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1), točka (a), Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Komisija je prejela dve pritožbi: eno od združenja Česká asociace satelitních operátorů z. s. (v nadaljnjem besedilu: združenje ČASO) 19. septembra 2016 in eno od družbe DIGI TV s.r.o. (zdaj Telly s.r.o., v nadaljnjem besedilu: družba Telly) 14. februarja 2018. Združenje ČASO je združenje, ki zastopa dve družbi, tj. družbo Telly in družbo Canal + Luxembourg ⁽²⁾, ki zagotavljata televizijske storitve prek interneta in satelita. Pritožila sta se zoper načrt čeških organov, da finančno podprejo operaterje platform prizemne televizije pri prehodu s tehničnih standardov DVB-T ⁽³⁾ in MPEG-2 ⁽⁴⁾ na naprednejša standarda DVB-T2 ⁽⁵⁾ in HEVC ⁽⁶⁾. Komisija je v naslednjih letih do maja 2021 prejela dodatne informacije.

⁽¹⁾ UL C 282, 22.7.2022, str. 9.

⁽²⁾ Združenje ČASO je bilo ustanovljeno 27. julija 2016 z namenom, da med drugim zaščiti in uveljavi kolektivne in individualne interese svojih članov na Češkem. Članici združenja ČASO sta družbi Telly in Canal + Luxembourg Sàrl, prej znana kot skupina M7 Group. Glej točki 8 in 46 sodbe z dne 14. maja 2025, Telly in ČASO/Komisija, združeni zadevi T-362/21 in T-363/21, ECLI:EU:T:2025:493.

⁽³⁾ Prizemna digitalna radiodifuzija (DVB-T) je standard prve generacije za radiodifuzijo digitalne prizemne televizije, objavljen leta 1997.

⁽⁴⁾ Strokovna skupina za gibljive slike – 2 (MPEG-2) je standard za kodiranje digitalnih video- in avdioposnetkov, objavljen leta 1996.

⁽⁵⁾ DVB-T2 je druga generacija DVB-T, objavljena leta 2008. DVB-T2 ponuja pomembne prednosti v primerjavi z DVB-T, kot sta hitrejša oddajanje/večja oddajna zmogljivost in učinkovitejša uporaba spektra.

⁽⁶⁾ Visoko učinkovito video kodiranje (HEVC) je ena najnovejših generacij standardov digitalnega kodiranja za video- in avdioposnetke, objavljena leta 2013. Za HEVC velja, da doseže znatno zmanjšanje bitne hitrosti pri enaki kakovosti v primerjavi z drugimi standardi kodiranja, kot sta MPEG-4 AVC (50-odstotno zmanjšanje bitne hitrosti) in MPEG-2 (70-odstotno zmanjšanje bitne hitrosti).

- (2) Češki organi so 2. decembra 2016 predhodno priglasili več ukrepov v zvezi z operaterji platform prizemne televizije v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Med letoma 2017 in 2021 je med češkimi organi in Komisijo potekalo več pisnih izmenjav in srečanj. Med ukrepi so bili:
- (1) nadomestilo stroškov za nadgradnjo omrežij digitalne prizemne televizije in njihovo nastavitve na drugo frekvenco. Ta ukrep je bil obravnavan s Sklepom Komisije z dne 23. januarja 2020 v zadevi SA.55742, v kateri je Komisija odobrila nadomestilo za opremo, povezano s spektrom (v nadaljnjem besedilu: sklep v zadevi SA.55742) ⁽⁷⁾;
 - (2) nadomestilo stroškov za sočasno upravljanje obstoječih omrežij DVB-T in prehodnih omrežij DVB-T2;
 - (3) podaljšanje obstoječih razporeditev radiofrekvenčnih pasov, ki jih imajo operaterji omrežij digitalne prizemne televizije, do leta 2030. Ta ukrep je bil obravnavan s Sklepom Komisije z dne 15. marca 2021 v zadevi SA.55805, s katerim je bilo ugotovljeno, da podaljšanje dodelitev spektra ne pomeni pomoči (v nadaljnjem besedilu: sklep v zadevi SA.55085) ⁽⁸⁾.
- (3) Češki organi so 16. julija 2021 uradno priglasili ukrep z naslovom „Nadomestilo za sočasno oddajanje v zvezi s preходом na standard DVB-T2“ (v nadaljnjem besedilu: priglašeni ukrep, uvodna izjava 2(2), točka 2). Namen tega ukrepa je operaterjem platform prizemne digitalne radiodifuzije nadomestiti (i) stroške naložb v novo opremo, potrebno za izgradnjo in upravljanje omrežij DVB-T2 v kombinaciji s standardom HEVC, ter (ii) stroške poslovanja v zvezi z upravljanjem novih omrežij DVB-T2/HEVC vzporedno s prvotnimi omrežji DVB-T v obdobju od 1. marca 2017 do 18. marca 2020 ter od 1. julija do 31. oktobra 2020.
- (4) Komisija je z dopisom z dne 3. junija 2022 (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) Češko obvestila, da se je odločila začeti postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) v zvezi s tem priglašenim ukrepom in jo pozvala, naj predloži svoje pripombe. Sklep o začetku postopka je bil 22. julija 2022 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁹⁾. Komisija je v istem sklepu pozvala zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe.
- (5) Komisija je pripombe Češke prejela 1. julija 2022, od upravičencev, skupine Ceske Radiokomunikace (CRA) in družbe Digital Broadcasting (DB) 22. avgusta 2022 oziroma 9. avgusta 2022, od pritožnika ⁽¹⁰⁾, družbe Telly pa 21. septembra 2022. Komisija je pripombe, ki jih je prejela od zainteresiranih strani, posredovala Češki. Češka je svoje pripombe predložila 20. oktobra 2022 in 3. novembra 2022.
- (6) Komisija je 29. julija 2024 od Češke zahtevala dodatne informacije, 31. marca 2025 pa dodatna pojasnila. Češka je predložila stališča 29. avgusta 2024, 14. marca 2025, 18. marca 2025 in 24. aprila 2025. 23. junija 2025 je predložila tudi dopis.
- (7) Češka se je v dopisu z dne 10. januarja 2022 strinjala, da se odpove pravicam iz člena 342 PDEU v povezavi s členom 3 Uredbe (ES) št. 1/1958 ⁽¹¹⁾ ter da se sklep v tem postopku sprejme in priglasi v angleškem jeziku. 4. julija 2025 je potrdila, da se jezikovna opustitev uporablja tudi za sprejetje tega sklepa.

⁽⁷⁾ Glej Sklep Komisije C(2020) 253 final z dne 23. januarja 2020 v zadevi državne pomoči SA.55742 (2019/N) – Češka, Pomoč za zamenjavo od frekvence odvisne opreme za radiodifuzijo v okviru prehoda s frekvenčnega pasu 700 MHz (UL C 144, 30.4.2020, str. 1).

⁽⁸⁾ Glej Sklep Komisije C(2021) 1601 final z dne 15. marca 2021 v zadevi državne pomoči SA.55805 (2020/FC) – Podaljšanje licenc za frekvence operaterjev omrežij digitalne prizemne televizije – Češka (UL C 177, 7.5.2021, str. 1).

⁽⁹⁾ Sklep Komisije C(2022) 3609 final z dne 3. junija 2022 o državni pomoči SA.64153 (2022/C) (ex 2021/N) – Češka – Pomoč za vzporedno radiodifuzijo prizemne televizije v DVB-T2/HEVC (UL C 282, 22.7.2022, str. 9). Glej opombo 1.

⁽¹⁰⁾ Drugi pritožnik, združenje ČASO, je v elektronskem sporočilu z dne 21. julija 2022 navedel, da je pripombe predložilo med predhodno preiskavo in da pri njih vztraja.

⁽¹¹⁾ Uredba št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385).

2. OPIS PRIGLAŠENEGA UKREPA

2.1 Področje uporabe ukrepa

- (8) Priglašeni ukrep zadeva finančno nadomestilo, ki se dodeli trem operaterjem platform digitalne prizemne radiodifuzije za prenos digitalne prizemne televizije z uporabo prehodnih omrežij z naprednejšima tehničnima standardoma DVB-T2 in HEVC. Priglašeni ukrep bi kril upravičene stroške, ki bi jih imeli navedeni trije operaterji digitalne prizemne televizije v obdobjih od 1. marca 2017 do 18. marca 2020 in od 1. julija do 31. oktobra 2020. Priglašeni ukrep je del strategije za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz s strani operaterjev digitalne prizemne televizije v skladu s Sklepom (EU) 2017/899 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep Evropskega parlamenta in Sveta), s katerim se dodeljuje 700 MHz za brezžične širokopasovne storitve in zahteva, da prizemni sistemi, ki zagotavljajo radiodifuzijske storitve, navedeni spekter sprostijo do 30. junija 2020.
- (9) Prehodna omrežja digitalne prizemne televizije, ki uporabljajo naprednejše standarde, so v obdobju od 1. marca 2017 do 31. oktobra 2020 delovala vzporedno z obstoječimi omrežji digitalne prizemne televizije (sočasno oddajanje), ki uporabljajo starejše standarde, da bi olajšala prehod na novejšo tehnologije v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz.
- (10) Češka je sprva predvidela, da se bodo prehodna omrežja upravljala do 30. junija 2020. Zaradi pandemije COVID-19 je njihovo upravljanje podaljšala do 31. oktobra 2020. Poleg tega je Komisija pomoč za podaljšanje obveznosti sočasnega oddajanja med pandemijo COVID-19 v skladu z začasnim okvirom zaradi COVID-19 ⁽¹³⁾ odobrila s Sklepom Komisije z dne 13. julija 2021 v zadevi SA.60062 (v nadaljnjem besedilu: sklep v zadevi SA.60062) ⁽¹⁴⁾, ki zajema nadomestilo stroškov za podaljšanje navedenih obveznosti za obdobje od 19. marca 2020 do 30. junija 2020.

2.2 Ozadje ukrepa

- (11) Ukrep se pojavlja v okviru obveznosti, ki izhaja iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, da prizemni sistemi, ki zagotavljajo radiodifuzijske storitve, do 30. junija 2020 sprostijo frekvenčni pas 700 MHz (694–790 MHz), da se omogoči uporaba navedenega pasu za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve. O možnosti dodelitve frekvenčnega pasu 700 MHz za te storitve so potekale razprave na evropski in mednarodni ravni. Češka je sprejela ukrepe za pripravo na navedene spremembe. Rezultat razprav na ravni EU je bilo sprejetje sklepa Evropskega parlamenta in Sveta (uvodna izjava 8).

2.2.1 Ustrezna politika televizijskega spektra v EU

- (12) Radijski spekter je redek javni vir, ki je bistven za nekatere sektorje in storitve, vključno s televizijsko radiodifuzijo in brezžičnimi širokopasovnimi storitvami. Radijski spekter je razdeljen na frekvenčne pasove s tradicionalnimi imeni, ki jih določa Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU). Nekateri pasovi imajo tehnične značilnosti, ki najbolj ustrezajo določenim vrstam storitev. Uporaba pasu za določeno storitev se usklajuje na mednarodni ravni, da se prepreči čezmejno motenje.

⁽¹²⁾ Sklep (EU) 2017/899 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o uporabi frekvenčnega pasu 470–790 MHz v Uniji (UL L 138, 25.5.2017, str. 131).

⁽¹³⁾ Sporočilo Komisije Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C 91I, 20.3.2020, str. 1), kakor je bilo spremenjeno s sporočili Komisije C(2020) 2215 (UL C 112I, 4.4.2020, str. 1), C(2020) 3156 (UL C 164, 13.5.2020, str. 3), C(2020) 4509 (UL C 218, 2.7.2020, str. 3), C(2020) 7127 (UL C 340I, 13.10.2020, str. 1) in C(2021) 564 (UL C 34, 1.2.2021, str. 6).

⁽¹⁴⁾ Glej Sklep Komisije C(2021) 5332 final z dne 13. julija 2021 v zadevi državne pomoči SA.60062 (2021/N) – Češka, COVID-19: pomoč za izredne neposredne stroške, ki jih imajo operaterji češkega prizemnega televizijskega omrežja (UL C 317, 6.8.2021, str. 1).

- (13) Za storitve prizemne televizije se je lahko sprva uporabljal celoten frekvenčni pas med 470 MHz in 862 MHz. Navedene frekvence imajo tehnične značilnosti, ki so primerne tudi za brezžične širokopasovne storitve. Zato je bilo treba za storitve prizemne televizije del navedenega spektra postopoma sprostiti in storitve prilagoditi ožji pasovni širini spektra. Prvič, uporaba digitalnih tehnologij za televizijski prenos je omogočila učinkovitejšo uporabo spektra. To je spodbudilo prehod z analognega na digitalni prenos. Evropski parlament in Svet sta leta 2012 sklenila, da bo frekvenčni pas 800 MHz (790–862 MHz) od januarja 2013 dodeljen brezžičnim širokopasovnim storitvam⁽¹⁵⁾. Zato so se storitve prizemne televizije med prehodom z analognega na digitalni prenos preselile v spodnji pas (tj. pas 470–790 MHz).
- (14) Na svetovni konferenci o radiokomunikacijah je bila leta 2012 sprejeta odločitev, da je treba frekvenčni pas 700 MHz (694–790 MHz) od leta 2015 dodeliti radiodifuzijskim in tudi brezžičnim širokopasovnim storitvam. Skupina za politiko radiofrekvenčnega spektra je v mnenju z dne 19. februarja 2015 priporočila sprejetje usklajenega pristopa za celotno Unijo, da se frekvenčni pas 700 MHz da na razpolago za učinkovito uporabo za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve do konca leta 2020⁽¹⁶⁾.
- (15) Na podlagi predloga Komisije⁽¹⁷⁾ sta sozakonodajalca maja 2017 sprejela sklep Evropskega parlamenta in Sveta, s katerim je bila državam članicam naložena obveznost, da do 30. junija 2020 frekvenčni pas 700 MHz dodelijo izključno brezžičnim širokopasovnim storitvam. V sklepu je bilo priznано, da je frekvenčni pas 700 MHz pomembno sredstvo za zagotavljanje dodatne zmogljivosti in univerzalne pokritosti za brezžične širokopasovne storitve, zlasti na podeželskih, gorskih in otoških območjih ter za uporabo v zaprtih prostorih⁽¹⁸⁾. Zato je bilo treba do 30. junija 2020 frekvenčni pas 700 MHz dati na razpolago prizemnim sistemom, ki so zmožni zagotavljati brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve⁽¹⁹⁾. Države članice so morale sprejeti nacionalne časovne načrte za lažjo uporabo frekvenčnega pasu 700 MHz za prizemne brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve ob hkratnem zagotavljanju nepretrganosti televizijskih radiodifuzijskih storitev, ki bodo sprostile pas, medtem ko se slednje selijo v spodnji pas, tj. pas pod 700 MHz (470–694 MHz)⁽²⁰⁾. Države članice so lahko iz ustrežno utemeljenih razlogov sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz odložile za največ dve leti⁽²¹⁾.
- (16) V zvezi z morebitnim nadomestilom stroškov, povezanih s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, je bilo v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta navedeno, da „[lahko] [d]ržave članice [...] po potrebi in v skladu s pravom Unije zagotovijo, da se ustrezno nadomestilo za neposredne stroške preselitve ali prerazporeditve uporabe spektra, zlasti za končne uporabnike, zagotovi hitro in pregledno, da bi med drugim olajšali prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra“⁽²²⁾. Natančneje, v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta sta bili tehnologiji DVB-T2 in HEVC opredeljeni kot taki tehnologiji, ki sta učinkovitejši z vidika uporabe spektra⁽²³⁾. Kljub temu je bilo v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta opozorjeno, da bi morala biti področje uporabe in mehanizem za tako morebitno nadomestilo skladna s členoma 107 in 108 PDEU⁽²⁴⁾.
- (17) S sklepom Evropskega parlamenta in Sveta je bila državam članicam naložena obveznost, da vsaj do leta 2030 zagotovijo razpoložljivost storitev prizemne televizije v pasu pod 700 MHz⁽²⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Sklep št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra (UL L 81, 21.3.2012, str. 7).

⁽¹⁶⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 13.

⁽¹⁷⁾ Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi frekvenčnega pasu 470–790 MHz v Uniji (COM(2016) 43 final) z dne 2. februarja 2016.

⁽¹⁸⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 9.

⁽¹⁹⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, člen 1(1).

⁽²⁰⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 20 in člen 5.

⁽²¹⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, člen 1, drugi odstavek.

⁽²²⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, člen 6.

⁽²³⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 20: „Če nameravajo države članice ohraniti prizemno digitalno televizijo, bi bilo treba v okviru nacionalnih časovnih načrtov razmisliti o možnosti spodbujanja nadgradnje radiodifuzne opreme s tehnologijami, ki so učinkovitejše z vidika spektra, kot so napredni video formati (npr. HEVC) ali signalne prenosne tehnologije (npr. DVB-T2).“.

⁽²⁴⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 21: „Področje uporabe in mehanizem za morebitna nadomestila za dokončanje prehoda pri uporabi spektra, zlasti za končne uporabnike, bi bilo treba analizirati v skladu z zadevnimi nacionalnimi določbami, kot je določeno v členu 14 Direktive 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta, pri čemer bi morala biti skladna s členoma 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na primer da bi se olajšal prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra.“.

⁽²⁵⁾ Sklep Evropskega parlamenta in Sveta, člen 4.

2.2.2 Ustrezna politika televizijskega spektra na Češkem

- (18) Češka je leta 2004 odobrila uvedbo digitalne televizijske radiodifuzije. Prehod z analogne na digitalno radiodifuzijo je potekal med letoma 2008 in 2012.
- (19) Češka je leta 2013 pripravila strategijo, imenovano *Digitalni Cesko 2.0* ⁽²⁶⁾, v kateri je bilo navedeno, da je uporaba standarda DVB-T2 edini možni način za razvoj prizemne radiodifuzije ⁽²⁷⁾, zlasti za radiodifuzno oddajanje naprednejših formatov, kot je televizija visoke ločljivosti. V njej je bilo priznано, da bosta za izpolnitev potreb gledalcev potrebna televizija visoke ločljivosti in učinkovitejša uporaba spektra s standardom DVB-T2. Poudarjena sta bila tudi tehnološki napredek drugih platform, kot je satelit ⁽²⁸⁾, ter pomen zagotavljanja razpoložljivosti združitljivih televizijskih sprejemnikov za končne uporabnike.
- (20) V okviru potekajočih razprav o prihodnji uporabi frekvenčnega pasu 700 MHz je Češka 20. julija 2016 sprejela strategijo za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz s strani prizemnih sistemov za radiodifuzijske storitve, 19. julija 2017 in 29. avgusta 2018 pa pravne podlage za zagotovitev tega postopka (uvodna izjava 26). Hkrati so Češka in njene sosednje države vodile usklajevalna pogajanja o razdelitvi frekvenčnih kanalov, da bi zagotovile sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz in prehod navedenih sistemov na pas pod 700 MHz. Revidirani sporazumi so bili podpisani 13. septembra 2017 z Nemčijo in Poljsko, 30. novembra 2017 s Slovaško, 12. decembra 2017 z Madžarsko in 28. decembra 2017 z Avstrijo.

2.2.3 Opis trga storitev televizijske radiodifuzije na Češkem

- (21) Na trgu storitev radiodifuzije na Češkem delujejo štiri tehnološke platforme: digitalna prizemna televizija, kabelska televizija, satelitska televizija in televizija prek internetnega protokola (IPTV). Platforma digitalne prizemne televizije oddaja nekodirane televizijske kanale (brezplačna televizija), vključno z javnimi televizijskimi programi. Kabelska in satelitska tehnologija ter tehnologija IPTV oddajajo predvsem storitve plačljive televizije.
- (22) Po navedbah čeških organov je do prehoda z analognega na digitalni prenos storitev prizemne radiodifuzije prišlo med letoma 2008 in 2012, kar je vplivalo na tržne deleže različnih tehnologij na tem trgu. V tem obdobju je prizemna televizija izgubila 13 % tržnega deleža, satelitska televizija je pridobila 9 %, kabelska televizija je izgubila 3 %, IPTV pa je svoj delež povečala za 2 % ⁽²⁹⁾.
- (23) V začetku leta 2019 je 58 % prebivalstva gledalo televizijske vsebine prek platforme digitalne prizemne televizije (40 % gospodinjstev je bilo odvisnih le od platforme digitalne prizemne televizije). Satelitsko televizijo je uporabljalo približno 25 % gospodinjstev, kabelsko 17 % in IPTV 8 %. Češki organi so ocenili, da je do leta 2023 delež prizemne televizije upadel na 52,9 %, satelitske na 19,7 %, medtem ko sta se delež kableske televizije in delež IPTV povečala na 42,1 %.

⁽²⁶⁾ Digitalni Česko 2.0, Cesta k digitalni ekonomice, na voljo na spletnem mestu https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v--2-0_120320.pdf, str. 21.

⁽²⁷⁾ Sklicevanje na navedeno strategijo v študiji *Market failure study of digital terrestrial broadcasting with forced release of the 700 MHz frequency band* (Študija o nedelovanju trga digitalne prizemne radiodifuzije s prisilno sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz), ki jo je družba Arthur D. Little, specializirana za telekomunikacijsko industrijo, izvedla za češko ministrstvo za industrijo in trgovino, 2017, (v nadaljnjem besedilu: študija ADL), str. 23 prevedene različice, ki jo je Češka predložila 14. oktobra 2021.

⁽²⁸⁾ V strategiji Digitalni Česko 2.0, Cesta k digitalni ekonomice (opomba 26), je navedeno, da je satelitska platforma že privzeto uporabljala DVB-S2 in že omogočala razširjanje televizije visoke ločljivosti v praktično neomejenem obsegu.

⁽²⁹⁾ Študija ADL, posodobljena 2. avgusta 2019, str. 11 angleške različice posodobljene študije, ki jo je predložila Češka.

- (24) Štirje subjekti: družba Česká televize⁽³⁰⁾, družba Ceske Radiokomunikace a.s. (v nadaljnjem besedilu: skupina CRA)⁽³¹⁾, družba Czech Digital Group (v nadaljnjem besedilu: družba CDG) in družba Digital Broadcasting s.r.o. (v nadaljnjem besedilu: družba DB) so imele pravice do uporabe spektra za digitalni prizemni prenos zvoka in slike na nacionalni ravni, sprva v pasovih pod 700 MHz in 700 MHz, po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz pa le še v pasu pod 700 MHz. Pred njihovim podaljšanjem do leta 2030 bi pravice do uporabe frekvenc potekle 11. maja 2021 skupini CRA, 4. marca 2022 družbi DB, 30. maja 2023 družbi Česká televize in 10. januarja 2024 družbi CDG. Imetniki pravic do uporabe frekvenc so bili zavezani k izpolnjevanju obveznosti glede 95,1- do 99,9-odstotne pokritosti prebivalstva⁽³²⁾. Po ukrepih, ki so jih sprejeli češki organi, so bile te pravice leta 2019 podaljšane do leta 2030.
- (25) Pred nadgradnjo na DVB-T2 so na Češkem obstajala štiri prenosna omrežja digitalne prizemne televizije (znana tudi kot multipleksi), ki so uporabljala DVB-T in so jih upravljali štirje zgoraj navedeni subjekti (družba Česká televize, skupina CRA, družba CDG in družba DB). Med prehodom med letoma 2017 in 2020 so bila uporabljena tri prehodna omrežja, ki so uporabljala standard DVB-T2 in oddajala vzporedno s štirimi prvotnimi omrežji. Po prehodu so štiri omrežja DVB-T2 delovala še naprej.
- (1) Družba Česká televize je javna radiotelevizija in je upravljala obstoječe omrežje 1, prehodno omrežje 11, zdaj pa upravlja končno omrežje 21. Upravljanje omrežja družbe Česká televize je oddano v zunanje izvajanje skupini CRA.
 - (2) Skupina CRA je upravljala obstoječe omrežje 2, prehodno omrežje 12 (ki je bilo uporabljeno za sočasno oddajanje vsebine obstoječih omrežij 2 in 3), zdaj pa upravlja končno omrežje 22.
 - (3) Družba CDG (odvisna družba skupine CRA) je upravljala obstoječe omrežje 3, zdaj pa upravlja končno omrežje 23. Družbi CDG ni bilo treba vzpostaviti in upravljati prehodnega omrežja. Sočasno oddajanje omrežja 3 je temeljilo na zmogljivosti prehodnega omrežja 21, ki ga upravlja skupina CRA.
 - (4) Družba DB je upravljala obstoječe omrežje 4, prehodno omrežje 13, zdaj pa upravlja končno omrežje 24.

2.3 Podroben opis ukrepa

2.3.1 Pravna podlaga

- (26) Pravna podlaga ukrepa vključuje naslednje akte:
- (1) zakon št. 127/2005 o elektronskih komunikacijah in o spremembi nekaterih povezanih zakonov (ZEK);
 - (2) vladno resolucijo št. 648/2016 z dne 20. julija 2016 o strategiji za razvoj digitalnega prenosa zvoka in slike (v nadaljnjem besedilu: strategija iz leta 2016);
 - (3) zakon št. 252/2017 z dne 19. julija 2017 o spremembi zakona št. 127/2005 o elektronskih komunikacijah in o spremembi nekaterih povezanih zakonov, kakor je bil spremenjen, ter zakona št. 483/1991 zb. o češki televiziji, kakor je bil spremenjen (v nadaljnjem besedilu: digitalna sprememba);
 - (4) „načrt tehničnega prehoda“ za prehod z DVB-T na DVB-T2, sprejet z vladnim odlokom št. 199/2018 zb. z dne 29. avgusta 2018⁽³³⁾.

⁽³⁰⁾ Družba Česká televize je češka javna radiotelevizija.

⁽³¹⁾ Skupina CRA je bila del svetovne finančne skupine Macquarie od leta 2011 do maja 2021, ko jo je skupina Macquarie prodala sedanjemu lastniku, drugemu finančnemu vlagatelju, družbi Cordiant. Leta 2017 je bila skupina Macquarie globalna diverzificirana finančna skupina s pisarnami v 27 državah, ki je upravljala sredstva v višini 182,9 milijarde AUD in opravljala dejavnosti, kot so upravljanje sredstev po vsem svetu (specializirano za infrastrukturo, nepremičnine, kmetijstvo in energijo), financiranje podjetij in sredstev, bančništvo, finančne storitve in kapitalski trgi (vir: Celoletni rezultat družbe MGL za leto 2017 – letno poročilo). Leta 2021 je bila družba Cordiant Digital Infrastructure Limited specializirana za digitalno infrastrukturo, vključno s podatkovnimi centri, telekomunikacijskimi stolpi in optičnimi omrežji v Združenem kraljestvu, EGP in Severni Ameriki (vir: Vmesno poročilo družbe Cordiant Digital Infrastructure Limited za leto 2021).

⁽³²⁾ Obveznosti so: 99,9 % prebivalcev za družbo Česká televize in skupino CRA, 98,1 % za družbo CDG in 95,1 % za družbo DB.

⁽³³⁾ Češka je med pandemijo COVID-19 sprejela tudi spremembe načrta tehničnega prehoda. Vladni odlok št. 120/2020 zb. z dne 19. marca 2020: roki za izklop omrežij DVB-T, kot jih ureja odlok št. 199/2018, so bili odloženi. Vladni odlok št. 268/2020 zb. z dne 25. maja 2020: „30. junij 2020“ se nadomesti z „31. oktober 2020“ kot rokom za sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz.

2.3.1.1 Strategija iz leta 2016

- (27) S strategijo iz leta 2016 je bila določena politika glede razvoja radiodifuzije prizemne televizije v obdobju do leta 2030. Namen strategije iz leta 2016 je bil zagotoviti prehod na naprednejša tehnična standarda (tj. DVB-T2 in HEVC) ob hkratni sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz. Strategija je ostala podlaga za prihodnje zakonodajne ukrepe in za priglasiitev priglašene ukrepa.
- (28) V strategiji iz leta 2016 so bila upoštevana takratna pogajanja EU o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz, vključno s predlogom Komisije za sklep Evropskega parlamenta in Sveta. V strategiji je bila predvidena sprostitvev frekvenčnega pasu 700 MHz med letoma 2020 in 2022 (pri čemer je Komisija tedaj dala prednost letu 2020). V strategiji iz leta 2016 so bili upoštevani tudi sklepi svetovne konference o radiokomunikacijah leta 2015, ki so potrdili uporabo pasu pod 700 MHz za digitalno prizemno televizijo vsaj do leta 2030.
- (29) V strategiji so bili opredeljeni izzivi, s katerimi bi se soočala platforma digitalne prizemne televizije, zlasti tveganje izginotja ali znatnega zmanjšanja njenega obsega zaradi sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, če ne bi bili sprejeti dodatni ukrepi. Digitalna prizemna televizija je bila edina platforma, ki je na Češkem ponujala storitve brezplačne televizije in je pokrivala več kot 60 % gospodinjstev. Med deležniki platforme digitalne prizemne televizije (izdajatelji televizijskih programov in omrežni operaterji digitalne prizemne televizije) je bilo doseženo jasno soglasje o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz s preходом na DVB-T2/HEVC pod nadzorom države, kar je omogočilo učinkovitejšo uporabo spektra. Prehod na DVB-T2/HEVC je bilo treba izvesti pred sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, zlasti da bi se na Češkem ohranila brezplačna televizija, sicer bi lahko prišlo do izrazitega zmanjšanja razpoložljivosti digitalne prizemne televizije za prebivalstvo. Prehod bi pomenil obvezen pospešen prehod v primerjavi z običajnim ciklom zamenjave televizijskih sprejemnikov za državljane. Dolgoročna vzdržnost platforme digitalne prizemne televizije je vključevala stalen proces izboljševanja kakovosti zvoka in slike. Tedaj v obstoječih omrežjih ni bilo zmogljivosti za oddajanje televizije visoke ločljivosti ali ultra visoke ločljivosti. Da bi se upoštevala potreba po večji zmogljivosti in nadomestila znatna izguba spektra za digitalno prizemno televizijo, je bilo v strategiji predvideno, da morajo prihodnja omrežja uporabljati DVB-T2/HEVC.
- (30) V strategiji so bili v postopku sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz s strani digitalne prizemne televizije opredeljeni naslednji cilji: (i) ohranitev obstoječega stanja na trgu televizijske radiodifuzije zaradi preselitve ter čim večje zmanjšanje negativnega vpliva na trg, da bi se preprečilo izginotje platforme digitalne prizemne televizije, (ii) zagotovitev razvoja platforme digitalne prizemne televizije, dolgoročne ohranitve pasu pod 700 MHz in učinkovite uporabe razpoložljivega spektra s prenosnimi tehnologijami, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra (tj. prenosnim standardom DVB-T2), ter izboljšanjem kakovosti slike in zvoka, (iii) družbeno sprejemljiv postopek preselitve, ki upošteva zamenjavo sprejemne opreme gospodinjstev, (iv) zagotovitev obstoja šestih omrežij DVB-T2 na nacionalni ravni po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz ⁽³⁴⁾, kar je zahtevalo uporabo velikih enofrekvenčnih omrežij ⁽³⁵⁾.
- (31) V strategiji iz leta 2016 je bilo predvideno sprejetje zakonodajnih aktov, s katerimi bi se vzpostavil postopek za sprostitvev frekvenčnega pasu 700 MHz za storitve digitalne prizemne televizije ter zagotovila finančna podpora za sprostitvev frekvenčnega pasu 700 MHz, vključno s podporo za prehod na prenosni standard DVB-T2 in za vzporedno oddajanje. Predvidena je bila sprememba zakona o elektronskih komunikacijah, ki bi omogočila povračilo stroškov, ki so neposredno povezani z dokončanjem prehoda na DVB-T2.

⁽³⁴⁾ Češka je pričakovala, da bo lahko na podlagi ženevskega načrta (GE06) vzpostavila vsaj šest omrežij digitalne prizemne televizije. Regionalna radijska konferenca 2006 (GE06) je bila konferenca ITU, ki je bila osredotočena na digitalno prizemno televizijo ter na kateri so bili opredeljeni frekvenčni načrti in pogoji uporabe v Evropi, na Bližnjem vzhodu in v Afriki. Države so začele proces GE06 izvajati 17. junija 2006. V okviru načrta GE06 se je običajno uporabljalo 6–8 frekvenc na plast po vsej Evropi.

⁽³⁵⁾ Enofrekvenčno omrežje je radiodifuzno omrežje, v katerem več oddajnikov pokriva območje z uporabo istega frekvenčnega kanala. Brez te tehnične značilnosti bi moral vsak oddajnik uporabljati drugačen frekvenčni kanal, kot ga uporabljajo drugi bližnji oddajniki, da bi se preprečile motnje. Uporaba enofrekvenčnega omrežja tako omogoča pokritost večjega območja z več oddajniki, ki uporabljajo eno frekvenco namesto več frekvenc.

- (32) V strategiji iz leta 2016 sta bila predvidena vzpostavitev prehodnih omrežij DVB-T2 in obdobje sočasnega oddajanja (tj. vzporednega oddajanja) obstoječih omrežij DVB-T in prehodnih omrežij. Sektor prizemne televizije in vladni organi so se strinjali glede potrebe po začetku nadzorovanega prehoda na DVB-T2 s tremi prehodnimi omrežji. Štiri tedaj obstoječa omrežja DVB-T (1, 2, 3 in 4) bi nadomestila štiri končna omrežja DVB-T2 (21, 22, 23 in 24). Omrežja 21, 22 in 23 bi bila nacionalna omrežja, ki bi uporabljala enake obstoječe lokacije oddajnikov kot omrežja 1, 2 in 3. Omrežje 24 bi bilo preoblikovano tako, da bi omogočalo regionalno oddajanje na podlagi združljivosti z omrežjem 4. Uporabljena bi bila tri prehodna omrežja: A (nacionalno), B (nacionalno) in R ⁽³⁶⁾ (z regionalno radiodifuzijo). Prehodno omrežje A bi si prizadevalo za čim večjo združljivost z omrežjem 1 in končnim omrežjem 21, prehodno omrežje B bi bilo povezano z omrežjema 2 in 3 ter končnima omrežjema 22 in 23. Omrežje R bi bilo regionalizirano ter povezano z obstoječim omrežjem 4 in končnim omrežjem 24. Prehodna omrežja bi morala biti zasnovana tako, da bi čim bolj omogočala njihovo poznejšo preobrazbo v končna omrežja. Omrežja DVB-T2 naj bi imela ustrezno pokritost s signalom ⁽³⁷⁾. V prihodnosti bi bili uvedeni še dve dodatni končni omrežji 25 in 26.
- (33) Sočasno oddajanje je bilo med drugim potrebno za spodbujanje gospodinjstev k nakupu ustreznih sprejemnikov. Če bi mednarodno usklajevanje dopuščalo, bi se uvajanje začelo leta 2016, izklop oddajnikov DVB-T pa bi potekal v začetku leta 2021. V strategiji je bilo predvideno obdobje 2016–2021 za sočasno oddajanje, pri čemer je bilo predvideno najmanj triletno obdobje sočasnega oddajanja na nacionalni ravni, da bi se gospodinjstva spodbudilo k nakupu združljivih novih televizijskih sprejemnikov ali TV-komunikatorjev ⁽³⁸⁾. Podpora gospodinjstvom naj bi vključevala certificiranje združljive opreme.
- (34) V strategiji je bila priznana potreba po izplačilu nadomestila operaterjem digitalne prizemne televizije za prehod v skladu s pravili o državni pomoči, ob upoštevanju naravnega naložbenega cikla digitalne prizemne televizije ⁽³⁹⁾, obstoječih pogodbenih dogovorov z radiodifuzijskimi hišami, ki so bili določeni glede na časovni okvir 2021–2024, in stroškov naložbe v nadzorovani prehod ⁽⁴⁰⁾.
- (35) V strategiji je bila poudarjena tudi potreba po izplačilu nadomestila operaterjem digitalne prizemne televizije za predčasno sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz pred iztekom ustreznih razporeditev radiofrekvenčnih pasov. V skladu s strategijo iz leta 2016 predčasna sprostitev ne bi bila mogoča brez jasnega dogovora med državo, operaterji digitalne prizemne televizije in izdajatelji televizijskih programov, ki so sklenili veljavne pogodbe z operaterji digitalne prizemne televizije. Nadomestilo bi bilo namenjeno operaterjem, ki jih je prizadela sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz z razporeditvami radiofrekvenčnih pasov, ki so potekle po letu 2020, da bi se preprečilo poslabšanje njihovega položaja, sicer bi lahko navedeni operaterji začeli spore proti Češki za zaščito naložb ⁽⁴¹⁾. Brez prisilne preselitve bi naravni prehod na DVB-T2 verjetno potekal v veliko daljšem časovnem okviru, približno v letih 2024–2025.
- (36) V strategiji iz leta 2016 je bil skupni znesek nadomestila za operaterje digitalne prizemne televizije, povezan s prehodom, ocenjen na 441–627 milijonov CZK (približno 17–25 milijonov EUR) ⁽⁴²⁾, od tega je 298–416 milijonov CZK (približno 11,6–16,3 milijona EUR) ustrezalo sočasnemu oddajanju (tj. upravljanju prehodnih omrežij).

⁽³⁶⁾ Prehodno omrežje R bi bilo vzpostavljeno, kolikor bi to dopuščalo mednarodno usklajevanje.

⁽³⁷⁾ Vsaj 95 % prebivalstva ali vsaj obstoječa pokritost omrežja DVB-T (99-odstotna pokritost za javno televizijo).

⁽³⁸⁾ Čas, ki ga potrošniki potrebujejo za zamenjavo svoje opreme, je bil ocenjen na 4–5 let (polovica običajnega cikla zamenjave televizijskih sprejemnikov, ki traja 8–10 let), razpoložljivost potrošniške opreme pa bi olajšal vzporedni proces v sosednji Nemčiji.

⁽³⁹⁾ Prejšnje znatne naložbe v platformo prizemne televizije segajo v leto 2012 v okviru prehoda z analognega na digitalni prenos. Obstoječa omrežja DVB-T so bila zgrajena med letoma 2008 in 2012, tj. na začetku naložbenega cikla. Naravni naložbeni cikel za radiodifuzijo je bil predviden okoli let 2024–2025.

⁽⁴⁰⁾ Izkušnje s prehodom z analognega na digitalni prenos so pokazale, da bi se zgolj z izvedbo prehoda na DVB-T2 verjetno zmanjšal tržni delež zadevne platforme digitalne prizemne televizije, pri čemer bi imele prednost druge platforme (satelitska, kabelska in IPTV).

⁽⁴¹⁾ Glej uvodno izjavo 1.3 strategije iz leta 2016, uvodni del.

⁽⁴²⁾ Za predstavitev podatkov v EUR bodo izračuni v tem sklepu temeljili na menjalnem tečaju, uporabljenem v sklepu o začetku postopka, tj. 1 EUR = 25,634 CZK na dan 3. marca 2022, kot ga je objavila Evropska centralna banka. Menjalni tečaj je od priglasitve (16. julija 2021) ostal v razponu od 23,271 do 25,866.

- (37) V strategiji iz leta 2016 je bil predviden tudi postopek za izplačilo nadomestila z uporabo računa za radiokomunikacije. Vloge za nadomestilo bi morali omrežni operaterji vložiti najpozneje v šestih mesecih od datuma nastanka stroškov ali v treh mesecih od datuma začetka veljavnosti tedaj prihodnje digitalne spremembe. Češki urad za telekomunikacije (ČUT) bi revidiral vloge.

2.3.1.2 ZEK

- (38) ZEK je glavno regulativno besedilo za politiko elektronskih komunikacij in spektra na Češkem. Pred strategijo iz leta 2016 je ZEK že omogočal, da je ČUT lahko spremenil dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc, kadar je to potrebno za izpolnitev zavez, povezanih s članstvom Češke v Uniji. Take spremembe lahko vključujejo nadomestilo za nastale stroške imetnikov dovoljenj.
- (39) Zlasti v členu 19(1), točka (b), ZEK je določeno, da lahko ČUT odloči o spremembi (ali celo odvzemu v skladu z odstavkom 4, točka (c)) dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc, če je to potrebno za izpolnitev zavez, ki izhajajo iz članstva Češke v Uniji, Natu ali mednarodnih organizacijah⁽⁴³⁾. ČUT je moral imetniku dovoljenja povrniti vse stroške, ki so mu dejansko in namensko nastali, in sicer prek računa za radiokomunikacije v skladu s členom 27.
- (40) Člen 27 ZEK določa račun za radiokomunikacije in nadomestila za spremembe pravic do uporabe spektra:
- (1) V odstavku 1 je navedeno, da se račun za radiokomunikacije, ki ga upravlja ČUT, uporablja za povračilo dejansko in namensko nastalih stroškov imetnikom dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc ali ministrstvu za obrambo pri uporabi radijskih frekvenc v vojaške namene zaradi kakršnih koli sprememb pri uporabi radiofrekvenčnega spektra, tudi iz razlogov, navedenih v členu 19(1), točka (b).
 - (2) V odstavku 5 je opisan postopek za vložitev zahtevka za odškodnino⁽⁴⁴⁾. Zahtevek je treba predložiti ČUT skupaj s pripadajočo dokumentacijo. ČUT oceni zahtevek in določi končni znesek odškodnine.

⁽⁴³⁾ Člen 19 ZEK je pred digitalno spremembo določal: „Člen 19 Sprememba, podaljšanje, odvzem in prenehanje dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc. (1) Urad lahko odloči o spremembi dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc: (a) če je to potrebno za izpolnitev zavez, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb, zavezujočih za Češko, ki so bile objavljene v zbirki zakonov ali zbirki mednarodnih pogodb, ali (b) če je to potrebno za izpolnitev zavez, ki izhajajo iz članstva Češke v Evropski uniji, Natu ali mednarodnih organizacijah, [...]. Razen v primeru iz zgornje točke (e) Urad obvesti zadevne osebe o svoji nameri glede izvedbe take spremembe in jim določi enomesečni rok za predložitev mnenja. V primerih iz točk (a) do (d) lahko Urad ta rok skrajša, vendar ne sme biti krajši od sedmih dni. Urad navede razloge za skrajšanje tega roka. (2) Če pride do spremembe iz prvega odstavka, točke (a) do (c), Urad imetniku dovoljenja ali ministrstvu za obrambo prek računa za radiokomunikacije v skladu z oddelkom 27 spodaj povrne vse dejansko in namensko nastale stroške[...]. (4) Urad odloči o odvzemu dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc, če: [...] (c) je tak odvzem potreben za izpolnitev zavez, ki izhajajo iz mednarodne pogodbe, zavezujoče za Češko, ki je bila objavljena v zbirki zakonov ali zbirki mednarodnih pogodb, ali iz članstva Češke v Evropski uniji, Natu ali mednarodnih organizacijah, ali kadar to zahteva varnost države.“

⁽⁴⁴⁾ Člen 27(5) ZEK: „(5) Imetnik dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc ali ministrstvo za obrambo, ki zahteva nadomestilo za dejansko in namensko porabljene stroške iz razlogov iz odstavka 1 zgoraj, Uradu predloži količinsko opredelitev teh stroškov, dokumentirano z računovodskimi evidencami. Urad oceni predloženo količinsko opredelitev na podlagi računovodskih evidenc, tehnične dokumentacije in drugih takih primarnih dokumentov. Po izvedeni oceni potrdi predlagani znesek dejansko in namensko porabljenih stroškov ali določi drug znesek dejansko in namensko porabljenih stroškov.“

- (3) V odstavku 6 so opisane kategorije stroškov, za katere se lahko zahteva nadomestilo, vključno s stroški tehničnih prilagoditev, amortiziranimi stroški razgrajene opreme, stroški razstavljanja in razgradnje opreme ter stroški zagotavljanja elektronskih komunikacijskih storitev, ki se zagotavljajo prek obstoječih radijskih frekvenc na drugačen način, za čas, ki je potreben za zagotovitev potrebnih tehničnih ukrepov za izvedbo sprememb glede uporabe radijskih frekvenc ⁽⁴⁵⁾.

2.3.1.3 Digitalna sprememba

- (41) Z digitalno spremembo so bile določene zakonodajne spremembe ZEK, ki vladi nalagajo pripravo načrta tehničnega prehoda za prizemno digitalno televizijo z DVB-T na DVB-T2/HEVC za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, vključno z vzpostavitvijo prehodnih omrežij, in določitev nadomestila.
- (42) V členu II, odstavek 2, digitalne spremembe je bilo določeno, da bodo v načrtu tehničnega prehoda določeni roki, pogoji in postopki za zagotavljanje digitalne prizemne televizije v standardu DVB-T2, vključno z razgradnjo in izklpom digitalne prizemne televizije v standardu DVB-T.
- (43) V členu II, odstavek 3, digitalne spremembe je bilo navedeno, da bodo imetniki razporejenih radiofrekvenčnih pasov za digitalni prizemni prenos zvoka in slike na nacionalni ravni v standardu DVB-T vzpostavili prehodna omrežja, za katera bo ČUT izdal individualna dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc ⁽⁴⁶⁾. V določbi je navedeno, da so z njo zajeta tudi individualna dovoljenja za prehodna omrežja, ki so bila morda izdana pred digitalno spremembo, vendar ne pred 20. julijem 2016 (tj. datumom sprejetja strategije iz leta 2016).
- (44) V členu II, odstavek 6 ⁽⁴⁷⁾, je bilo navedeno, da so imetniki razporejenih radiofrekvenčnih pasov za nacionalna omrežja v standardu DVB-T upravičeni do povračila stroškov, ki so dejansko nastali v postopku prehoda na standard DVB-T2, da se tehnično zagotovi storitev radiodifuzije prizemne televizije z uporabo prehodnih omrežij. Člen 27(5) in (6) ZEK se je uporabljal za namene ocene zahtevka za povračilo in izplačila povračila z računa za radiokomunikacije.

⁽⁴⁵⁾ Člen 27(6) ZEK: „(6) Stroški iz zgoraj navedenega odstavka 1 pomenijo: (a) stroške tehničnih prilagoditev opreme v primeru sprememb razporejenega radiofrekvenčnega pasu ali sprememb njegovih tehničnih parametrov, (b) amortizirane stroške opreme, ki se uporablja za obstoječi način uporabe radijskih frekvenc in je bila izločena iz uporabe zaradi sprememb uporabe radijskih frekvenc, (c) stroške razstavljanja in razgradnje opreme za obstoječi način uporabe radijskih frekvenc, (d) stroške namestitve in zagona opreme, ki nadomešča izločeno opremo, in (e) stroške zagotavljanja elektronskih komunikacijskih storitev, ki se zagotavljajo prek obstoječih radijskih frekvenc na drugačen način, za čas, ki je potreben za zagotovitev potrebnih tehničnih ukrepov za izvedbo sprememb glede uporabe radijskih frekvenc.“

⁽⁴⁶⁾ Člen II, odstavek 3, digitalne spremembe: „Za izvedbo prehoda na standard DVB-T2 in zagotovitev začasnega sočasnega digitalnega prizemnega prenosa zvoka in slike v standardu DVB-T in standardu DVB-T2 imetniki razporejenih radiofrekvenčnih pasov za digitalni prizemni prenos zvoka in slike na nacionalni ravni v standardu DVB-T vzpostavijo prehodna omrežja. [...] Imetnik dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc za prehodna omrežja uporablja postaje obstoječih oddajnikov v standardu DVB-T s takimi tehničnimi parametri, ki čim bolj omogočajo enak obseg pokritosti in čim manjše negativne učinke na občinstvo pri prehodu na standard DVB-T2. Češki urad za telekomunikacije (v nadaljnjem besedilu: Urad) izda individualna dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc za digitalni prizemni prenos zvoka in slike z uporabo prehodnih omrežij na zahtevo imetnika razporejenih radiofrekvenčnih pasov za digitalni prizemni prenos zvoka in slike v standardu DVB-T, ki upravlja prehodno omrežje, tako da lahko digitalni prizemni prenos zvoka in slike poteka prek obstoječih postaj oddajnikov nacionalnih omrežij v standardu DVB-T imetnika razporejenih radiofrekvenčnih pasov za digitalni prizemni prenos zvoka in slike v standardu DVB-T. Posamezna dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc za digitalni prizemni prenos zvoka in slike z uporabo prehodnih omrežij, ki jih je Urad izdal pred začetkom veljavnosti tega zakona, vendar ne prej kot 20. julija 2016, se štejejo za individualna dovoljenja po tem zakonu.“

⁽⁴⁷⁾ Člen II, odstavek 6, digitalne spremembe: „Imetnik razporejenih radiofrekvenčnih pasov za nacionalna omrežja DVB-T je upravičen do povračila stroškov, ki so bili dejansko porabljeni v okviru prehoda na standard DVB-T2 za tehnično zagotavljanje storitev radiodifuzije prizemne televizije prek prehodnih omrežij, in stroškov, povezanih s spremembo razporeditve v skladu s točko (5). Za oceno zahtevka za plačilo in izvedbo plačila z računa za radiokomunikacije se uporabljata odstavka 5 in 6 člena 27 zakona št. 127/2005 zb., kakor je bil spremenjen z dnem začetka veljavnosti tega zakona.“

- (45) Stroški, navedeni v členu 27 ZEK, so bili ocenjeni na podlagi zunanje študije iz maja 2017 (v nadaljnjem besedilu: študija ADL) ⁽⁴⁸⁾ po naročilu Češke, na podlagi cenikov in najnovejših informacij o izgradnji prehodnih in končnih omrežij glede na uporabljene radijske frekvence. Češka je predložila tudi posodobljeno različico študije ADL z dne 2. avgusta 2019 (v nadaljnjem besedilu: posodobljena študija ADL) ⁽⁴⁹⁾. V posodobljeni študiji ADL je bilo analiziranih več scenarijev, da bi se določil ustrezen odziv na nedelovanje trga, ki ga je spodbudila prisilna sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Scenariji so: (i) nadgradnja na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem, (ii) nadgradnja na DVB-T2 brez vzporednega oddajanja in (iii) ohranitev DVB-T, čeprav ob predpostavki zmanjšanja pokritosti ⁽⁵⁰⁾. Študija je zagotovila kvalitativno in kvantitativno oceno skupnih stroškov različnih scenarijev za različne deležnike (tj. operaterje digitalne prizemne televizije, izdajatelje televizijskih programov, gospodinjstva in državo). V posodobljeni študiji ADL se je za operaterje digitalne prizemne televizije štel, da ima zunanji učinek prisilne sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz nanje negativen vpliv, za razliko od prehoda z analogne na digitalno tehnologijo, ki je vplival na vse tehnološke platforme. Kar zadeva operaterje digitalne prizemne televizije, je študija razlikovala med stroški, za katere je obstajala pravna podlaga za nadomestilo ⁽⁵¹⁾, in drugimi stroški (stroški kapitala, vloženega v prehodna omrežja, in izguba dobička iz pogodb z izdajatelji televizijskih programov ⁽⁵²⁾), za katere se je štel, da bi lahko bili predmet pravnega postopka v morebitnih arbitražnih postopkih, ki bi bili posledica predčasne ukinitve razporejenih frekvenc, če z državo ne bi bil sklenjen sporazum. Kar zadeva izdajatelje televizijskih programov, so bili v študiji količinsko opredeljeni stroški tehničnih prilagoditev in izguba dobička iz oglaševanja. Kar zadeva gospodinjstva, so bili v študiji količinsko opredeljeni stroški zamenjave sprejemnikov. V študiji ADL so bili tudi količinsko opredeljeni stroški, ki bi jih imela država z obveščanjem državljanov in upravljanjem prehoda. Na splošno je bilo v študiji ugotovljeno, da je scenarij nadgradnje na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem boljši od scenarija brez vzporednega oddajanja. Nadgradnja na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem je zahtevala višje nadomestilo za operaterje digitalne prizemne televizije (v okviru ZEK in digitalne spremembe), čeprav so se s tem bistveno znižali zneski, ki bi jih operaterji lahko zahtevali v okviru morebitne arbitraže. Stroški za druge deležnike (izdajatelje televizijskih programov, gospodinjstva in državo) so bili pri uporabi vzporednega oddajanja prav tako ocenjeni kot nižji.
- (46) V členu II, odstavek 8, je navedeno, da morajo stroški nastati do datuma izklopa omrežij DVB-T. Stroški, nastali pred začetkom veljavnosti digitalne spremembe, vendar ne pred 20. julijem 2016 (tj. datumom sprejetja strategije iz leta 2016), so upravičeni. Zahtevke za povračilo stroškov, nastalih pred digitalno spremembo, je bilo treba predložiti v šestih mesecih od začetka veljavnosti digitalne spremembe.
- (47) V digitalni spremembi je bila predvidena tudi možnost podaljšanja trajanja obstoječih pravic do uporabe frekvenc za prizemno televizijo do 31. decembra 2030 ⁽⁵³⁾. Komisija je ugotovila, da to podaljšanje ni pomenilo državne pomoči (sklep v zadevi SA.55805).

⁽⁴⁸⁾ *Study of digital terrestrial broadcasting market failure as a result of the forced release of the 700 MHz frequency band* (Študija o nedelovanju trga digitalne prizemne radiodifuzije zaradi prisilne sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz), študija, ki jo je za ministrstvo za industrijo in trgovino izvedla družba Arthur D. Little s.r.o., 15. maj 2017 (v nadaljnjem besedilu: študija ADL).

⁽⁴⁹⁾ Glej opombo 29.

⁽⁵⁰⁾ Češki organi so v predhodni oceni scenarijev prehoda proučili možnost tržno usmerjenega uvajanja DVB-T2, vendar scenarij tržno usmerjenega uvajanja ni bil vključen v končno študijo, saj v razmerah na Češkem ni mogel ponuditi ustreznih rešitev.

⁽⁵¹⁾ Posodobljena študija ADL z dne 2. avgusta 2019 vsebuje oceno količinske opredelitve stroškov, za katere bi bilo treba zagotoviti nadomestilo imetnikom dodeljenih spektrov glede na različno pravno podlago (glej oddelek 4.5.1, preglednico 4 „Stroški imetnikov dodeljenih spektrov – zakonsko predpisani“ v študiji). V skladu s to študijo so stroški razdeljeni na stroške, ki se krijejo na podlagi člena 27(6), točke (a) do (d), ZEK kot pravne podlage [tehnične prilagoditve obstoječih naprav, preostale naložbe v osnovna sredstva in razstavljanje], ter stroške, katerih pravna podlaga je digitalna sprememba [člen 2(6) za prehodna omrežja in člen 2(7) za odpravo motenj].

⁽⁵²⁾ V posodobljeni študiji ADL je bilo ugotovljeno, da bi lahko operaterji digitalne prizemne televizije v okviru morebitne arbitraže in v scenariju nadgradnje na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem zahtevali 138 milijonov CZK (približno 5,4 milijona EUR) za stroške uporabljenega kapitala v prehodnih omrežjih in 1 044–1 309 milijonov CZK (40,7–51 milijonov EUR) za izgubo dobička iz pogodb z radiodifuzijskimi hišami do leta 2030 (tj. razumen datum po podatkih študije, do katerega bi lahko operaterji pričakovali podaljšanje razporeditev na podlagi člena 20(4) in (5) ZEK).

⁽⁵³⁾ ČÚT je 30. septembra 2019 napovedal podaljšanje pravic do uporabe radijskih frekvenc za digitalno radiodifuzijo (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-0>) in za družbo Česká televize (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site>), za družbo Czech Digital Group (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-2>) in za skupino CRa pa (<https://www.ctu.cz/sdeleni-o-vydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovych-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) 21. novembra 2019.

- (48) Češka je navedla, da člen I, odstavek 2, digitalne spremembe pomeni določbo o mirovanju v smislu člena 108(3) PDEU ⁽⁵⁴⁾.

2.3.1.4 Načrt tehničnega prehoda

- (49) V načrtu tehničnega prehoda so bili določeni podrobni tehnični pogoji za prehod. V členu 3 so bila opredeljena štiri obstoječa omrežja (1, 2, 3 in 4), tri prehodna omrežja (11, 12 in 13) ter štiri končna omrežja (21, 22, 23 in 24). V členu 5 je bilo določeno, da bodo končna omrežja 21, 22, 23 in 24 nadomestila obstoječa omrežja 1, 2, 3 in 4. Prehodno omrežje 11 je namenjeno zagotavljanju sočasnega oddajanja obstoječemu omrežju 1, prehodno omrežje 12 obstoječima omrežjema 2 in 3, prehodno omrežje 13 pa obstoječemu omrežju 4.
- (50) Podrobni pogoji za vsak oddajnik (npr. datumi izklopa ⁽⁵⁵⁾, obdobja sočasnega oddajanja, frekvenčni kanali, ki jih je treba uporabiti, itd.) so bili določeni v prilogah 1 do 4, in sicer za omrežja 1 do 4 ⁽⁵⁶⁾:

	Število oddajnikov visoke moči	Število oddajnikov nizke moči	Število uporabljenih frekvenc za DVB-T (*)	Število uporabljenih frekvenc za DVB-T2 (**)	Vzporedno oddajanje (***)		
					Začetek (najmanj/ največ)	Konec (najmanj/ največ)	Trajanje v mesecih (najmanj/ povprečno/ največ)
Omrežje 1	27	92	10	3	Marec 2018 Junij 2018	November 2019 Maj 2020	20 – 23 – 26
Omrežje 2	26	51	12	5	Marec 2017 ⁽¹⁾ Januar 2019	Januar 2020 Junij 2020	13 – 31 – 39
Omrežje 3	24	3	11	5	Marec 2017 Januar 2019	Januar 2020 Junij 2020	13 – 31 – 39
Omrežje 4	32	33	8	9	Avgust 2017 Junij 2018	Januar 2020 Maj 2020	19 – 24 – 29

Vir: analiza Komisije na podlagi prilog 1–4 načrta tehničnega prehoda.

(*) Število uporabljenih frekvenc DVB-T (upoštevani so le oddajniki visoke moči).

(**) Število frekvenc DVB-T2, uporabljenih med vzporednim oddajanjem (upoštevani so le oddajniki visoke moči).

(***) Začetni/končni datumi in trajanje vzporednega oddajanja. Ker se datumi razlikujejo glede na posamezno lokacijo oddajnika, se za vsako omrežje izračunajo najnižje, povprečne in najvišje vrednosti.

(1) Prvi oddajniki omrežja 2 (ki ga upravlja skupina CRa) so začeli vzporedno oddajati marca 2017, pred sprejetjem digitalne spremembe (julija 2017). Od 26 oddajnikov visoke moči v omrežju 2 jih je 12 začelo delovati pred digitalno spremembo, 14 pa po njej.

- (51) Načrt tehničnega prehoda je bil med pandemijo COVID-19 spremenjen (opomba 33), s čimer je bil izklop odložen do 31. oktobra 2020.

⁽⁵⁴⁾ V skladu z angleško različico digitalne spremembe, ki jo je predložila Češka, se spremembo v člen 27 ZEK dodaja naslednje besedilo: „Kadar pred Komisijo poteka postopek v zvezi z državno pomočjo glede določitve zneska ali plačila dejansko nastalih stroškov, se to šteje za predlog za sprejetje predhodne odločbe.“.

⁽⁵⁵⁾ Pod pogojem, da je omrežje DVB-T2 doseglo vsaj pokritost obstoječega omrežja DVB-T, razen če so to preprečevale naravne ali upravičene tehnične ovire.

⁽⁵⁶⁾ Priloga 1 določa pogoje za oddajnike obstoječega omrežja 1, prehodnega omrežja 11 in končnega omrežja 21. Priloga 2 določa pogoje za oddajnike obstoječega omrežja 2, prehodnega omrežja 12 in končnega omrežja 22. Priloga 3 določa pogoje za oddajnike obstoječega omrežja 3, prehodnega omrežja 12 in končnega omrežja 23. Priloga 4 določa pogoje za oddajnike obstoječega omrežja 4, prehodnega omrežja 13 in končnega omrežja 24. Poudariti je treba, da je obstoječe, prehodno in končno omrežje zgrajeno z uporabo istih lokacij oddajnikov.

- (52) Češka je pojasnila, da se je dejanski postopek preselitve začel marca 2017, ko so zadevni operaterji digitalne prizemne televizije postopoma vzpostavili prehodna omrežja, ki so delovala na začasno razpoložljivih frekvencah. Obstoječa omrežja DVB-T so se postopoma izklapljala od novembra 2019 naprej. Končna omrežja so bila delno zgrajena na prehodnih omrežjih. Prehodna omrežja so v veliki meri oddajala isto vsebino kot obstoječa omrežja, pri čemer so se nekateri televizijski programi v prehodnih omrežjih oddajali v visoki ločljivosti. Skupna zmogljivost vsakega omrežja, zajetega v prehodu, se je bistveno povečala: za prvotna omrežja 1, 2 in 4 je znašala 64,6 Mbit/s⁽⁵⁷⁾, medtem ko se je za tri prehodna omrežja 11, 12 in 13 povečala na 99,6 Mbit/s, za tri končna omrežja 21, 22 in 24 pa na 103,6 Mbit/s.

2.3.2 Upravičenci

- (53) Upravičenci so trije operaterji digitalne prizemne televizije, ki so morali v obdobju sočasnega oddajanja vzpostaviti in upravljati prehodna omrežja za preselitev na DVB-T2 v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Ti operaterji so imeli pravice do uporabe frekvenc za vzporedno oddajanje v frekvenčnem pasu 700 MHz tudi po letu 2020. Upravičenci so družba Česká televize (prehodno omrežje 11), skupina CRa (prehodno omrežje 12) in družba DB (prehodno omrežje 13).
- (54) Četrtemu operaterju digitalne prizemne televizije, ki ima frekvenčne pravice v pasu 470–790 MHz, tj. družbi CDG (obstoječe omrežje 3), prehodnega omrežja ni bilo treba vzpostaviti in zato ni bil upravičen do nadomestila. Vsebina omrežja 3 se je med selitvijo predvajala prek prehodnega omrežja 12, ki ga je upravljala skupina CRa. Družba CDG je del skupine družb CRa.

2.3.3 Oblika pomoči, proračun in trajanje

- (55) Pomoč bo izplačana v obliki neposrednih nepovratnih sredstev.
- (56) Ukrep se bo financiral iz računa za radiokomunikacije, ki ga upravlja ČUT. ČUT je nacionalni regulativni organ za elektronske komunikacije. Račun za radiokomunikacije (glej uvodno izjavo 40) se financira s pristojbinami, ki jih plačujejo imetniki pravic do uporabe frekvenc. Višino pristojbin določi vlada z uredbo. ČUT bo kot upravljavec računa za radiokomunikacije upravičencem povrnil upravičene stroške.
- (57) Ukrep krije stroške, nastale v obdobju od 1. marca 2017 do 18. marca 2020 ter od 1. julija 2020 do 31. oktobra 2020. Stroški morajo nastati do datuma izklopa omrežij DVB-T.
- (58) Upravičenci morajo zahtevek za nadomestilo vložiti v šestih mesecih od začetka veljavnosti digitalne spremembe (uvodna izjava 46). V skladu s členom 27 ZEK je ČUT odgovoren za pregled vlog za pomoč v okviru ukrepa. ČUT je odgovoren za oceno točnosti nastalih stroškov.
- (59) Trije upravičenci so predložili svoje vloge, ČUT pa je zaključil revizijo. Končni proračun pomoči po reviziji ČUT znaša 473 391 429 CZK (približno 18 milijonov EUR), kar ustreza [0–500 000 000] CZK (*) (približno [0–20] milijonov EUR) za družbo Česká televize, [0–250 000 000] CZK (približno [0–10] milijonov EUR) za skupino CRa in [0–250 000 000] CZK (približno [0–10] milijonov EUR) za družbo DB.
- (60) Češka se je zavezala, da bo pomoč plačala šele po priglasitvi sklepa Komisije o odobritvi priglašenega ukrepa.

⁽⁵⁷⁾ Uporabljena zmogljivost je znašala 61,6 Mbit/s.

(*) Zaupne informacije.

2.3.4 *Upravičeni stroški*

- (61) Namen priglašenega ukrepa je nadomestiti stroške, nastale pri upravljanju prehodnih omrežij v fazi sočasnega oddajanja od 1. marca 2017 do 18. marca 2020 in od 1. julija 2020 do 31. oktobra 2020⁽⁵⁸⁾. Ukrep ne krije stroškov, nastalih po koncu prehodnega obdobja, kakor je bilo spremenjeno (tj. 31. oktobra 2020).
- (62) Upravičeni stroški v zadevnem obdobju so stroški, ki nastanejo pri upravljanju prehodnih omrežij v obdobju sočasnega oddajanja za posamezni oddajnik: (i) naložbe v osnovna sredstva prek stroškov amortizacije, povezanih z novo opremo za gradnjo in upravljanje prehodnih omrežij, in (ii) neposredni dodatni stroški poslovanja treh prehodnih omrežij⁽⁵⁹⁾:
- (1) kar zadeva upravičene naložbe v osnovna sredstva, so upravičeni stroški za naslednje postavke: (a) oddajniki, pretvorniki, napajalne enote za antene, povezana namestitvev in namestitveni material, (b) multipleksorji, omrežja za distribucijo podatkov, povezana namestitvev in namestitveni material, (c) glavni sprejemni sistem (vključno s stroški, povezanimi s HEVC), (d) oprema za hlajenje in njena namestitvev, (e) merilna oprema, (f) sprejemniki GPS, neprekinjeno napajanje⁽⁶⁰⁾;
 - (2) kar zadeva upravičene stroške poslovanja, so upravičene naslednje stroškovne postavke: (a) električna energija, (b) plače in nadomestila za vzdrževanje in/ali popravila opreme in (c) prenosne poti (če so bile najete), neprekinjeno napajanje (če je bilo najeto), prilagoditev električnih priključkov s strani lastnika stavbe.
- (63) Stroški naložb v osnovna sredstva ustrezajo amortizaciji sredstev v zadevnem obdobju. Češka je pojasnila, da amortizacija odraža dobo koristnosti sredstev. Navedla je, da se glede na računovodske evidence operaterjev⁽⁶¹⁾ življenjska doba in s tem trajanje amortizacije gibljeta med 3 in 10 leti, odvisno od posameznega sredstva⁽⁶²⁾.
- (64) Češka je pojasnila, da bodo naložbe, zajete v priglašenem ukrepu za izgradnjo in upravljanje prehodnih omrežij, delno ponovno uporabljene za končna omrežja⁽⁶³⁾.
- (65) Kot je navedeno v uvodni izjavi 10, priglašeni ukrep ne krije niti stroškov prilagoditve opreme, povezane s frekvenco (ki jih zajema sklep v zadevi SA.55742), niti stroškov, nastalih med 19. marcem in 30. junijem 2020, niti izrednih stroškov, povezanih z odložitvijo končnega datuma izklopa, nastalih med 1. julijem in 31. oktobrom 2020 (ki jih zajema sklep v zadevi SA.60062).

⁽⁵⁸⁾ Posamezni oddajniki niso sočasno oddajali v celotnem obdobju od 1. marca 2017 do 18. marca 2020 in od 1. julija 2020 do 31. oktobra 2020. Trajanje sočasnega oddajanja posameznega oddajnika digitalne prizemne televizije je odvisno od dejanskega trajanja faze sočasnega oddajanja posameznega oddajnika, kot je določeno v načrtu tehničnega prehoda.

⁽⁵⁹⁾ Skupina CRa ima upravičene naložbe v osnovna sredstva in upravičene stroške poslovanja v višini [...] CZK ([50–100] %) oziroma [...] CZK ([0–50] %) od skupnega zneska [0–250 000 000] CZK. Družba DB ima upravičene naložbe v osnovna sredstva in upravičene stroške poslovanja v višini [...] CZK ([30–80] %) oziroma [...] CZK ([20–70] %) od skupnega zneska [0–250 000 000] CZK. Upravičeni stroški, ki ustrezajo družbi Česká televize, temeljijo na računih, plačanih družbi, ki oddaja svoje omrežje v zunanje izvajanje, zato niso razdeljeni na naložbe v osnovna sredstva in stroške poslovanja.

⁽⁶⁰⁾ Neprekinjeno napajanje (UPS) je rezervna napajalna enota, ki temelji na akumulatorskih sistemih. To je električni aparat, ki zagotavlja zasilno napajanje, kadar izpade vir vhodnega napajanja ali električno omrežje.

⁽⁶¹⁾ Češka je navedla, da bi morala življenjska doba v računovodskih evidencah odražati realno stanje v skladu s češko zakonodajo (zakon št. 563/1991 zb. o računovodstvu).

⁽⁶²⁾ Ta obdobja trajanja so naslednja: oddajniki: [manj] kot 10 let, pretvorniki: [manj] kot 10 let, napajalne enote za antene: [manj] kot 10 let, multipleksorji: [manj] kot 10 let, odvisno od elementa, glavni sprejemni sistem: [manj] kot 10 let za kodirnike in stojala, [manj] kot 10 let za stikala in strežnike, oprema za hlajenje: [5–15] let, merilna oprema: [manj] kot 10 let, sprejemniki GPS: [manj] kot 10 let, UPS: [5–15] let,

⁽⁶³⁾ Del opreme bi bil v celoti prevzet v končna omrežja. To se nanaša predvsem na oddajnike in merilno opremo. Določena oprema, kot so kombinatorji, bi se v končnih omrežjih ponovno uporabila le v omejenem obsegu. Uporabila bi se za poenostavitev logistike in organizacijo nastavitve končnih omrežij na drugo frekvenco. Določena oprema bi ostala nameščena, tudi če načeloma ne bi bila potrebna, če ne bi bilo prehodnega obdobja. Nanaša se na oddajne antenske sisteme, hladilne in napajalne povezave. Določena oprema bi ostala neuporabljena, kot so sprejemniki GPS. To je mogoče pojasniti z dejstvom, da so enofrekvenčne omrežne topologije v konfiguracijah prehodnih in končnih omrežij različne (ne potrebujejo enakega števila sprejemnikov).

- (66) Po navedbah Česke bi pomoč predstavljala približno 47 % skupnih naložbenih stroškov in stroškov poslovanja za vzpostavitev treh prehodnih omrežij⁽⁶⁴⁾. Češka je predhodno ocenila, da bi skupni naložbeni stroški znašali 1 007 476 444 CZK (približno 39 milijonov EUR)⁽⁶⁵⁾.

2.3.5 Kumulacija

- (67) Češka je potrdila, da pomoči v okviru priglašene ukrepa ni mogoče kumulirati z nobenim drugim ukrepom, s katerim se financirajo isti upravičeni stroški.
- (68) Češka je potrdila, da upravičenci do pomoči za davčne namene ne bi mogli uveljavljati amortizacije sredstev, ki so predmet nadomestila v okviru ukrepa.

2.3.6 Preglednost

- (69) Češki organi so se zavezali, da bodo objavili besedilo ukrepa in informacije v zvezi z upravičenci do kakršne koli pomoči, ki presega 500 000 EUR.

2.4 Pritožbi

- (70) Komisija je v letih 2016 in 2018 prejela dve pritožbi dveh subjektov, in sicer združenja ČASO in družbe Telly, ki zagotavljata storitve radiodifuzije na satelitskih in internetnih platformah ali zastopata take ponudnike (glej uvodno izjavo 1).
- (71) Združenje ČASO je v prvotni pritožbi Komisijo obvestilo o domnevnih nezakonitih in nezdružljivih ukrepih pomoči v obliki podpore za nadgradnjo obstoječih platform za radiodifuzijo DVB-T na standard DVB-T2, ki vključuje več ukrepov, ki izhajajo iz strategije iz leta 2016. Ti vključujejo priglašeni ukrep ter druge vidike, kot so informacijska kampanja, storitve vodenja projektov itd. Združenje ČASO je menilo, da bi državna podpora zagotovila konkurenčno prednost operaterjem infrastrukture digitalne prizemne televizije (skupina CRA in družba DB), posredno pa morebiti tudi televizijskim operaterjem (radiodifuzijskim hišam), ki uporabljajo platformo digitalne prizemne televizije.
- (72) Družba Telly se je pritožila tudi zaradi več ukrepov pomoči, ki izhajajo zlasti iz digitalne spremembe. Pritožba je vključevala priglašeni ukrep.
- (73) Pritožnika sta menila, da bi ukrep zagotovil diskriminatorno in nepošteno konkurenčno prednost operaterjem digitalne prizemne televizije, ki bi prejeli državno podporo za nadgradnjo svojih platform/omrežij, medtem ko bi morala pritožnika kot konkurenta sama plačati za tehnološke nadgradnje in povezano sočasno/vzporedno oddajanje⁽⁶⁶⁾ ter bi posledično utrpela tudi zmanjšanje svoje baze strank. Trdila sta, da je ukrep sicer domnevno namenjen podpori prehodnim omrežjem, vendar se z njim dejansko financirata vzpostavitev in upravljanje končnih omrežij DVB-T2. Trdila sta, da pri ukrepu obstaja tveganje krepitve tržnega neravnovesja (tj. velikega prodora digitalne prizemne televizije), kar je v nasprotju z načelom tehnološke nevtralnosti.
- (74) Pripombe pritožnikov, prejete pred sklepom o začetku postopka, so povzete v uvodnih izjavah 51–55 sklepa o začetku postopka.
- (75) V tem sklepu so obravnavani le vidiki pritožb v zvezi s priglašenim ukrepom.

⁽⁶⁴⁾ Opozoriti je treba, da ukrep zahteva le nadomestilo za sorazmerno amortizacijo naložbenih stroškov (uvodna izjava 65), medtem ko so stroški poslovanja kriti v celoti. Skupni naložbeni stroški vzpostavitve prehodnih omrežij so bili višji.

⁽⁶⁵⁾ Stroški, vključno z režijskimi stroški in WACC, preostala amortizacija po koncu faze sočasnega oddajanja ter drugi skupni stroški, vendar brez stroškov, ki se povrnejo na podlagi drugih sklepov Komisije.

⁽⁶⁶⁾ Družba DIGI s.r.o./Telly je navedla, da je v letih 2015 in 2016 prešla z oddajanja v formatu DVB-S/MPEG-2 na oddajanje v formatu DVB-S2/MPEG-4. Pojasnila je, da so bili nekateri od pomembnih stroškov poslovanja povezani s stroški sočasnega oddajanja, ki so nastali zaradi vzporednega oddajanja v standardih DVB-S in DVB-S2 od oktobra 2015 do septembra 2016. Naložba v osnovna sredstva je zajemala predvsem nakupe nove opreme za uporabnike, združljive z DVB-S2/MPEG-4. Član združenja ČASO je pojasnil, da je med letoma 2012 in 2016 nadgradil svoje oddajanje z DVB-S/MPEG-2 na DVB-S2/MPEG-4. Zaradi tega so nastali stroški prehoda, zlasti za satelitske zmogljivosti za sočasno oddajanje vsebin.

3. RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

3.1 Obstoje pomoči

- (76) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da ukrep predhodno pomeni državno pomoč za operaterje digitalne prizemne televizije, saj se financira iz javnih sredstev (račun za radiokomunikacije) in ga je mogoče pripisati državi (ker je zagotovljen z zakonodajnimi in upravnimi ukrepi). Upravičenci so družbe, ki opravljajo storitve prizemne radiodifuzije, kar pomeni gospodarsko dejavnost.
- (77) Ukrep zagotavlja gospodarsko prednost določenim operaterjem digitalne prizemne televizije, saj je namenjen nadomestitvi stroškov, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja regulativnih obveznosti, in sicer iz digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda, ki so neločljivo povezane z gospodarsko dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije. Poleg tega bi lahko upravičenci po zaključku selitve uporabljali nadgrajena omrežja z večjo zmogljivostjo, ki bi omogočala zagotavljanje izboljšanih televizijskih storitev. Radiodifuzijske hiše nimajo posredne prednosti, saj jim je prehod na DVB-T2/HEVC povzročil visoke stroške (uvodna izjava 54 sklepa o začetku postopka).
- (78) Komisija je menila, da je priglašeni ukrep selektiven, ker zagotavlja nadomestilo, ki operaterjem digitalne prizemne televizije omogoča izpolnjevanje regulativnih obveznosti (nadgradnja na DVB-T2/HEVC in sočasno oddajanje), ki jim jih nalaga zakon. Poleg tega je ukrep operaterjem digitalne prizemne televizije omogočil, da zagotovijo neprekinjenost svojih dejavnosti. Oprema v prehodnih omrežjih je bila delno ponovno uporabljena v končnih omrežjih. Nasprotno pa za druge operaterje omrežij radiodifuzije, kot so tisti, ki uporabljajo satelitske tehnologije, veljajo primerljive regulativne omejitve ter morajo kriti s tem povezane stroške tehničnih nadgradenj in obdobja sočasnega oddajanja.
- (79) Ukrep bi lahko izkrivljaval konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami, saj krepi položaj nekaterih operaterjev digitalne prizemne televizije, ki konkurirajo operaterjem, ki uporabljajo druge televizijske platforme (satelitsko, kabelsko, IPTV) in so dejavni na mednarodni ravni.

3.2 Zakonitost

- (80) Komisija je izrazila dvom, da je bil ukrep izveden v skladu s členom 108(3) PDEU, pri čemer je opozorila, da pravna podlaga morda ne vključuje ustrezne določbe o mirovanju. Upravičenci so že vložili svoje vloge, ki so jih javni organi proučili. Obenem je Komisija ugotovila, da je Češka potrdila, da pred priglasitvijo sklepa Komisije o odobritvi ukrepa ni bila izplačana nobena pomoč.

3.3 Združljivost

- (81) Komisija je preverila združljivost ukrepa z notranjim trgom na podlagi člena 107(3), točka (c), tj. da se lahko „pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi“, šteje za združljivo z notranjim trgom, kot je priglasila Češka.
- (82) Komisija je priznala, da ukrep olajšuje razvoj gospodarske dejavnosti, tj. zagotavljanja storitev prizemne radiodifuzije.
- (83) Komisija ni ugotovila nobenega elementa ukrepa, ki bi kršil katero koli določbo ali načelo prava Unije.
- (84) Vendar je Komisija izrazila dvom, da ima ukrep spodbujevalni učinek, saj obstajajo poslovne koristi za operaterje digitalne prizemne televizije, ki bi jih lahko spodbudile k naložbam na lastno pobudo (npr. nadgrajena omrežja z večjo zmogljivostjo in kakovostjo) v okoliščinah, ko se je predvidljivost naložb povečala zaradi podaljšanja dodelitev spektra do leta 2030, ambicija Češke, da uvede dve dodatni omrežji digitalne prizemne televizije, pa bi se lahko štela za znak pozitivnega razvoja trga.

- (85) Komisija je izrazila tudi dvome, da bi lahko priglašeni ukrep imel spodbujevalni učinek, saj so operaterji digitalne prizemne televizije začeli z deli za razvoj prehodnih omrežij in sočasnega oddajanja že marca 2017, torej pred sprejetjem digitalne spremembe, načrta tehničnega prehoda in sklenitvijo končnih sporazumov o mednarodnem usklajevanju frekvenc, ki jih je Češka sklenila s sosednjimi državami. V tem okviru strategija iz leta 2016 morda ni zagotovila dovolj smernic o nadomestilu.
- (86) Poleg tega je Komisija izrazila dvome o nujnosti ukrepa tako z vidika obstoja nedelovanja trga kot tudi glede potrebe po financiranju upravičenih stroškov v skladu s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta.
- (87) Komisija je izrazila tudi dvome o ustreznosti ukrepa, zlasti o tem, ali informacijske in certifikacijske kampanje ne bi zadoščale za spodbujanje gospodinjstev k zamenjavi opreme namesto vzporednega oddajanja, ali bi bili finančni boni za gospodinjstva primernejši ali pa bi lahko zadostovala uvedba regulativne obveznosti glede na možnost odložitve sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz na podlagi odstopanj, predvidenih v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta.
- (88) Nenazadnje je Komisija izrazila dvome o sorazmernosti ukrepa, zlasti glede trajanja vzporednega oddajanja, ustreznosti nekaterih upravičenih stroškov (npr. amortizacija naložb v osnovna sredstva) in parametrov za izračun zneska pomoči, pa tudi glede tega, ali poslovne koristi ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2 glede na potrebe upravičencev po financiranju. Komisija je želela tudi pojasniti, ali so bili upravičeni stroški že povrnjeni z drugimi shemami pomoči.
- (89) Komisija je priznala pozitivne učinke ukrepa na razvoj in neprekinjenost gospodarskih dejavnosti digitalne prizemne televizije v okviru sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz ter pomembno vlogo medijev, vključno s televizijskimi storitvami, pri socialni koheziji, delovanju demokracij in gospodarstvu na splošno. Obenem je proučila negativne učinke, saj se je z ukrepom preseglo ohranjanje obstoječega stanja s tem, da je bilo operaterjem digitalne prizemne televizije omogočeno, da ostanejo konkurenčni, hkrati pa so se zmanjšali njihovi stroški naložb v nadgrajeno opremo, ki jih morajo drugi operaterji, kot so satelitski operaterji, kriti z zasebnimi sredstvi.

4. PRIPOMBE, KI SO JIH MED FORMALNO PREISKAVO PREDLOŽILE ČEŠKA IN ZAINTERESIRANE STRANI

4.1 Prejete pripombe Češke

- (90) Češka je potrdila svoje stališče glede različnih predhodno predloženih elementov ter predložila dodatne argumente in pojasnila. Češki organi so se strinjali tudi s pripombami, ki jih je predložila skupina CRa in so opisane v oddelku 4.3.
- 4.1.1 *Splošne pripombe*
- (91) Češka je ponovno potrdila, da je digitalna prizemna televizija edina platforma brezplačne televizije na Češkem, kar potrjujejo razmere na trgu televizijske radiodifuzije po prehodu na DVB-T2. Potrdila je, da na Češkem obstaja enakovrednost med trgom digitalne prizemne televizije in storitvami brezplačne televizije. Pojasnila je, da pravni okvir omogoča plačljivo televizijsko radiodifuzijo na platformi digitalne prizemne televizije. Vendar pa poskus s platformo plačljive digitalne prizemne televizije, ki ga je izvedla skupina Skylink/M7 Group, ni bil uspešen.
- (92) Češka se je sklicevala na sklep Komisije v zadevi SA.55953 v zvezi z izplačilom nadomestila slovaškemu operaterju digitalne prizemne televizije za sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz (v nadaljnjem besedilu: sklep v zadevi SA.55953) ⁽⁶⁷⁾. Navedla je, da bi lahko razglasitev nadomestila stroškov, povezanih s posodobitvijo in vzporednim prenosom, za nezdržljivega z notranjim trgom povzročila neenako obravnavo držav članic, ki morajo upoštevati posebne tehnične in regulativne pogoje svojega trga.

⁽⁶⁷⁾ Sklep Komisije v zadevi SA.55953, Slovaška – Izplačilo nadomestila družbi Towercom za stroške, ki izhajajo iz sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz (C(2024) 2577 final) (UL C 2573, 28.6.2024, str. 1).

4.1.2 Kršitev prava EU

- (93) Češka se nikakor ni strinjala s trditvijo pritožnika o kršitvi načela tehnološke nevtralnosti. Trdila je, da sklep Evropskega parlamenta in Sveta sam po sebi ni tehnološko nevtralen, saj je vplival le na platformo digitalne prizemne televizije. Dejansko bi bilo brez priglašene ukrepa načelo tehnološke nevtralnosti resno kršeno, saj je sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz škodovala le platformi digitalne prizemne televizije.
- (94) Ker se nobena od alternativnih platform ni soočila z nedelovanjem trga zaradi sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, je povsem običajno, da so njihove odločitve o nadgradnji tehnologij vedno temeljile na povpraševanju na trgu. Konkurenčna platforma IPTV lahko dejansko izkoristi dejstvo, da so frekvence iz frekvenčnega pasu 700 MHz postale na voljo za uporabo IPTV s strani operaterjev mobilnih omrežij, ki trenutno uvajajo mobilna omrežja 5G.

4.1.3 Spodbujevalni učinek

4.1.3.1 O obstoju komercialne spodbude za operaterje digitalne prizemne televizije

- (95) Češka je trdila, da so razmere na nacionalnem trgu digitalne prizemne televizije podobne razmeram na Slovaškem, kot so opisane v sklepu v zadevi SA.55953, v kateri je Komisija odobrila pomoč za tehnološko nadgradnjo omrežja v povezavi s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz⁽⁶⁸⁾. Češka je menila, da bi bilo treba tak primer v skladu z načeli preglednosti in nediskriminacije uporabiti kot precedens.
- (96) Komisija je v sklepu v zadevi SA.55953 priznala, da je odločitev o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz do junija 2020 regulativni ukrep, usklajen na ravni Unije, in zato zanj ni odgovoren trg. Podobno na Češkem operaterji digitalne prizemne televizije niso imeli poslovnega interesa za nadgradnjo standarda digitalne prizemne televizije v časovnem okviru, določenem v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta. Operaterji digitalne prizemne televizije niso mogli pričakovati povračila stroškov prehoda na DVB-T2, ker izdajatelj televizijskih programov to ni zanimalo. Ker ni bilo regulativne spremembe, ni bilo spodbude za naložbe, potrebne za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz in preselitev v pas pod 700 MHz. Radiodifuzijska omrežja digitalne prizemne televizije zaradi sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz niso ustvarila dodatnih prihodkov, temveč so imela dodatne stroške.
- (97) Češka je opozorila, da se na splošno šteje, da naravni naložbeni cikel za sektor elektronskih komunikacij traja od 12 do 15 let, da so bile obstoječe poslovne pogodbe med operaterji digitalne prizemne televizije in radiodifuzijskimi hišami na splošno sklenjene za obdobje veljavnosti zadevnih pravic do uporabe radiofrekvenčnega spektra (tj. do obdobja 2021–2024) ter da cikel prenove televizijskih sprejemnikov v gospodinjstvih na Češkem⁽⁶⁹⁾ kaže na naravni prehod na tehnologijo DVB-T2 od obdobja 2022–2024.
- (98) Poleg tega je pojasnila, da so javni organi in operaterji pred sklepom Evropskega parlamenta in Sveta na splošno domnevali, da bo prehod na nove tehnologije potekal v obdobju 2022–2024 skupaj z vzpostavitvijo 1–2 dodatnih radiodifuzijskih omrežij DVB-T2. Dejansko je Češka strategijo iz leta 2016 sprejela na podlagi razprav, ki so potekale v povezavi s prihodnjo sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz.
- (99) Češka je trdila, da dejstvo, da je bil postopek sprejet s soglasjem vlade in zadevnih operaterjev digitalne prizemne televizije, ne odpravlja spodbujevalnega učinka ukrepa. Nasprotno, spodbujevalni učinek je razviden iz začetka gradnje prehodnih omrežij in začetka informacijske kampanje zadevnih subjektov pred odobritvijo ustreznih zakonodajnih korakov.
- (100) Češki organi se niso strinjali s trditvijo, da eksperimentalni preizkusi tehnologije DVB-T2 leta 2012 kažejo na pomanjkanje spodbujevalnega učinka ukrepa. Operaterji običajno vlagajo v preverjanje novih tehnologij, vendar to ne pomeni, da bodo na tej podlagi postavili celotno omrežje, zlasti pred popolno amortizacijo tehnologij, ki se že uporabljajo.

⁽⁶⁸⁾ Glej uvodno izjavo 64 sklepa Komisije v zadevi SA.55953.

⁽⁶⁹⁾ Na Češkem je v obdobju po koncu prehoda z analognega na digitalni prenos (tj. leta 2012) ta cikel trajal od 8 do 12 let.

- (101) Podatki o tržnih deležih po platformah kažejo, da se je po prehodu (tj. leta 2023) delež platforme digitalne prizemne televizije nekoliko zmanjšal, in sicer s skoraj 60 % pred prehodom na 52,9 %. Skupni tržni delež kableske televizije in IPTV se je znatno povečal, in sicer na 42,1 %, medtem ko se tržni delež satelitske televizije od leta 2013 zmanjšuje in je dosegel 19,7 %.
- (102) Po drugi strani je trg digitalne prizemne televizije na Češkem razmeroma stabilen. Pogodbe med operaterji omrežij digitalne prizemne televizije in izdajatelji nekodiranih televizijskih programov se sklepajo na podlagi pričakovanih prihodkov, ustvarjenih na trgu televizijskega oglaševanja, ki so na Češkem stabilni. Češka je potrdila, da operaterji digitalne prizemne televizije pridobijo veliko večino (skoraj 100 %) svojih prihodkov od storitev prenosa, ki jih zagotavljajo izdajateljem nekodiranih televizijskih programov. Prihodki operaterjev digitalne prizemne televizije so povezani s številom kanalov ter kakovostjo in možnostjo regionalizacije (ki pa je bila omejena z vzpostavitvijo velikih enofrekvenčnih omrežij po prehodu na standard DVB-T2).
- (103) Največje tveganje v obdobju načrtovanega prehoda z DVB-T na DVB-T2 je bila negotovost glede ohranitve enake gledanosti. Z uporabo prehodnih omrežij se ne bi povečala gledanosti digitalne prizemne televizije, temveč bi se le ublažile morebitne motnje. Pomisleke radiodifuzijskih hiš glede izgube občinstva, povezane s prehodom, je bilo treba logično upoštevati v pogajanjih z operaterji omrežij digitalne prizemne televizije, kar je po prehodu povzročilo zmanjšanje prihodkov za navedene operaterje. Poleg tega je prosta zmogljivost v omrežjih digitalne prizemne televizije po nadgradnji pomenila, da so morali operaterji digitalne prizemne televizije znižati ceno za distribucijo signala, da bi privabili ali zadržali radiodifuzijske hiše. Zato je prišlo do padca cen in povečanja konkurence na trgu.
- (104) Češka je predložila podatke o številu televizijskih kanalov, ki jih oddajajo komercialni operaterji digitalne prizemne televizije, iz katerih je razvidno, da sta skupina CRa (skupina CRa in družba CDG) in družba DB povečali število televizijskih kanalov, ki se prenašajo⁽⁷⁰⁾. Češka je predložila informacije skupine CRa, v katerih je pojasnjeno, da je plačilo, ki ga izdajatelji nekodiranih televizijskih programov plačujejo operaterjem digitalne prizemne televizije, navsezadnje odvisno od trga televizijskega oglaševanja, zato temelji na televizijskem občinstvu in ne na številu televizijskih kanalov, ki se prenašajo.
- (105) Posledično je razvoj trga digitalne prizemne televizije kljub povečanju števila televizijskih kanalov, ki se oddajajo, potrdil, da komercialni operaterji digitalne prizemne televizije od prehoda niso mogli imeti poslovnih koristi, kot je trdila Komisija v točki 149 sklepa o začetku postopka. Prihodki operaterjev digitalne prizemne televizije so se po prehodu dejansko zmanjšali. Operaterji digitalne prizemne televizije so imeli precejšnje naložbene stroške, storitve za prehodna omrežja pa radiodifuzijskim hišam niso bile zaračunane. Operaterji digitalne prizemne televizije so od leta 2018 izkazovali tudi postopno zmanjševanje dobička pred obrestmi, davki in amortizacijo.
- (106) Češka je predložila podatke, ki kažejo, da so se prihodki komercialnih operaterjev digitalne prizemne televizije (skupina CRa, družba CDG in družba DB) od distribucije televizijskih signalov na platformi digitalne prizemne televizije med letoma 2017 in 2020 zmanjšali, nato pa so do leta 2023 ostali razmeroma stabilni⁽⁷¹⁾. Po navedbah Češke to kaže, da prehod operaterjem digitalne prizemne televizije dejansko ni prinesel poslovnih koristi, temveč zmanjšanje prihodkov. Poleg tega so podatki o dobičkonosnosti komercialnih operaterjev digitalne prizemne televizije (skupina CRa in družba DB) pred in po prehodu pokazali, da se je dobičkonosnost skupine CRa od leta 2017 nekoliko spreminjala in na splošno ostala nad ravno iz leta 2017⁽⁷²⁾. Kar zadeva družbo DB, se je dobičkonosnost v primerjavi z letom 2017 zmanjšala, vendar je leta 2023 ostala na ravni približno [0–50] %.⁽⁷³⁾

⁽⁷⁰⁾ Število televizijskih kanalov skupine CRa/družbe CDG se je povečalo s 14 v letu 2017 na 20 v letu 2020 in 23 v letu 2023 (oddajajo se v omrežjih 2 in 3). Družba DB je povečala tudi število televizijskih kanalov, in sicer od leta 2017 (9 nacionalnih televizijskih kanalov, 7 regionalnih kanalov) do leta 2020 (15 nacionalnih televizijskih kanalov, 9 regionalnih kanalov) in do leta 2023 (13 nacionalnih televizijskih kanalov, 13 regionalnih kanalov).

⁽⁷¹⁾ Prihodki skupine CRa/družbe CDG (zlasti prihodki od storitev distribucije televizijskih signalov) so se nekoliko povečali, in sicer z [0–1 500] milijonov CZK v poslovnem letu, ki se je končalo marca 2017, na [0–1 500] milijonov CZK v poslovnem letu, ki se je končalo marca 2020, in [0–1 500] milijonov CZK v poslovnem letu, ki se je končalo marca 2021, nato pa so se zmanjšali za približno [0–50] %, in sicer na [0–1 500] milijonov CZK do marca 2022 [0–1 500] milijonov CZK do marca 2023 in [0–1 500] milijonov CZK do marca 2024. Prihodki (promet) družbe DB so v obdobju 2016–2023 nihali v razponu [0–500] milijonov CZK.

⁽⁷²⁾ Dobičkonosnost skupine CRa je leta 2017 znašala [0–1 500]/[0–1 000] milijonov CZK (EBITDA/EBIT), leta 2023 pa [0–1 500]/[0–1 000] milijonov CZK. Kljub temu je treba opozoriti, da je Češka dobičkonosnost skupine CRa zagotovila le na ravni skupine, kar vključuje tudi druge dejavnosti, v katere je skupina vključena.

⁽⁷³⁾ Dobičkonosnost družbe DB je leta 2017 znašala [0–200]/[0–200] milijonov CZK (EBITDA/EBIT), do leta 2023 pa se je zmanjšala na [0–100]/[0–100] milijonov CZK. Stopnja dobička (EBIT/promet) je leta 2017 znašala [0–50] %, do leta 2023 pa se je zmanjšala na [0–50] %.

- (107) Poleg tega je družba DB prevzela dodeljevanje frekvenc januarja 2012, njeno prvotno omrežje DVB-T (multipleks 4) pa je bilo dokončano tik pred začetkom prehoda na DVB-T2 (njen prvi oddajnik v standardu DVB-T2 je začel delovati novembra 2017). Zato naložba v tehnologijo DVB-T ni bila odpisana ne v računovodskem ne v tehnološkem smislu. Družba DB je sprejela prehod na DVB-T2, da bi ohranila svoj položaj na trgu in zmanjšala izgube.

4.1.3.2 O začetku del pred sprejetjem formalnih aktov, s katerimi je bila dodeljena pomoč

- (108) Češka je pojasnila, da so operaterji digitalne prizemne televizije dejavno načrtovali ukrepe pred sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz. V obdobju 2013–2016 so začeli sodelovati s proizvajalci sprejemne opreme (certifikacijski laboratorij, opredelitev postopka in spodbujanje certificiranja televizijskih sprejemnikov). Poleg tega so sodelovali na seminarjih in razpravah z družbami, ki so zagotavljale storitve vzdrževanja televizijskih anten. Operaterji digitalne prizemne televizije so torej v postopek vlagali že pred marcem 2017, čeprav navedeni stroški niso predmet nadomestila.

4.1.4 Nujnost

4.1.4.1 O potrebi po financiranju upravičenih stroškov v skladu s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta

- (109) Češka je menila, da so upravičeni stroški nadomestila neposredni stroški, saj so neposredno povezani s sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz in so bili kot taki priznani v podobnih primerih na ravni Unije. Prehodna omrežja, tehnologija DVB-T2 in standardi za stiskanje HEVC so bili potrebni za nemoten prehod, optimizacijo spektra in ohranjanje razpoložljivosti storitev za gledalce. Nadomestilo za te naložbe je upravičeno, saj temelji na objektivni potrebi po zagotovitvi neprekinjenosti radiodifuzije in skladnosti z evropskimi cilji harmonizacije.
- (110) Češka je menila, da je tehnološka nadgradnja predpogoj za nemoten prehod v nacionalnih okoliščinah, čeprav sheme podpore, ki so jih oblikovale druge države članice, morda niso vključevale tehnološke nadgradnje.
- (111) V zvezi s potrebo po tehnološki nadgradnji:
- (1) vsi operaterji digitalne prizemne televizije so uporabljali dodeljene frekvence v frekvenčnem pasu 700 MHz, na katere je vplival sklep Evropskega parlamenta in Sveta. Preprosta sprostitev ne bi bila mogoča brez resnih motenj televizijske radiodifuzije na Češkem. V teh razmerah je bilo treba izvesti zapleteno prerazporeditev frekvenc v omrežjih digitalne prizemne televizije v preostalem spektru v pasu pod 700 MHz.
 - (2) Vendar v nacionalnih okoliščinah frekvenčnega pasu 700 MHz ni bilo mogoče sprostiti s prerazporeditvijo brez tehnološke nadgradnje na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, zaradi mednarodnega usklajevanja frekvenc (za približno 30 % frekvenc) ali pa bi taka prerazporeditev povzročila znatno izgubo razpoložljivosti televizijskega signala. Češka je pri pripravi strategije iz leta 2016 proučila možnost neposredne prerazporeditve (brez nadgradnje) in ugotovila, da štirih omrežij z 98-odstotno pokritostjo ne bi bilo mogoče ohraniti brez motenj⁽⁷⁴⁾. Operaterji digitalne prizemne televizije ne bi izpolnili svojih obveznosti iz pogodb z radiodifuzijskimi hišami. To bi škodovalo platformi digitalne prizemne televizije in koristilo alternativnim platformam. Poleg tega ohranitev omrežij DVB-T ne bi bila združljiva s sosednjimi državami (zlasti Nemčijo, Avstrijo in Poljsko).
 - (3) Uporaba velikih enofrekvenčnih omrežij z DVB-T2 je bila potrebna za učinkovito prerazporeditev preostalega spektra. Takih velikih enofrekvenčnih omrežij ni bilo mogoče vzpostaviti s tehnologijo DVB-T⁽⁷⁵⁾. Če bi velika enofrekvenčna omrežja po sprostitevji frekvenčnega pasu 700 MHz delovala po standardu DVB-T, bi prišlo do motenj in izgube pokritosti (glej uvodno izjavo 64 sklepa o začetku postopka in tamkajšnjo preglednico).

⁽⁷⁴⁾ Približno 40 % državljanov bi izgubilo signal za najmanj 25 % televizijskih programov.

⁽⁷⁵⁾ Enofrekvenčna omrežja, ki delujejo po radiodifuznem standardu DVB-T, lahko na splošno pokrivajo le majhna območja, ki niso večja od 67 km. Nasprotno pa lahko enofrekvenčna omrežja, ki delujejo po prenosnem standardu DVB-T2, pokrivajo večja območja in dosežejo 134 km. Zato je Češka, da bi pokrila vso državo brez motenj,

- (4) Tehnološka nadgradnja na DVB-T2 je bila priporočena v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta.
- (5) opozorila na več vidikov, ki izhajajo iz študije ADL, ki jo je izvedla družba Arthur D. Little. Odločitev o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz ni bila tehnološko nevtralna in je izkrivljala delujoč trg ter škodovala operaterjem digitalne prizemne televizije in gospodinjstvom. Priglašeni ukrep zagotavlja financiranje predčasnega prehoda na DVB-T2 in delno nadomešča nepovratne stroške naložbe v tehnologijo DVB-T, ki so bili porabljeni v pričakovanem naložbenem ciklu vsaj do konca veljavnih dodelitev (2021–2024), s čimer se omilijo slabosti, povzročene operaterjem digitalne prizemne televizije.
- (6) Neobstoj velikih enofrekvenčnih omrežij v omrežju 4 je posledica regionalizacije omrežja (kar omogoča regionalne televizijske vsebine). Kljub temu ima omrežje 4, čeprav ne uporablja velikih enofrekvenčnih omrežij, še vedno tehnične koristi od nadgradnje na DVB-T2, kot sta povečana zmogljivost in boljše delovanje. Poleg tega bi bilo omrežje 4, če ne bi bilo nadgrajeno, v slabšem položaju, če bi bila druga omrežja nadgrajena.
- (7) Nadgradnja na stiskanje HEVC je bila potrebna tudi za zagotovitev zadostne zmogljivosti za oddajanje programov zahtevane kakovosti, ob hkratnem ohranjanju razpoložljivosti storitve javne radiodifuzije in komercialnih vsebin. Alternativna rešitev, kot je vztrajanje pri starejših standardih za stiskanje (npr. AVC/H.264), bi povzročila potrebo po omejitvi števila razpoložljivih programov ali zmanjšanju njihove kakovosti. Prehod na DVB-T2 je bil neizogiben zaradi spektralne učinkovitosti, ta standard pa se v evropskih državah običajno uporablja skupaj s HEVC. HEVC je sodoben standard, ki izpolnjuje veljavne zahteve za digitalno radiodifuzijo, njegova uvedba pa je bila v skladu z dolgoročnimi tehnološkimi trendi.

(112) V zvezi s potrebo po prehodnih omrežjih:

- (1) ta omrežja so bila potrebna, da bi se preprečile motnje ter da bi se gospodinjstva spodbudilo k zamenjavi sprejemne opreme in seznanitvi z oddajanjem DVB-T2. Sočasno oddajanje je pospešilo zamenjavo sprejemnikov na povprečno 4 leta ⁽⁷⁶⁾ (z običajnega cikla zamenjave 6 let ali več). Postopek certificiranja ⁽⁷⁷⁾ sprejemnikov (brez kakršnega koli nadomestila) je bil prav tako bistven za uspešen prehod. Certificirane naprave so se prodajale z nalepko, ki je bila tudi del informacijskih kampanj. Sočasno oddajanje v formatu visoke ločljivosti s strani družbe Česká televize je prav tako spodbudilo nakup združljivih sprejemnikov.
- (2) Družbeno neobčutljiv prehod bi imel negativen učinek na radiodifuzijo digitalne prizemne televizije. Brez ukrepa bi sočasno oddajanje potekalo pod strožjimi pogoji (za nekatere regije in za omejen čas).
- (3) Po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz zaradi zmanjšane razpoložljivosti spektra ne bi bilo mogoče načrtovati prehoda na DVB-T2 z uporabo prehodnih omrežij za obdobje sočasnega oddajanja.

4.1.4.2 O obstoju nedelovanja trga

(113) Češka je navedla, da je bilo nadomestilo potrebno zlasti zato, ker je bila nadgradnja kot posledica sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz izvedena po prejšnji sprostitvi frekvenčnega pasu 800 MHz (zaključeni leta 2012), ki je prav tako povzročila stroške za operaterje digitalne prizemne televizije.

⁽⁷⁶⁾ Češka je predložila informacije o povečanju prodaje televizijskih sprejemnikov, zlasti od leta 2017. Ocena deleža gospodinjstev, opremljenih s sprejemniki DVB-T2/HEVC, se je povečala s 13 % leta 2016 na 28 % leta 2017, 49 % leta 2018, 77 % leta 2019 in 100 % leta 2020. Upoštevati je treba, da so se prehodna omrežja uvajala postopoma: od samo enega omrežja s 60-odstotno pokritostjo leta 2017 do treh omrežij s skupno pokritostjo 238 % že leta 2018.

⁽⁷⁷⁾ Ta postopek so izvedli družba CRA (certifikacijski laboratorij) in trgovci na drobno na podlagi nadgrajene tehnične specifikacije za digitalno prizemno tehnologijo D-Book CZ, ki jo je izdal glavni tehnični direktor (združljive s podobno nemško tehnično specifikacijo D-Book).

(114) Operaterji digitalne prizemne televizije leta 2020 niso bili pripravljeni vlagati na lastno pobudo. V posodobljeni študiji ADL o nedelovanju trga za radiodifuzijo digitalne prizemne televizije, ki izhaja iz sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, je že bilo ocenjeno, da bo naložbeni cikel operaterjev digitalne prizemne televizije trajal do leta 2024, pri čemer so bili dokumentirani negativni učinki sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz leta 2020 na gledalce in operaterje digitalne prizemne televizije ter predstavljen ukrep (nadzorovan prehod) kot rešitev za spodbujanje operaterjev digitalne prizemne televizije k potrebnim naložbam.

(115) Češka je dokumentirala močno nasprotovanje radiodifuzijskih hiš financiranju prehoda ⁽⁷⁸⁾.

4.1.5 Ustreznost

4.1.5.1 O tem, ali bi lahko zadoščala informacijska/certifikacijska kampanja

(116) Češka je vztrajala, da so podatki o povečanju prodaje združljive sprejemne opreme pomembni za dokazovanje razumnosti dolžine vzporednega oddajanja. Ponovila je, da sta povečana prodaja in splošno sprejemanje opreme pomemben kazalnik ustreznosti vzporednega oddajanja.

(117) Češka je pojasnila, da se informacijska kampanja v zvezi z začetkom izklopa obstoječih omrežij DVB-T ni začela pred oktobrom 2019. Vendar so se drugi deli kampanje začeli že po sprejetju strategije iz leta 2016 sredi leta 2016 ter so se postopoma krepili z uporabo različnih medijev in na televiziji, na primer z informacijami o certificiranju in postopku ter regionalnimi informacijami.

4.1.5.2 O možnosti uporabe finančnih bonov za gospodinjstva

(118) Češka je navedla, da so bili predloženi zadostni dejanski dokazi, vključno z izračuni stroškov finančnih bonov za gospodinjstva, ki jasno kažejo, da je bil ukrep ugodnejši za državo in gospodinjstva kot druge možnosti. Poleg stroškov samih finančnih bonov so tu še stroški distribucije in sprejetja potrebne zakonodaje, kar bi postopek zamaknilo za eno do dve leti.

(119) Kar zadeva tehnološko nevtralnost bonov, je Češka izrazila dvom o tem, da bi bilo treba sprejeti tehnološko nevtralen ukrep, ki ima pozitivne učinke na konkurenčne platforme, da bi se ublažili negativni učinki sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz s strani operaterjev digitalne prizemne televizije. To bi še dodatno povečalo nedelovanje trga.

4.1.5.3 O možnosti odložitve sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz

(120) Češka je pojasnila, da so imele možnost odložitve sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz za dve leti v skladu s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta v praksi le države, ki mejijo na države nečlanice EU. Češka je to možnost zavrnila, saj sta bili skladnost in harmonizacija s sosednjimi državami (zlasti s tistimi z najdaljšo skupno mejo) izvedljivi in možni v danem časovnem okviru.

4.1.6 Sorazmernost

4.1.6.1 O trajanju sočasnega oddajanja

(121) Češka je opozorila, da je bil glavni cilj dovolj dolgega obdobja sočasnega oddajanja upoštevati potrebe gospodinjstev. Nadomestilo ustreza dejanskim stroškom, nastalim pri upravljanju prehodnih omrežij, in ni bilo določeno za zagotavljanje tržne prednosti operaterjem digitalne prizemne televizije, temveč kot potreben odziv na regulativne zahteve. Časovni okvir prehoda je bil določen tako, da bi se čim bolj zmanjšal vpliv na uporabnike, nadomestilo pa odraža dejanske stroške operaterjev digitalne prizemne televizije, ne glede na trajanje pravic do uporabe.

⁽⁷⁸⁾ Skupna izjava televizijskih združenj o prihodnji uporabi pasu UHF na Češkem (17. september 2015).

- (122) Češka je pojasnila, da se je z dovolj dolgim prehodnim obdobjem znatno zmanjšalo število gospodinjstev, ki bi bila prisiljena v naložbo v nov sprejemnik zunaj naravnega cikla prenove, s čimer se je zmanjšalo vsako dodatno breme za gospodinjstva, ki izhaja iz sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz. Češka je sočasno oddajanje utemeljila predvsem na dejanskih potrebah svojih državljanov po zamenjavi sprejemne opreme in zmogljivosti maloprodajnega trga za dobavo te opreme. Zamenjavo sprejemnikov je bilo treba spodbuditi pred naravnim ciklom zamenjave.
- (123) Upoštevat je bilo treba tudi vidike, kot so vreme (npr. zamenjava oddajnih antenskih sistemov pozimi ni praktična) in zmogljivost podpornih podjetij (zaradi znatno zmanjšanega sočasnega oddajanja ne bi bilo časa za servisiranje antenske opreme v gospodinjstvih)⁽⁷⁹⁾. Poleg tega se je v obdobju sočasnega oddajanja upoštevalo tudi zagotavljanje praktičnega preverjanja, izgradnje in upravljanja velikih enofrekvenčnih omrežij⁽⁸⁰⁾.
- (124) Krajše obdobje bi lahko povzročilo tehnične in gospodarske težave, zlasti v regijah s počasnejšo prenovo sprejemne opreme. Prednosti (kakovost, razpoložljivost, nadaljnje povečanje števila razpoložljivih kanalov itd.) nove tehnologije (DVB-T2/HEVC) je bilo treba gospodinjstvom jasno predstaviti v daljšem obdobju.
- (125) Češka je navedla, da je uporaba prehodnih omrežij omogočila nemoten prehod na omrežja DVB-T2 za vse televizijske postaje, česar z neposrednim prehodom, tj. v kratkem tri- do štirimesečnem obdobju, kot sta domnevala pritožnika, ne bi bilo mogoče doseči. Skupno trajanje obdobja sočasnega oddajanja ni pravilno opisano kot tri leta in pol, saj ta čas zajema celotno trajanje prehoda, ne pa dejanskega obdobja sočasnega oddajanja za posamezen oddajnik. Na primer, sočasno oddajanje za omrežje 1 je v povprečju trajalo 19 mesecev⁽⁸¹⁾.
- (126) Sklicevanje na šestmesečno obdobje med prehodom z analognega na digitalni prenos, za katerega je ČUT menil, da je nepotrebno dolgo⁽⁸²⁾, velja le za navedeni primer. Prehod z analognega na digitalni prenos (2008–2012 na Češkem) je bil na trgu sprejet kot pomemben inovativni korak, ki je prinesel znatno dodano vrednost, za razliko od predpisane sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz.
- (127) Češka je opozorila, da je bilo sočasno oddajanje omejeno na potreben čas za doseg družbeno sprejemljive preselitve in da operaterji digitalne prizemne televizije iz prehodnih omrežij niso ustvarili nobenih prihodkov.
- (128) Češka je prepričana, da spada vprašanje glede dolžine sočasnega oddajanja v obeh standardih v celoti v nacionalno pristojnost in je izključna odločitev nacionalnih organov. Ta pristop ne odraža le tehničnih in gospodarskih vidikov prehoda na nov radiodifuzni standard, temveč tudi družbeno razsežnost postopka. Češka meni, da so negativni učinki na konkurenco in trgovino omejeni ter da pozitivni učinki jasno prevladajo nad njimi.

4.1.6.2 O ustreznosti nekaterih upravičenih stroškov

- (129) Nadomestilo odraža dejanske stroške, nastale za zagotovitev nemotene sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, in ga ni mogoče šteti za pretirano. Ukrep je bil zasnovan tako, da bi se čim bolj zmanjšalo izkrivljanje trga in zagotovila neprekinjenost radiodifuzije prizemne televizije. Operaterji digitalne prizemne televizije niso glavni upravičenci naložbe, temveč so krili glavne stroške, povezane s prehodom, zato je nadomestilo upravičeno.

⁽⁷⁹⁾ Na podlagi zagotovljenih informacij se zdi, da je bilo treba nekatere antene prilagoditi za boljši sprejem (tj. na strehah družinskih hiš in skupne televizijske antene za stanovanjske stavbe).

⁽⁸⁰⁾ Preveriti in izpopolniti je bilo treba upravljanje prehodnih omrežij, da bi se upravljala v skladu z zakonom. To je med drugim vključevalo preverjanje postopkov za odpravo težav, kot so odboj/predodboj enofrekvenčnega omrežja na nekaterih posebnih območjih ali težave z motnjami (DVB-T2 v primerjavi s 4G LTE). Vzpostavitev in upravljanje omrežij v novem standardu je bilo tehnično zahtevno, vključevalo je reševanje številnih težav in odpravljanje velikega števila zapletov z neposrednim vplivom na končnega uporabnika. Na primer, v obdobju od septembra 2019 do decembra 2020 je eden od operaterjev omrežja digitalne prizemne televizije zabeležil 8 773 pritožb glede sprejema signala v standardu DVB-T2.

⁽⁸¹⁾ To je načrtovana dolžina v načrtu tehničnega prehoda, ki je bila nato spremenjena zaradi potrebe po ukrepih v zvezi s COVID-19, za katere ne velja nadomestilo v okviru priglašene ukrepa.

⁽⁸²⁾ Na voljo na spletnem mestu: https://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/prubezna_zprava_tpp_06-2010.pdf.

- (130) Češka se ni strinjala s trditvijo, da pri ravni podpore ni upoštevan časovni okvir prehoda na DVB-T2/HEVC v okviru pravic uporabe. Pri trditvi, da bi morala biti pomoč diferencirana glede na preostalo trajanje licenc, ni upoštevano dejstvo, da so morali ti operaterji izvesti prehod v določenem časovnem okviru ne glede na preostalo obdobje svojih pravic uporabe. Poleg tega podaljšanje pravic do uporabe frekvenc do leta 2030 ne spremeni dejstva, da so bile naložbe v nove tehnologije vsiljene zaradi regulativnih zahtev in so bile potrebne za neprekinjenost radiodifuzije.
- (131) Češka je v vsakem primeru pojasnila, da podaljšanje pravic do uporabe do leta 2030 ni bilo pogojeno s prehodom in tehnološko nadgradnjo. Izvedeno podaljšanje dodelitev do leta 2030 ni bilo izravnalno, temveč omejevalno glede na pravni okvir, saj bi imeli operaterji digitalne prizemne televizije brez sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz pravico zaprositi za podaljšanje do leta 2030 (tudi če bi ohranili standard DVB-T).
- (132) Češka se prav tako ni strinjala, da ustreznost parametrov za izračun zneska pomoči za nadomestilo stroškov naložb v omrežja DVB-T2/HEVC ni bila utemeljena. Uporaba mesečne amortizacije opredmetenih sredstev je standardna metoda, ki zagotavlja postopno razporejanje dejanskih naložbenih stroškov in je v skladu z računovodskimi načeli; omogoča natančno določitev ekonomske vrednosti naložb skozi čas in zagotavlja, da pomoč ustreza dejansko nastalim stroškom.
- (133) Kar zadeva primernost amortizacije za oceno stroškov naložb v osnovna sredstva prehodnih omrežij, je Češka potrdila, da amortizacijska doba temelji na dobri koristnosti⁽⁸³⁾ ustrezne opreme v skladu z računovodskimi izkazi zadevnega operaterja (upravičenca). V skladu s češko zakonodajo o računovodstvu⁽⁸⁴⁾ mora doba koristnosti, ki se uporablja za računovodske namene, ustrezati dejanskemu stanju. Zato amortizacija preprečuje precenitev stroškov naložb v osnovna sredstva, povezanih z zadevnimi sredstvi. Poleg tega amortizacija odraža zmanjšanje vrednosti sredstva, če se bo ponovno uporabilo v končnih omrežjih (npr. če se je sredstvo s petletno dobo koristnosti dve leti uporabljalo v prehodnih omrežjih, bo imelo v končnih omrežjih le še tri preostala leta dobe koristnosti).

4.1.6.3 O tem, ali poslovne koristi ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2

- (134) Češka je pojasnila, da v času prisilnega prehoda, ki je izhajal iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, v podrobnem opisu nikoli ni obstajal hipotetični scenarij počasnejšega uvajanja DVB-T2. Glede na dolgoročno obdobje za tržno prenovo tehnologije operaterji ob sprejetju ukrepa niso pripravili nobenega alternativnega scenarija za prenovo trga. Češka je predložila poslovni načrt iz leta 2010⁽⁸⁵⁾ enega od upravičencev za omrežje DVB-T, vendar ni predložila poslovnih načrtov, ki bi bili posodobljeni z ukrepom. Kljub temu se je sklicevala na posodobljeno študijo ADL, tj. strokovno študijo, ki jo je naročilo ministrstvo za industrijo in trgovino, v kateri je bilo analiziranih več scenarijev: (i) nadgradnja na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem, (ii) nadgradnja na DVB-T2 brez vzporednega oddajanja in (iii) ohranitev DVB-T, ki bi povzročila zmanjšanje pokritosti⁽⁸⁶⁾. Študija je zagotovila kvalitativno in kvantitativno oceno stroškov za različne deležnike (tj. operaterje digitalne prizemne televizije, izdajatelje televizijskih programov, gospodinjstva in državo). Po mnenju Češke so količinsko opredeljeni stroški iz predhodne analize jasno pokazali, da je sočasni prehod najboljša možnost, da se učinek ukrepa ohrani na najnižji potrebni ravni, ob upoštevanju vseh deležnikov.

⁽⁸³⁾ Običajno: oddajniki in pretvorniki ([manj kot 10] let), sprejemniki GPS ([manj kot 10] let), napajalne enote za antene ([manj kot 10] let), oprema za hlajenje ([7–15] let), UPS ([7–15] let), oprema za nadzor ([manj kot 10] let), oprema za distribucijo ([manj kot 10] let), glavni kodirniki in stojala ([manj kot 10] let), glavna stikala in strežniki ([manj kot 10] let).

⁽⁸⁴⁾ Zakon št. 563/1991 zb., o računovodstvu.

⁽⁸⁵⁾ Predstavitve upravnemu odboru skupine CRa z dne 21. julija 2010, ki je vključevala vrednotenje/poslovni primer za obdobje od septembra 2010 do decembra 2023.

⁽⁸⁶⁾ Češki organi so v predhodni oceni scenarijev prehoda proučili možnost tržno usmerjenega uvajanja DVB-T2, vendar scenarij tržno usmerjenega uvajanja ni bil vključen v končno študijo, saj v razmerah na Češkem ni mogel ponuditi ustrezne rešitve.

4.1.6.4 O tem, ali so bili upravičeni stroški povrnjeni z drugimi shemami pomoči

- (135) Kar zadeva neobstoj kumulacije z drugimi ukrepi pomoči, je Češka potrdila, da je ČUT podrobno preveril upravičene stroške, da bi zagotovil, da so vključeni le ustrezni stroški in da ni stroškov, ki so že bili predmet nadomestila na podlagi katerega koli drugega ukrepa pomoči. Češka je poudarila, da so vsi ustrezni stroški evidentirani v računovodstvu vsakega upravičenca in da vsota vseh stroškov, povrnjenih vsakemu upravičencu v skladu z ukrepi, ki jih je odobrila Komisija, ne more presežati skupnega zneska ustreznih stroškov v računovodstvu vsakega upravičenca. ČUT je podrobno preveril upravičene stroške in izključil vse stroške, ki so bili že predmet nadomestila na podlagi druge sheme pomoči. Češka meni, da je trditev pritožnikov, da so strokovnjaki ČUT pristranski, neupoštevna in neutemeljena. ČUT izvaja revizije v skladu s pravnim okvirom (člen 27(5) ZEK).

4.1.7 Pozitivni učinki

- (136) Češka se ni strinjala s trditvijo družbe Telly, da je imel ukrep omejene pozitivne učinke (uvodna izjava 153). Pritožnik ni upošteval dejstva, da distribucija televizijskih signalov na platformi digitalne prizemne televizije temelji na drugačnem ekonomskem modelu kot alternativne platforme (satelit, IPTV, kabel). V primeru digitalne prizemne televizije prevladuje model storitev brezplačne televizije, pri katerem stroške prenosa televizijskega signala plačujejo radiodifuzijske hiše operaterjem omrežja digitalne prizemne televizije, za gledalce pa prenos ostaja brezplačen. Pri alternativnih platformah gledalci plačujejo za prenos signala in tudi za televizijske vsebine.
- (137) Češka je pojasnila, da se pozitivni učinki prehoda na DVB-T2/HEVC kažejo v bolj opremljenih gospodinjstvih, kar zadeva sprejemno opremo, kar koristi tudi drugim konkurenčnim platformam.

4.1.8 Negativni učinki

- (138) Sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz se je zgodila razmeroma hitro po sprostitvi frekvenčnega pasu 800 MHz s strani operaterjev digitalne prizemne televizije (ki je bila dokončana leta 2012). Češka je od leta 2012 trdila, da na trgu televizijskih vsebin obstaja zdrava konkurenca med različnimi platformami. Vendar je sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz vplivala le na operaterje digitalne prizemne televizije, ki so imeli s tem povezane stroške, njihov konkurenčni položaj pa se je poslabšal, kar je koristilo konkurenčnim platformam.
- (139) Opozorila je, da bi morebitna škoda zaradi nenadzorovane sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, ki bi jo utrpela platforma digitalne prizemne televizije, ki je za gospodinjstva brezplačna, lahko vplivala na gospodinjstva, če bi bila prisiljena preiti na alternativne platforme zaradi zmanjšane pokritosti z digitalno prizemno televizijo.
- (140) Češka se nikakor ni strinjala s trditvijo, da daje prednost najmanj napredni platformi, s čimer škoduje konkurenčnim platformam, kar ima škodljive učinke na javni interes. Izbira tehnologij je temeljila zgolj na predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, ob upoštevanju združljivosti s tehnologijami v sosednjih državah. Nasprotno, dokazi kažejo, da se zanimanje za širokopasovne povezave povečuje zaradi prehoda na DVB-T2/HEVC in uporabe možnosti HBBTV. Digitalna prizemna televizija je dejansko začela delovati kot vstopna točka v uporabo širokopasovnih povezav.

4.1.9 Kumulacija

- (141) Češka je potrdila, da nadomestila, dodeljenega v okviru priglašene ukrepa trem operaterjem digitalne prizemne televizije, ni mogoče kumulirati z nobenim drugim ukrepom, s katerim bi se financirali isti upravičeni stroški.

4.2 Prejete pripombe pritožnikov

4.2.1 Splošne pripombe

- (142) Družba Telly je opozorila na pripombe, ki jih je predložila pred sprejetjem sklepa o začetku postopka, v katerih je pojasnila, da bi morala Komisija v tem primeru uporabiti enaka merila za ocenjevanje kot v svojem sklepu v zadevi SA.28599 v zvezi z digitalno prizemno televizijo v Španiji ⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁷⁾ Sklep Komisije C(2021) 4048 final z dne 10. junija 2021 o državni pomoči SA.28599 (C 23/2010 (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009)) Kraljevine Španije za uvedbo digitalne prizemne televizije na oddaljenih in manj urbaniziranih območjih (zunaj avtonomne skupnosti Kastilja in Manča) (UL L 417, 23.11.2021, str. 1).

- (143) Družba Telly je navedla, da ima dostop do pripomb Česke k sklepu o začetku postopka v skladu z nacionalnimi pravili o prostem dostopu do informacij. Pritožnik je menil, da so bile pripombe Česke kratke in niso zagotovile nobenih novih informacij ali dokazov, kar je v nasprotju z zahtevo, da mora država članica dokazati združljivost ukrepa z notranjim trgom.

4.2.2 Kršitev prava EU

- (144) Družba Telly se ni strinjala z ugotovitvijo Komisije, da ni ugotovila nobene kršitve določb ali načel prava EU (uvodna izjava 116 sklepa o začetku postopka). Pritožnik je zlasti menil, da je ukrep v nasprotju z načelom enakega obravnavanja⁽⁸⁸⁾ in načelom tehnološke nevtralnosti, ki je po njenem mnenju v središču prakse Komisije na področju državnih pomoči, kar so potrdila tudi sodišča EU⁽⁸⁹⁾. Družba Telly ne pozna nobene države članice, ki bi vsaj teoretično razmišljala o zagotavljanju podpore operaterjem digitalne prizemne televizije za tehnološko nadgradnjo ali vzporedno oddajanje.

4.2.3 Spodbujevalni učinek

- (145) Družba Telly je menila, da trditev Česke, da so operaterji digitalne prizemne televizije vlagali v prehod na DVB-T2/HEVC že pred 1. marcem 2017 (uvodna izjava 108), dodatno potrjuje, da ukrep ni imel spodbujevalnega učinka, saj kaže, da so bili operaterji pripravljene vlagati že precej pred sprejetjem načrta tehničnega prehoda. Dejstvo, da stroški, nastali pred začetkom prehodnih omrežij, niso bili predmet nadomestila, je neupoštevno.

4.2.4 Nujnost

- (146) Družba Telly se je strinjala, da je politična odločitev o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz posledica regulativnih ukrepov EU, vendar meni, da to samo po sebi ne kaže na nedelovanje trga. Strinjala se je s pomisleki, ki jih je Komisija izrazila v sklepu o začetku postopka, in navedla, da ni bilo pojasnjeno, zakaj operaterji digitalne prizemne televizije ne bi bili pripravljene nadaljevati dejavnosti brez državne podpore.
- (147) V zvezi s potrebo po vzpostavitvi prehodnih omrežij je pritožnik menil, da ne bi prišlo do bistvenih motenj, saj so druge države članice očitno uspele sprostiti frekvenčni pas 700 MHz brez takih negativnih zunanjih učinkov. Opozoril je, da so morale druge tehnološke platforme same kriti stroške, povezane z nadgradnjami in sočasnim oddajanjem. Družba Telly je menila, da gospodinjstva ne bi izgubila dostopa do digitalne prizemne televizije, če bi bila sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz izvedena razumno, kot v drugih državah članicah.

4.2.5 Ustreznost

- (148) Pritožnik je prepričan, da ukrep tudi ni ustrezen, saj so obstajale učinkovitejše in manj vsiljive alternative. Meni, da bi bila neposredna podpora gospodinjstvom veliko manj izkrivljajoča, cenejša in tehnološko nevtralna. Ta rešitev je bila učinkovita v drugih državah članicah⁽⁹⁰⁾. Pritožnik ni razumel, kako je ukrep pripomogel k obravnavi domnevnega negativnega odnosa gospodinjstev do izgube dostopa do platforme digitalne prizemne televizije brez upravljanega prehoda.

⁽⁸⁸⁾ Glej sodbo z dne 17. februarja 2021 v zadevi T-238/20, Ryanair DAC/Komisija, ECLI:EU:T:2021:91, točka 29, ali sodbo z dne 15. aprila 2008 v zadevi C-390/06, Nuova Agricast, ECLI:EU:C:2008:224, točki 50 in 51.

⁽⁸⁹⁾ Glej na primer sodbo z dne 26. novembra 2015 v zadevi T-461/13, Španija/Komisija, ECLI:EU:T:2015:891, točki 18 in 56.

⁽⁹⁰⁾ Glej sklep Komisije z dne 19. julija 2017 v zadevi SA.48386 (2017/N) – France Fonds d'accompagnement de la réception télévisuelle (UL C 307, 15.9.2017). Glej sklep Komisije z dne 12. aprila 2019 v zadevi SA.51079 – Pomoč za sprejem avdiovizualne radiodifuzije za večstanovanjske stavbe (TRTEL) (UL C 194, 7.6.2019).

- (149) Kar zadeva trditev Češke, da distribucija bonov povzroča stroške distribucije, se je pritožnik skliceval na možnost uporabe univerzalnih poštnih storitev, ki jih zagotavlja češka pošta. Kar zadeva trditev Češke, da bi sprejetje zakonodaje o bonih trajalo vsaj dve leti, je pritožnik to obdobje primerjal s triinpolletnim trajanjem vzporednega oddajanja.
- (150) Kar zadeva trditev, da bi bila certifikacijska kampanja morda primernejša od dolgotrajnega vzporednega oddajanja, je Češka po navedbah pritožnika uradno informacijsko kampanjo na ravni države začela šele oktobra 2019, tj. več kot dve leti po začetku vzporednega oddajanja 1. marca 2017. Dodaja, da izjava, da se je informacijska kampanja začela sredi leta 2016 in se od takrat postopoma krepi, ni podprta z dokazi.

4.2.6 Sorazmernost

- (151) Družba Telly je menila, da Češka ni predložila novih pojasnil glede trajanja sočasnega oddajanja, daljšega od treh do štirih mesecev (ali celo šestih mesecev), temveč da zgolj izpodbija sklep o začetku postopka s sklicevanjem na povečanja prodaje sprejemne opreme. Pritožnik se prav tako ni strinjal s trditvami, da prehoda z analognega na digitalni prenos ni mogoče uporabiti kot primerljiv položaj za določitev razumnega trajanja obdobja sočasnega oddajanja med tehnološko nadgradnjo na DVB-T2/HEVC.
- (152) Družba Telly je menila, da Češka ni predložila nobenih novih dokazov ali utemeljitev o tem, ali je ukrep resnično omejen na nadomestilo stroškov, ki še niso bili kriti z drugimi ukrepi. Češka podaja to izjavo, ne da bi predložila kakršne koli dokaze, da je ČUT podrobno preveril upravičene stroške za vsakega upravičenca. Pritožnik je opozoril na morebitno pristranskost ČUT in predlagala, da bi bili primernejši neodvisni strokovnjaki. Nadalje je navedla, da zgolj revizija navedenih upravičenih stroškov ne odpravlja dvomov Komisije.

4.2.7 Pozitivni učinki

- (153) Družba Telly se je strinjala, da sta dobro delujoče medijsko okolje in pluralnost medijev pomembna za delujoče demokracije in gospodarstva. Vendar so pozitivni učinki ukrepa po svoji naravi omejeni. Zlasti meni, da je trditev Češke, da je platforma digitalne prizemne televizije edina platforma brezplačne televizije za televizijsko radiodifuzijo na Češkem, napačna, saj ni niti pravne ureditve niti pogodbenega jamstva, ki bi komercialnim radiodifuzijskim hišam preprečevalo šifriranje svojih programov po prehodu na standard DVB-T2.

4.2.8 Negativni učinki

- (154) Pritožnik je trdil, da se je Češka odločila dati prednost najmanj napredni televizijski tehnologiji (tj. digitalni prizemni televiziji), kar ne bi le škodovalo konkurenčnim tehnologijam, temveč bi na koncu negativno vplivalo na uporabnike. Družba Telly je opozorila, da je bila pripravljena uvesti brezplačno kartico DIGI TV ob legitimnem pričakovanju tehnološko nevtralne državne informacijske kampanje. Opozorila je, da sta dve največji komercialni radiodifuzijski hiši na Češkem (s skupnim deležem občinstva skoraj 60 %) večkrat napovedali, da bosta po uvedbi standarda DVB-T2 šifrirali visokoločljivostne različice svojih programov.

4.3 Prejete pripombe upravičencev

- (155) Komisija je prejela pripombe skupine CRA in družbe DB, dveh upravičencev do ukrepa (uvodna izjava 5). Razen če ni v tem oddelku izrecno navedeno drugače, je pripombe predložila skupina CRA.

4.3.1 Splošne pripombe

- (156) V zvezi z obsegom ukrepa je skupina CRA navedla, da sklep o začetku postopka daje vtis, da se nadomestilo nanaša na stroške naložb v novo opremo, potrebno za izgradnjo in upravljanje omrežij DVB-T2/HEVC (glej uvodno izjavo 3, točka (i), in uvodno izjavo 28, točka (i), sklepa o začetku postopka). Vendar se ukrep nanaša prav na dodatne stroške treh prehodnih omrežij, ki so se upravljala omejen čas in brezplačno. Zlasti ukrep zgolj nadomešča amortizacijo opreme, uporabljeno za prehodna omrežja. V zvezi s tem je dejstvo, da bi se lahko del opreme ponovno uporabil v končnih omrežjih, neupoštevno.
- (157) Po mnenju skupine CRA so cilji ukrepa (a) zagotoviti nemoteno in pravočasno sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, kar ne bi bilo mogoče brez soglasja, doseženega z operaterji digitalne prizemne televizije, (b) zagotoviti uspešno delovanje omrežij digitalne prizemne televizije vsaj do leta 2030, kot je predvideno v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta, ter (c) ohraniti obstoječe stanje med tehnološkimi platformami za televizijsko radiodifuzijo in tako preprečiti izkrivljanje konkurence.
- (158) Skupina CRA je pojasnila, da je platforma digitalne prizemne televizije nedvomno najmočnejša platforma za televizijsko radiodifuzijo na Češkem in da obstaja očitna povezava med digitalno prizemno televizijo in storitvami brezplačne televizije na Češkem. Na platformi digitalne prizemne televizije ni ponudbe plačljive televizije, prav tako ni ponudbe brezplačne televizije, ki bi bila na voljo prek satelita, kabla ali IPTV, niti na katerem koli delu češkega ozemlja. Komisija se je v uvodni izjavi 106 sklepa o začetku postopka sklicevala na možnost uvedbe plačljive storitve digitalne prizemne televizije skupine Skylink/M7 Group, vendar so te informacije zastarele ⁽⁹¹⁾.
- (159) Skupina CRA je menila, da mora biti ocena ukrepa skladna z oceno drugih ukrepov, povezanih s sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz, ki jih je Komisija že odobrila.

4.3.2 Obstoj pomoči

4.3.2.1 Pripisljivost

- (160) Skupina CRA je trdila, da ukrepa ni mogoče pripisati državi, saj se s sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz in prehodom na DVB-T2 neposredno izvaja zakonodajni akt, ki ga je sprejela Unija (tj. sklep Evropskega parlamenta in Sveta). Sklep Evropskega parlamenta in Sveta predvideva, da lahko države članice zagotovijo nadomestilo za lažji prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra. Ukrep zgolj zagotavlja, da Češka izpolnjuje cilje, naložene s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta.

4.3.2.2 Selektivna prednost

- (161) Skupina CRA je menila, da ni selektivne prednosti, saj ukrep zgolj blaži negativne učinke na platformo digitalne prizemne televizije, ki izhajajo iz vsiljenega postopka sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz in povezanega prehoda na DVB-T2. Z ukrepom se le izravnava strukturna prikrajšanost operaterjev digitalne prizemne televizije. Na vse operaterje digitalne prizemne televizije vpliva na enak način.
- (162) Skupina CRA je opozorila, da je Sodišče razsodilo, da zakon, ki zgolj preprečuje, da bi bilo proračunu podjetja naloženo breme stroškov, ki ga v običajnem položaju ne bi bilo, temu podjetju ne daje prednosti ⁽⁹²⁾. Glede na okoliščine obravnavanega primera, v katerem predpisi Unije postopoma zmanjšujejo količino spektra, rezerviranega za storitve digitalne prizemne televizije, precej pred naložbenim ciklom digitalne prizemne televizije in ne da bi se spoštovala veljavnost povezanih pravic uporabe, je primerno, da se stroški, povezani z izvajanjem navedenih ukrepov, obravnavajo kot neobičajno breme, ki ga nosi proračun podjetja. To niso niti običajni regulativni stroški niti stroški, povezani z vsakodnevnim upravljanjem običajnih dejavnosti podjetja. Sodišče je ugotovilo, da so običajni stroški, ki jih nosi podjetje, stroški, ki jih nosijo vsi konkurenti ⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ Storitve plačljive digitalne prizemne televizije družbe Skylink ni bila uspešna, naročnikov je bilo vedno le nekaj sto, družba pa se je odločila, da s 30. junijem 2022 preneha s pilotnim oddajanjem.

⁽⁹²⁾ Sodba z dne 23. marca 2006, Enirisorse SpA/Sotacarbo SpA, C-237/04, ECLI:EU:C:2006:197, točka 48.

⁽⁹³⁾ Sodba z dne 14. julija 2016, Nemčija/Komisija, T-143/12, ECLI:EU:T:2016:406, točka 132.

- (163) Skupina CRa je navedla, da je trditev iz uvodne izjave 79 sklepa o začetku postopka, da so češki organi lahko enostransko sprostili radijske frekvence iz frekvenčnega pasu 700 MHz operaterjem digitalne prizemne televizije s spremembo njihovih dodelitev radijskih frekvenc v skladu s členom 19 ZEK, preveč poenostavljena. Menila je, da se sklep Evropskega parlamenta in Sveta ne uporablja neposredno – da za operaterje digitalne prizemne televizije ni zavezujoč, temveč je naslovljen na države članice. Tako se, čeprav ZEK vključuje določbe o morebitni spremembi dodeljevanja frekvenc zaradi uskladitve s pravom EU, uporaba te pravne podlage ni štela za izvedljivo.
- (164) Skupina CRa je trdila, da ni sporno, da je bilo za češke organe nujno doseči soglasje z operaterji digitalne prizemne televizije, da bi učinkovito in pravočasno sprostili frekvenčni pas 700 MHz, sicer bi se izpostavili tveganju dolgoročnih sporov in/ali mednarodnih arbitraž. Poleg tega bi v primeru, če bi se država sklicevala na člen 19 ZEK, obstajalo neposredno tveganje odškodninskih zahtevkov zaradi dejanske razlastitve ustreznih radijskih frekvenc ⁽⁹⁴⁾.
- (165) Skupina CRa je poudarila, da so bila prehodna omrežja vzpostavljena in so se upravljala brezplačno ter nepridobitno, z namenom zagotavljanja cilja javne politike, edino možno plačilo za operaterje digitalne prizemne televizije pa je bilo nadomestilo v okviru tega ukrepa. Med obsežnim posvetovanjem o sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz so vsi izdajatelji televizijskih programov jasno zavrnilo kritje kakršnih koli stroškov, zlasti stroškov sočasne oddajanja.
- (166) Skupina CRa je trdila, da tudi za ponudnike digitalne prizemne televizije ni mogoče domnevati, da imajo prednost. Njeni prihodki so se po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz in povezanem prehodu na DVB-T2 zmanjšali, ne glede na morebitno povečanje podatkovne zmogljivosti zaradi prehoda na DVB-T2, kot je navedeno v uvodni izjavi 27 sklepa o začetku postopka.
- (167) V zvezi s selektivnostjo je skupina CRa vztrajala, da mora Komisija pojasniti, zakaj bi bilo treba podjetja, ki uporabljajo digitalno prizemno televizijo, šteti za podjetja, ki so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju kot podjetja, ki uporabljajo druge tehnologije ⁽⁹⁵⁾, ki jih postopek sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz ni neposredno zadeval in/ali nanje ni negativno vplival. Splošne regulativne zahteve, naložene drugim platformam (npr. satelitskim), niso primerljive s posebnim položajem, povezanim s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz. Poslovni modeli različnih platform so diametralno različni ⁽⁹⁶⁾. Platforma digitalne prizemne televizije ne konkurira neposredno drugim tehnološkim platformam; digitalna prizemna televizija se nanaša na brezplačno televizijo, medtem ko druge platforme ponujajo storitve plačljive televizije. To je v skladu s sklepi Komisije v primerih združitve, v katerih Komisija običajno razmeji ločen distribucijski trg storitev nekodirane televizije in trg storitev plačljive televizije zaradi njunih različnih poslovnih modelov ⁽⁹⁷⁾.
- (168) V zvezi z uvodno izjavo 88 sklepa o začetku postopka je skupina CRa navedla, da je ukrep namenjen vsem operaterjem omrežij digitalne prizemne televizije. Obstajala so samo tri prehodna omrežja, ker za četrto prehodno omrežje ni bilo na voljo spektra ⁽⁹⁸⁾. Skupina CRa se je zato s ČUT dogovorila, da njena odvisna družba CDG ne bo zgradila lastnega prehodnega omrežja, temveč bo uporabljala prehodno omrežje 12, ki ga upravlja skupina CRa.

⁽⁹⁴⁾ V posodobljeni študiji ADL je ocenjeno, da bi lahko operaterji digitalne prizemne televizije brez soglasja kot izgubo dobička zahtevali znesek v višini približno 5 448–6 494 milijonov CZK. Glej posodobljeno študijo ADL, stran 77.

⁽⁹⁵⁾ Sodba z dne 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma de Galicia, Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal)/Komisija, C-70/16 P, EU: C:2017:1002, točka 61.

⁽⁹⁶⁾ Radiodifuzijske hiše plačujejo operaterjem digitalne prizemne televizije za distribucijo televizijske radiodifuzije. Na vseh drugih platformah radiodifuzijske hiše prodajajo svoje vsebine, združene v kanale, maloprodajnim ponudnikom televizijskih storitev (izdajatelji televizijskih programov), ki televizijske kanale združujejo v pakete in jih ponujajo končnim uporabnikom (gledalcem). Izdajatelji televizijskih programov plačujejo radiodifuzijskim hišam pristojbine za prenos. Vendar operaterji digitalne prizemne televizije prodajajo zmogljivosti svojih omrežij radiodifuzijskim hišam. Radiodifuzija digitalne prizemne televizije vključuje materialne stroške distribucije za izdajatelje televizijskih programov, ti pa ne prejemajo ustreznih pristojbin za prenos. Izdajatelji nekodiranih televizijskih programov svoje prihodke ustvarjajo z oglaševanjem.

⁽⁹⁷⁾ Glej na primer Sklep Komisije z dne 21. decembra 2011 v zadevi M.6369 – HBO/Ziggo/HBO Nizozemska, točka 28, ali Sklep Komisije z dne 21. decembra 2010 v zadevi M.5932 – News Corp/BskyB, točka 99.

⁽⁹⁸⁾ V skladu z ženevskim načrtom iz leta 2006 ima Češka skupno šest plasti. Ker so se takrat na Češkem uporabljala samo štiri omrežja DVB-T, je bilo mogoče vzpostaviti tri prehodna omrežja z uporabo frekvenc iz preostalih dveh plasti in začasnim usklajevanjem s sosednjimi državami.

4.3.2.3 Izkrivljanje konkurence

- (169) V zvezi z obstojem izkrivljanja konkurence je skupina CRa trdila, da bi moralo tako izkrivljanje izboljšati konkurenčni položaj prejemnika v primerjavi z drugimi podjetji, ki so njegovi konkurenti. Vendar je namen priglašenega ukrepa prejemnikom nadomestiti dodatne stroške, nastale zaradi regulativnih sprememb, ki jih je uvedla država. Kot je že bilo pojasnjeno, skupina CRa meni, da operaterji digitalne prizemne televizije ne konkurirajo operaterjem drugih platform.

4.3.3 Kršitev prava EU

- (170) Skupina CRa je menila, da ukrep ne more kršiti načela enakega obravnavanja, saj je na voljo vsem operaterjem digitalne prizemne televizije na Češkem na enak, pregleden in nediskriminatoren način, tj. namenjen je vsem gospodarskim subjektom, ki so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.

4.3.4 Zakonitost

- (171) Skupina CRa je navedla, da se pomoč dodeli, ko obstaja brezpogojna in pravno zavezujoča pravica do prejema pomoči⁽⁹⁹⁾. Čeprav so upravičenci do pomoči svoje zahteve za nadomestilo stroškov že predložili ČUT, je jasno, da bo ČUT zadržal plačilo, dokler Komisija ne zaključi svoje ocene. Dodelitev nadomestil je bila vedno pogojena z odobritvijo Komisije.
- (172) Skupina CRa je pojasnila, da določba člena 27(5) Evropskega računskega sodišča, kakor je bila spremenjena z digitalno spremembo, ni vsebovala nobenih podrobnosti o upravičenih stroških in znesku nadomestila, zato je ČUT ocenil dodelitev pomoči.
- (173) Skupina CRa je pojasnila, da so bile določbe člena 27(5) ZEK očitno vključene v digitalno spremembo, da bi se ustvaril postopkovni okvir, v katerem bi javni organi spoštovali obveznost mirovanja iz člena 108(3) PDEU. Ta obveznost je podobno oblikovana na primer v zakonu o poštnih storitvah⁽¹⁰⁰⁾. V skladu z ustaljeno sodno prakso nacionalnih sodišč mora upravni organ pri odločanju o prekinitvi upravnega postopka do odločitve drugega organa o predhodnem vprašanju upoštevati okoliščine ustreznega postopka. Dejstvo, da so nadomestila, o katerih mora odločiti upravni organ, predmet postopka pred Komisijo glede njihove združljivosti s členom 107 PDEU, je nedvomno pomembna okoliščina, ki jo mora upravni organ upoštevati. Predčasno plačilo nadomestila bi lahko povzročilo obveznost izterjave pomoči v primeru negativne odločbe Komisije. Določba člena 108(3) PDEU, ki prepoveduje dodelitev pomoči pred odločitvijo Komisije, se uporablja neposredno, zato upravni organ ni imel druge izbire, kot da prekine postopek in počaka na odločitev Komisije, kar je tudi storil.
- (174) Poleg tega izravnalni ukrepi na podlagi digitalne spremembe niso bili dodeljeni samodejno, temveč so bili predmet ocene ČUT, ki ga neposredno zavezuje člen 108(3) PDEU. Kot Komisija sama priznava v uvodni izjavi 44 sklepa o začetku postopka, namerava Češka pomoč izplačati šele po tem, ko bo Komisija ukrep odobrila.
- (175) Skupina CRa je pojasnila, da je bila za preprečitev kakršnih koli dvomov zadevna določba ZEK naknadno spremenjena z zakonom št. 374/2021 zb. z dne 15. septembra 2021, ki je začel veljati 1. januarja 2022⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹⁹⁾ Glej na primer sodbo z dne 25. januarja 2018, Brussels South Charleroi Airport (BSCA)/Komisija, T-818/14, ECLI:EU:T:2018:33, točka 72.

⁽¹⁰⁰⁾ Člen 34a(3) zakona o poštnih storitvah, zakon št. 29/2000 zb. z dne 18. januarja 2000.

⁽¹⁰¹⁾ Sedanja različica ZEK (zlasti člen 122(6)) izrecno določa tisto, kar je prej izhajalo iz razlage, tj. da mora upravni organ prekiniti postopek: „Če pred Komisijo poteka postopek v zvezi z državno pomočjo v zadevah iz tega zakona, se tak postopek šteje za predhodni postopek po zakonu o upravnem postopku. Organ ne dodeli pomoči ali prenese sredstev, dokler Komisija ne odloči o upravičenosti pomoči.“

- (176) Skupina CRA je tudi trdila, da Komisija ni izpodbijala zakonitosti državne pomoči v primeru stroškov pri drugih ukrepih, povezanih s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz (npr. sklep v zadevi SA.55742), ki temeljijo na istih pravnih aktih kot priglašeni ukrep.

4.3.5 Spodbujevalni učinek

4.3.5.1 O obstoju komercialne spodbude za operaterje digitalne prizemne televizije

- (177) Skupina CRA je trdila, da operaterji digitalne prizemne televizije niso imeli tržnih spodbud za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, kot to zahteva sklep Evropskega parlamenta in Sveta. Češka je morala doseči soglasje z operaterji digitalne prizemne televizije s sprejetjem svežnja izravnalnih ukrepov za izravnavo položaja strukturne prikrasnosti, v katerem so se zaradi sklepa Evropskega parlamenta in Sveta znašli operaterji digitalne prizemne televizije.
- (178) Skupina CRA je trdila, da je sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz do junija 2020 v nasprotju z naravnimi naložbenimi cikli za digitalno prizemno televizijo (običajno 12–15 let, naložbe, povezane s prehodom z analognega na digitalni prenos, pa so bile zaključene leta 2012), z obstoječimi poslovnimi pogodbami med operaterji digitalne prizemne televizije in izdajatelji televizijskih programov ter s ciklom prenove televizijskih sprejemnikov v gospodinjstvih.
- (179) Skupina CRA je navedla, da čeprav se je podatkovna zmogljivost omrežij zaradi prehoda na DVB-T2 povečala, sama ni uspela prodati celotne zmogljivosti novih omrežij, njeni prihodki pa so se po prehodu celo zmanjšali. Dejstvo, da so se omrežja uporabljala s polno zmogljivostjo, samo po sebi ni bil zadosten razlog za posodobitev tehnologije ⁽¹⁰²⁾.
- (180) Dejstva, da je skupina CRA (prek svoje odvisne družbe CDG) financirala nadgradnjo omrežja 3 na DVB-T2 (zdaj končno omrežje 23), ni mogoče uporabiti kot dokaz za neobstoječo spodbujevalnega učinka. Kot je bilo že pojasnjeno, se je skupina CRA s ČUT dogovorila, da družba CDG zaradi nezadostnega razpoložljivega spektra za upravljanje prehodnega omrežja 4 ne bo zgradila lastnega prehodnega omrežja, temveč bo namesto tega uporabljala prehodno omrežje 12.
- (181) Skupina CRA je navedla, da poskusnega oddajanja DVB-T2, ki ga je izvedla leta 2012, kot je navedeno v uvodni izjavi 124, točka (a), sklepa o začetku postopka, ni mogoče uporabiti za zanikanje spodbujevalnega učinka ukrepa. Poskusno oddajanje novih tehnologij se običajno izvaja več let pred sprejetjem poslovne odločitve in dolgo pred njihovo dejansko uvedbo (npr. Češka je začela eksperimentalno oddajanje na DVB-T že leta 1999, medtem ko je bil dejanski prehod na digitalno prizemno televizijo zaključen šele leta 2012). Skupina CRA je pojasnila, da je bilo poskusno oddajanje, izvedeno leta 2012, namenjeno izključno preverjanju tehničnih parametrov in je potekalo na podlagi kratkoročnih individualnih dovoljenj, ki jih je izdal ČUT.
- (182) Prav tako dejstvo, da je skupina CRA v svojem letnem poročilu za leto 2011 navedla, da bi lahko DVB-T2 pripomogel k razvoju njenega poslovanja, še ne pomeni, da je nameravala to tehnologijo tudi uvesti. Poleg tega ni bil v poročilu določen noben specifičen časovni okvir. Skupina CRA je potrdila, da pred sprejetjem strategije iz leta 2016 ter sklepa Evropskega parlamenta in Sveta v njenem poslovnem načrtu ni bil predviden takojšen prehod na DVB-T2, saj je bila veljavnost prvotnih dodelitev radiofrekvenčnih pasov podaljšana po letu 2020. Poleg tega je bilo v strategiji iz leta 2016 že ugotovljeno močno nasprotovanje radiodifuzijskih hiš financiranju preselitve.
- (183) Skupina CRA je menila, da je sklep o začetku postopka neskladen, saj so v njem izraženi dvomi o spodbujevalnem učinku ukrepa, ker so upravičenci začeli izvajati naložbe pred sprejetjem digitalne spremembe. Če nadomestilo v času naložb ni bilo dovolj zanesljivo, Komisija ne more hkrati trditi, da bi lahko upravičenci podaljšali pravice do

⁽¹⁰²⁾ Dejansko je bila na voljo še ena, cenejša rešitev. Če bi skupina CRA v svojih omrežjih DVB-T želela prenašati več kanalov, bi lahko uporabila kodek MPEG-4 namesto kodeka MPEG-2. V primerjavi s prehodom na DVB-T2 je nadgradnja s tehnologije stiskanja MPEG-2 na MPEG-4 brez potrebe po zamenjavi oddajnikov DVB-T cenovno ugodna rešitev, ki bi povečala zmogljivost omrežij DVB-T skupine CRA za približno [50–100] %. Vendar se skupina CRA ni odločila za to strategijo, ker v povečanju zmogljivosti ni videla poslovnega potenciala.

uporabe spektra do leta 2030 in bi morali to dejstvo upoštevati v svojem poslovnem načrtu. Komisija tudi ne more trditi, da bi lahko operaterji uporabili frekvence, potrebne za prehodna omrežja, ki kljub obljubi iz strategije iz leta 2016 operaterjem digitalne prizemne televizije še niso bile dodeljene. Nasprotno, vsi ti ukrepi tvorijo enoten sveženj ukrepov, opisanih v strategiji iz leta 2016, ki jih je Češka priglasila skupaj.

4.3.5.2 O začetku del pred sprejetjem formalnih aktov, s katerimi je bila dodeljena pomoč

- (184) Skupina CRa je tudi opozorila, da je Komisija priznala spodbujevalni učinek drugih ukrepov, povezanih s sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz, kot so ukrepi iz sklepa v zadevi SA.55742, ki temeljijo na isti pravni podlagi. Menila je, da bi morala ocena spodbujevalnega učinka temeljiti na sodbi Splošnega sodišča v zadevi *Graphischer Maschinenbau*, v skladu s katero je treba pri oceni spodbujevalnega učinka upoštevati širši okvir, v katerem so nastali upravičeni stroški, vključno s sporočili nacionalnih organov ⁽¹⁰³⁾.
- (185) Skupina CRa je pojasnila, da je zagotovila v zvezi z mehanizmom nadomestil od čeških organov prejela že pred marcem 2017. Odločitev operaterjev digitalne prizemne televizije, da sprejmejo ukrepe za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz (vključno z naložbami v prehodna omrežja), je v prvi vrsti temeljila na večletnih javnih razpravah, ki so se začele že leta 2013 ⁽¹⁰⁴⁾. O glavnih dokumentih na Češkem v zvezi s sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz (npr. strategija iz leta 2016) so pred njihovim dejanskim sprejetjem potekale obširne razprave s trgovom, tudi s skupino CRa. Skupina CRa je dejavno sodelovala v strokovni skupini, ki jo je ustanovilo češko ministrstvo za industrijo in trgovino in ki se je ukvarjala s strategijo iz leta 2016.
- (186) Skupina CRa meni, da je strategija iz leta 2016 ključni dokument, ki je operaterjem digitalne prizemne televizije zagotovil zadostna zagotovila. S strategijo iz leta 2016 je bila ministrstvu za industrijo in trgovino naložena obveznost, da skupaj z ministrstvom za kulturo in ČUT ukrepa v skladu s strategijo iz leta 2016, vključno z zagotovitvijo izvedbe izravnalnih ukrepov, opisanih v strategiji iz leta 2016, ki je predmet odobritve Komisije.
- (187) Skupina CRa je navedla, da ji je ČUT že leta 2016 izdal dve individualni dovoljenji za uporabo frekvenc (od 26 individualnih dovoljenj za uporabo frekvenc za oddajnike in približno 50 individualnih dovoljenj za uporabo za zapolnitev vrzeli, ki so se uporabljala pozneje), da bi izpolnil cilje strategije in ji omogočil, da začne graditi prehodno omrežje 12.

4.3.6 Nujnost

4.3.6.1 O potrebi po financiranju upravičenih stroškov v skladu s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta

- (188) Češka je v strategiji iz leta 2016 že ugotovila, da „prehod ni izvedljiv brez določenega obdobja sočasnega delovanja obstoječih omrežij DVB-T in prehodnih omrežij DVB-T2 ter uporabe frekvenčnega pasu 700 MHz za digitalno prizemno televizijo. Splošno doseženo soglasje je torej, da je treba najprej izvesti prehod na DVB-T2, tj. na tehnologijo DVB-T2/HEVC, ki je učinkovitejša z vidika uporabe spektra, nato pa se lahko po potrebi sprostijo frekvenčni pas 700 MHz. V nasprotnem primeru bi lahko prišlo do občutnega zmanjšanja razpoložljivosti (pokritosti prebivalstva s signalom) in kakovosti digitalne prizemne televizije ter s tem javne radiodifuzije, kar bi najverjetneje sčasoma povzročilo propad digitalne prizemne televizije kot take“ ⁽¹⁰⁵⁾.

⁽¹⁰³⁾ Glej sodbo z dne 14. maja 2002 v zadevi T-126/99, *Graphischer Maschinenbau/Komisija*, ECLI:EU:T:2002:116, točka 44: „[...] da bi Komisija ugotovila, ali je bil element spodbude prisoten, bi morala upoštevati natančno obliko in naravo sporočil in aktov pristojnih nacionalnih organov, skupaj z drugimi ustreznimi dejavniki [...]“.

⁽¹⁰⁴⁾ Uradna poročila in mnenja, pripravljena za Komisijo (npr. Lamyjevo poročilo), ter razprave v obdobju 2014–2015 razkrivajo jasno namero Komisije, da pospeši sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz ter s tem praktično uporabo ključnih tehnoloških trendov, usmerjenih v standarde in tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra – DVB-T2, enofrekvenčno omrežje in HEVC. Po svetovni konferenci o radiokomunikacijah leta 2015 je bilo jasno, da bo frekvenčni pas 700 MHz sproščen.

⁽¹⁰⁵⁾ Stran 17 strategije iz leta 2016.

- (189) V strategiji iz leta 2016 je tudi določeno, da je treba pri trajanju sočasnega oddajanja „predvsem upoštevati potrebo po zadostni opremljenosti gospodinjstev z novimi televizijskimi sprejemniki ali TV-komunikatorji, združljivimi z radiodifuzijo DVB-T2/HEVC, glede na njihovo razpoložljivost na trgu“, pri čemer je cikel zamenjave opreme ocenjen na najmanj pet do šest let ⁽¹⁰⁶⁾. Ob upoštevanju vsaj treh let sočasnega oddajanja je bilo v strategiji iz leta 2016 ocenjeno, da bi bilo mogoče cikel zamenjave skrajšati na štiri- do petletno obdobje ⁽¹⁰⁷⁾.
- (190) Skupina CRA je pojasnila, da so prehodna omrežja potrebna iz tehničnih razlogov, zlasti zaradi potrebe po mednarodnem usklajevanju in preprečevanju motenj, pa tudi zato, da se zagotovi dovolj časa za opremljanje gospodinjstev z novimi televizijskimi sprejemniki in prehod na nove frekvence.
- (191) Skupina CRA in družba DB sta menili, da brez prehoda na DVB-T2 frekvenčnega pasu 700 MHz ne bi bilo mogoče sprostiti. Vzpostavitev velikih enofrekvenčnih omrežij, ki jih omogoča DVB-T2, je bila ključnega pomena ⁽¹⁰⁸⁾. Standard HEVC je bil izbran kot najučinkovitejša tehnologija, ki je bila tedaj na voljo za stiskanje video- in avdioposnetkov, kar je pripomoglo k učinkoviti uporabi radiofrekvenčnega spektra in zaščitilo naložbe potrošnikov v združljive televizijske sprejemnike ⁽¹⁰⁹⁾.
- (192) Po mnenju skupine CRA je bil prehod na DVB-T2 predpogoj za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. To stališče naj bi bilo široko podprto z mnenji različnih svetovalnih organov Komisije, pripravljenih pred svetovno konferenco o radiokomunikacijah leta 2015, zlasti z Lamyjevim poročilom ⁽¹¹⁰⁾ in mnenjem skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra ⁽¹¹¹⁾. Poleg tega je v uvodni izjavi 20 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta navedeno, da: „[č]e nameravajo države članice ohraniti prizemno digitalno televizijo, bi bilo treba v okviru nacionalnih časovnih načrtov razmisliti o možnosti spodbujanja nadgradnje radiodifuzne opreme s tehnologijami, ki so učinkovitejše z vidika spektra, kot so napredni video formati (npr. HEVC) ali signalne prenosne tehnologije (npr. DVB-T2).“ Češka se je po obsežnih razpravah in strokovnih študijah (npr. študiji ADL) odločila izkoristiti navedeno možnost za sprejetje tehnologij, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, in izvesti prehod na DVB-T2.
- (193) Skupina CRA je menila, da bi zgolj zamenjava radijskih frekvenc v frekvenčnem pasu 700 MHz brez nadgradnje na DVB-T2, ob upoštevanju zahtev sosednjih držav v okviru mednarodnega usklajevanja frekvenc, povzročila znatno omejitev prizemne radiodifuzije, kar bi vplivalo na približno 60 % prebivalstva Češke ⁽¹¹²⁾. V praksi bi to pomenilo, da bi od šestih nacionalnih omrežij, ki so dejansko zagotovljena z ženevskim mednarodnim sporazumom iz leta 2006, ostala na voljo le tri v celoti uporabna omrežja DVB-T. Družba DB je vztrajala, da je za ohranitev štirih obstoječih nacionalnih omrežij v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz potrebna uporaba velikih enofrekvenčnih omrežij z uporabo standarda DVB-T2, saj njihovo upravljanje z DVB-T ni izvedljivo. Skupina CRA je opozorila, da bi se z ohranitvijo standarda DVB-T omejil tudi nadaljnji tehnološki razvoj, s tem pa uporaba visokoločljivostnih televizijskih programov. Izbira DVB-T2 je bila združljiva tudi s standardom, ki so ga izbrale sosednje države (Nemčija in Avstrija).

⁽¹⁰⁶⁾ Stran 19 strategije iz leta 2016.

⁽¹⁰⁷⁾ Stran 28 strategije iz leta 2016.

⁽¹⁰⁸⁾ Standard DVB-T podpira krajše varovalne intervale, zaradi česar tega standarda ni mogoče uporabljati pri enofrekvenčnih omrežjih v tako velikem obsegu. Uvedba tehnologije DVB-T2 je bila potrebna za povečanje dolžine varovalnega intervala in povečanje največje velikosti enofrekvenčnega omrežja. Na primer, v primeru omrežja 1 je bilo za pokritje Češke z DVB-T uporabljenih 10 različnih frekvenc, medtem ko so za DVB-T2 zadoščale samo tri frekvence.

⁽¹⁰⁹⁾ Trditev pritožnikov, da bi bilo treba uporabiti kodek MPEG-4, je nerazumna. Starejši tip stiskanja MPEG-4 je bil objavljen leta 1999.

⁽¹¹⁰⁾ Lamyjevo poročilo.

⁽¹¹¹⁾ Mnenje skupine za politiko radiofrekvenčnega spektra o dolgoročni strategiji za prihodnjo uporabo pasu UHF (470–790 MHz) v EU z dne 19. februarja 2015.

⁽¹¹²⁾ Po mnenju skupine CRA bi se s preprostim neposrednim preoblikovanjem omejila razpoložljivost televizijskega signala na Češkem za del televizijskih programov za znaten del prebivalstva (približno 40 % državljanov bi izgubilo signal za vsaj 25 % televizijskih programov). Operaterji digitalne prizemne televizije ne bi izpolnili obveznosti iz svojih poslovnih pogodb, sklenjenih z izdajatelji televizijskih programov, zaradi česar bi del občinstva prešel na alternativne platforme. Vsaka nenadzorovana sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz bi povzročila povsem temeljno in enostransko škodo platformi digitalne prizemne televizije.

- (194) Po mnenju skupine CRa je delovanje prehodnih omrežij omogočilo tudi tehnično neprekinjenost radiodifuzije, saj so imeli operaterji omrežij digitalne prizemne televizije več časa za preizkušanje in preverjanje pravilnega delovanja novih omrežij. Daljše prehodno obdobje je bilo pomembno tudi za gospodinjstva, da so lahko na naraven način zamenjala svoje televizijske sprejemnike⁽¹¹³⁾. Če družba DB ne bi uporabljala vzporednega oddajanja, bi to lahko povzročilo izgubo storitev digitalne prizemne televizije za približno polovico čeških gospodinjstev. Veliko povpraševanje po novih televizijskih sprejemnikih in hkratna sprememba platforme bi lahko destabilizirala trg.
- (195) Skupina CRa je poudarila, da so upravičeni stroški upravljanja prehodnih omrežij dodatni stroški operaterjev digitalne prizemne televizije, ki so potrebni za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Poleg tega je poudarila, da je znesek nadomestila v veliki meri neodvisen od izbire tehnoloških standardov (tehnologiji DVB-T in DVB-T2, pa tudi tehnologija MPEG2/MPEG4/HEVC imajo podobne stroške opreme)⁽¹¹⁴⁾. Upravičeni stroški nastanejo zaradi obdobja sočasnega oddajanja ne glede na izbiro kodeka.

4.3.6.2 O obstoju nedelovanja trga

- (196) Skupina CRa je poudarila, da operaterji digitalne prizemne televizije niso bili pravno zavezani k prehodu na DVB-T2. Prehod na DVB-T2 zanje sploh ne bi bil potreben za učinkovito konkuriranje na trgu, če ne bi prišlo do sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz. Zakonodajni okvir Češki domnevno ni omogočal, da bi zagotovila sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz in prehod na DVB-T2 v skladu s predvidenim časovnim razporedom brez soglasja in sodelovanja operaterjev omrežij digitalne prizemne televizije. Češka je morala poiskati kompromisno rešitev, sprejemljivo za operaterje omrežij digitalne prizemne televizije, ki so imeli zadevne dodeljene radiofrekvenčne pasove, sicer bi se izpostavila tveganju dolgotrajnih pravnih postopkov in mednarodne arbitraže.
- (197) Po mnenju skupine CRa je sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz znatno pospešila preselitev na DVB-T2, saj je omejila razpoložljivi spekter za radiodifuzijo digitalne prizemne televizije. Sosednje države so to sprostitev povezale tudi s prehodom na višji radiodifuzni standard, ki je učinkovitejši z vidika uporabe frekvenc. To bi še dodatno povečalo tveganje motenj, če Češka ne bi prešla na DVB-T2.

4.3.7 Ustreznost

- (198) Skupina CRa je menila, da so alternativne rešitve, ki jih je Komisija predlagala v sklepu o začetku postopka (tj. certificiranje, informacijske kampanje ali neposredna podpora gospodinjstvom za nakup opreme, združljive z DVB-T2), manj primerne kot uporaba prehodnih omrežij.

4.3.7.1 O tem, ali bi lahko zadoščala informacijska/certifikacijska kampanja

- (199) Izvedena je bila informacijska kampanja, ki pa so jo večinoma neposredno financirali operaterji digitalne prizemne televizije⁽¹¹⁵⁾. Češka je informacijsko kampanjo financirala v minimalnem obsegu. Certificiranje televizijskih sprejemnikov za zagotovitev popolne združljivosti s standardom DVB-T2, ki ga je prav tako financirala skupina CRa, se je na Češkem začelo leta 2016. S kombinacijo teh dejavnosti zasebnega sektorja ter izgradnje in upravljanja prehodnih omrežij, ki ju je podprla država, se je zagotovila nemotena sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, obenem pa ohranila radiodifuzija digitalne prizemne televizije, ki je edina brezplačna radiodifuzija.
- (200) Po mnenju skupine CRa je bil sočasni prenos ustrezen, ker je znatno in bistveno zmanjšal negativne socialne učinke in zagotovil neprekinjenost televizijske radiodifuzije. Prehodna omrežja so uvoznike potrošniške elektronike spodbudila k uvozu televizijskih sprejemnikov DVB-T2 in HEVC ter TV-komunikatorjev.

⁽¹¹³⁾ Storitve radiodifuzije digitalne prizemne televizije (storitve brezplačne televizije) večinoma sprejemajo gospodinjstva z nizkimi dohodki, ki počasneje zamenjujejo svoje televizijske sprejemnike.

⁽¹¹⁴⁾ Skupina CRa je predložila informacije o cenovni politiki enega dobavitelja in navedla, da [...].

⁽¹¹⁵⁾ Opozoriti je treba, da skupina CRa ni prejela nobenega nadomestila za stroške informacijske kampanje, ki jo je financirala, saj ti stroški niso predmet priglašene ukrepa.

4.3.7.2 O možnosti uporabe finančnih bonov za gospodinjstva

- (201) Neposredne subvencije gospodinjstvom bi predstavljale bistveno dražjo rešitev, saj bi bilo treba nadomestilo na nediskriminatoren način izplačati velikemu številu gospodinjstev. Skupina CRA je poudarila, da bi bile neposredne subvencije gospodinjstvom (npr. boni) precej dražja rešitev (približno 83 milijonov EUR) ⁽¹¹⁶⁾, kar je večkratnik nadomestila v okviru priglašene ukrepa (približno 18 milijonov EUR). Če bi bili boni zagotovljeni le gospodinjstvom z nizkim socialno-ekonomskim statusom, bi bil znesek (približno 37 milijonov EUR) ⁽¹¹⁷⁾ še vedno precej višji od nadomestila v okviru ukrepa. Poleg tega je Češka imela koristi od prihodkov iz DDV, povezanih s povečano prodajo novih televizijskih sprejemnikov in TV-komunikatorjev.
- (202) Skupina CRA je prav tako menila, da bi neposredne subvencije gospodinjstvom negativno vplivale na konkurenco na trgu televizijske radiodifuzije. Tehnološko nevtralen bon bi lahko na primer spodbudil nekatera gospodinjstva, da zapustijo platformo digitalne prizemne televizije in preidejo na drugo platformo (npr. satelitsko ali IPTV), kjer prenos pomeni dodatne stroške za gospodinjstvo, s čimer bi se povečali skupni stroški za gospodinjstva.

4.3.8 Sorazmernost

4.3.8.1 O trajanju sočasnega oddajanja

- (203) Skupina CRA je ugotovila, da je bilo obdobje sočasnega oddajanja, določeno v prehodnem obdobju, daljše od le šestih mesecev – na primer, sočasno oddajanje na oddajnikih, ki so del MUX1, je v povprečju trajalo 19,5 meseca. Trajanje sočasnega oddajanja ni mogoče primerjati z Nemčijo, kjer je digitalno prizemno televizijo uporabljalo le približno 6 % prebivalstva, v primerjavi s približno 60 % prebivalstva na Češkem.
- (204) Po navedbah skupine CRA je trajanje obdobja sočasnega oddajanja temeljilo na tehničnem načrtu za prehod na DVB-T2, ki ga je pripravil CUT skupaj z ministrstvom za industrijo in trgovino, nato pa ga je češka vlada odobrila v strategiji iz leta 2016. Trajanje je bilo ustrezno obravnavano in proučeno, da bi se upoštevali tehnični vidiki in mednarodno usklajevanje ter zagotovilo potrebno udobje za gospodinjstva, obenem pa zmanjšala tveganja, ki izhajajo iz preselitve ⁽¹¹⁸⁾. Zanesljivost izbranega pristopa se je izkazala v krizi zaradi COVID-19, ko je bila preselitev brez večjih težav začasno prekinjena.
- (205) Po mnenju skupine CRA bi lahko veliko bolj omejen časovni okvir (približno tri do štiri mesece namesto predlaganih dveh do treh let) temeljil zgolj na izključno tehnični preselitvi, ki vključuje neposredno prerazporeditev frekvenc, in ne na potrebi po družbeno sprejemljivi podpori in motivaciji gospodinjstev, da zamenjajo svoje televizijske sprejemnike in preidejo na DVB-T2.

4.3.8.2 O tem, ali poslovne koristi ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2

- (206) Skupina CRA je navedla, da za razliko od prehoda z analognega na digitalni prenos sedanji proces ni posledica tržnih trendov in nadgradnje na boljše tehnologijo. Po njenem mnenju je bila nadgradnja na DVB-T2 preuranjena. Ob sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz gospodinjstva in radiodifuzijske hiše niso bili zainteresirani za pridobitev izboljšane izdelka.

⁽¹¹⁶⁾ Ob predpostavki subvencije v višini 50 EUR (enak znesek kot v Italiji) za gospodinjstva za nakup sprejemne opreme in ob nadaljnji predpostavki, da bi državno subvencijo (bon) izkoristilo 50 % gospodinjstev (ki plačujejo koncesnino), bi stroški znašali 83 milijonov EUR (brez stroškov distribucije). Znesek 50 EUR je nižji od najnižje cene tehnološko nevtralnega TV-komunikatorja in predstavlja približno 20 % cene standardnega certificiranega televizijskega sprejemnika.

⁽¹¹⁷⁾ Bon za gospodinjstva z nizkim socialno-ekonomskim statusom bi lahko pomenil 37 milijonov EUR (po oceni EU bi v navedeno kategorijo spadalo 22 % gospodinjstev), brez upoštevanja stroškov distribucije bonov.

⁽¹¹⁸⁾ Trajanje prve faze (2017–oktober 2019) je temeljilo na: (a) zadostnem času za prilagoditev gospodinjstev (prejem opreme, prilagoditev antenskih sistemov, upoštevanje zadostne zmogljivosti ponudnikov storitev in iskanje programov), (b) spodbujanju maloprodajnega trga televizijskih sprejemnikov, (c) praktičnem preverjanju izgradnje in delovanja velikih enofrekvenčnih omrežij. Druga faza (od novembra 2019 do junija 2020 oziroma dejansko do oktobra 2020 zaradi COVID-19), v kateri so bili oddajniki omrežij DVB-T postopoma izklopljeni, je bila ključna za zagotovitev popolne neprekinjenosti radiodifuzije. To je bilo še posebej očitno med pandemijo COVID-19.

- (207) Skupina CRA je menila, da je treba pri oceni sorazmernosti upoštevati pravičen obseg predlaganega ukrepa, in sicer dejstvo, da je omejen na stroške, povezane s sočasnim oddajanjem. Stroški nadgradnje z DVB-T na DVB-T2/HEVC se delno nadomestijo le v zvezi s tremi prehodnimi omrežji.
- (208) Niti skupina CRA niti drugi operaterji digitalne prizemne televizije v zvezi s sočasnim oddajanjem niso ustvarili nobenih prihodkov. Skupina CRA je poudarila, da zahtevano nadomestilo predstavlja le približno [0–50] % njenih skupnih stroškov, povezanih z vzporednim oddajanjem ⁽¹¹⁹⁾.

4.3.8.3 O upoštevnosti nekaterih parametrov za izračun nadomestila

- (209) Skupina CRA je pojasnila, da nadomestilo predstavlja dejanske stroške (naložbe v osnovna sredstva in stroške poslovanja), evidentirane v računovodstvu vsakega upravičenca, ki so dejanski in so nastali med prehodnim oddajanjem. Nadomestilo ne temelji na teoretičnih povprečnih mesečnih stroških. Ti povprečni mesečni stroški so bili uporabljeni zgolj za oceno najvišjega zneska nadomestila za namene priglasitve.
- (210) Skupina CRA je pojasnila, da so stroški amortizacije, ki količinsko opredeljujejo stroške poslovanja, dejanska amortizacija vsakega ustreznega sredstva, ki se uporablja za radiodifuzijo v prehodnem omrežju vsakega operaterja. Amortizacija je dejanski strošek, uporaba sredstev v prehodnem omrežju pa je skrajšala njihovo preostalo ekonomsko uporabnost, tj. čas, ko se sredstvo lahko uporablja v končnem omrežju. Amortizacija je objektivni način za količinsko opredelitev stroškov poslovanja, ki je na splošno najboljša praksa za količinsko opredelitev znižanja vrednosti sredstva v določenem obdobju, zlasti zaradi obrabe. Amortizacija v računovodskih evidencah bi morala odražati dejansko stanje v skladu s češkim zakonom o računovodstvu ⁽¹²⁰⁾ in preprečevati dvojno štetje istih stroškov.

4.3.8.4 O tem, ali so bili upravičeni stroški povrnjeni z drugimi shemami pomoči

- (211) Skupina CRA je navedla, da je ukrep omejen na nadomestilo stroškov, ki še niso bili nadomeščeni z obstoječimi ukrepi, kot je ukrep, ki je bil odobren s sklepom Komisije v zadevi SA.55742 in sklepom Komisije v zadevi SA.60062.

4.3.9 Negativni učinki

- (212) Skupina CRA je trdila, da sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz ni bila posledica naravnega tehnološkega razvoja trga televizijske radiodifuzije, temveč posredovanja države, ki je omejila spekter, ki je bil na voljo za platformo digitalne prizemne televizije. Druge radiodifuzijske platforme, zlasti satelitska, kabelska in IPTV, so imele na Češkem bistveno manjši tržni delež kot digitalna prizemna televizija in so bile storitve plačljive televizije. Te platforme lahko platformo digitalne prizemne televizije nadomestijo le s tehničnega vidika. Poleg tega so razpoložljive študije ⁽¹²¹⁾ potrdile, da v državah z visokim prodorom digitalne prizemne televizije ni mogoče pričakovati, da bodo platformo digitalne prizemne televizije nadomestile druge platforme.

5. OCENA UKREPA

5.1 Obstoj pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (213) Komisija je proučila, ali bi se priglašeni ukrep lahko štel za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki določa, da „je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.

⁽¹¹⁹⁾ Navedla je, da je zahtevala povračilo v višini [0–500] milijonov CZK, vendar je ČUT sprejel le [0–250] milijonov CZK (pogojno ob priglasitvi Komisiji).

⁽¹²⁰⁾ Zakon št. 563/1991 zb. o računovodstvu.

⁽¹²¹⁾ Npr. *A Long Term Vision For Terrestrial Broadcasting* (Dolgoročna vizija za prizemno radiodifuzijo), november 2015, projekt DVB.

- (214) Da bi se ukrep štel za pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, morajo biti izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji: (i) upravičenci do ukrepa morajo biti podjetja, tj. subjekti, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, (ii) ukrep mora biti mogoče pripisati državi in financirati se mora z državnimi sredstvi, (iii) prejemniku mora dodeliti prednost, (iv) navedena prednost mora biti selektivna in (v) ukrep mora izkrivljati ali bi lahko izkrivljal konkurenco in lahko vpliva na trgovino med državami članicami.
- (215) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da ukrep predhodno izpolnjuje merila iz člena 107(1) PDEU. Češka te ugotovitve ni izpodbijala. Vendar se eden od upravičencev ni strinjal, da je priglašeni ukrep mogoče pripisati državi, da dodeljuje selektivno prednost in da izkrivlja konkurenco.

5.1.1 *Upravičenci do individualne pomoči*

- (216) Češka je priglasila ukrep, ki vključuje nadomestilo za stroške upravljanja prehodnih omrežij v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz s strani operaterjev digitalne prizemne televizije.
- (217) V digitalni spremembi je bilo določeno, da so upravičenci imetniki razporejenih radiofrekvenčnih pasov za nacionalna omrežja v standardu DVB-T, ki so upravičeni do povračila stroškov, ki so dejansko nastali v postopku prehoda na standard DVB-T2, da se tehnično zagotovi storitev radiodifuzije prizemne televizije z uporabo prehodnih omrežij (uvodna izjava 44). Upravičenci so torej imetniki spektra, ki uporabljajo standard DVB-T in so imeli stroške z upravljanjem prehodnih omrežij. Vendar v digitalni spremembi ni določeno, kateri imetniki spektra so morali upravljati (ali bi sploh lahko upravljali) prehodno omrežje.
- (218) V strategiji iz leta 2016 sta že bili opredeljeni dve nacionalni prehodni omrežji z oznakama A in B, ki bi bili zasnovani tako, da bi bili združljivi z obstoječim omrežjem 1 (ki ga upravlja družba Česká televize) oziroma omrežjem 2 (ki ga upravlja skupina CRa). Tretje prehodno omrežje z oznako R, ki omogoča regionalizacijo, je bilo povezano z omrežjem 4 (ki ga upravlja družba DB) in bi se uporabljalo, če bi to omogočalo mednarodno usklajevanje frekvenc (uvodna izjava 32). V načrtu tehničnega prehoda so bili določeni podrobni pogoji, pod katerimi je bilo treba upravljati prehodna omrežja, ter določeni oddajniki, datumi in tehnični pogoji za vzporedno oddajanje. V skladu z načrtom tehničnega prehoda so bila navedena prehodna omrežja poimenovana kot omrežja 11, 12 in 13 (uvodni izjavi 49 in 50), ki bi uporabljala oddajnike obstoječih omrežij 1, 2 oziroma 4.
- (219) Na podlagi strategije iz leta 2016 in tehničnega načrta so morala prehodna omrežja upravljati samo tri podjetja, ki so imela pravice do spektra, povezane s standardom DVB-T (od štirih izvajalcev, ki so imeli take pravice). Navedeni izvajalci, ki so bili upravičeni do nadomestila, so tako opredeljeni v določbah strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda:
- (1) eden od upravičencev, družba Česká televize, je javna radiotelevizija in ima tudi pravice do spektra, povezane z omrežjem digitalne prizemne televizije 1, ki uporablja standard DVB-T, ki ga je upravljala. Upravljala je obstoječe omrežje 1, prehodno omrežje 11 (v strategiji iz leta 2016 označeno z A), zdaj pa upravlja končno omrežje 21. Delovanje omrežja družbe Česká televize je oddano v zunanje izvajanje skupini CRa (uvodna izjava 25(1)). Družba Česká televize je na podlagi člena 27 ZEK ČUT predložila vlogo za pridobitev nadomestila za upravljanje prehodnega omrežja 11 (uvodna izjava 59);
 - (2) drugi upravičenec je skupina CRa. Skupina CRa je imela pravice do spektra, povezane z omrežjem digitalne prizemne televizije 2 z uporabo standarda DVB-T, ki ga je upravljala. Upravljala je obstoječe omrežje 2, prehodno omrežje 12 (v strategiji iz leta 2016 označeno z B), ki se je uporabljalo za sočasno oddajanje vsebine obstoječih omrežij 2 in 3⁽¹²²⁾, zdaj pa upravlja končno omrežje 22 (uvodna izjava 25(3)). Skupina CRa je na podlagi člena 27 ZEK ČUT predložila vlogo za pridobitev nadomestila za upravljanje prehodnega omrežja 12 (uvodna izjava 59);

⁽¹²²⁾ CDG (odvisna družba skupine CRa) je imela pravice do spektra, povezane z omrežjem 3, ki je uporabljalo standard DVB-T, vendar ji ni bilo treba upravljati prehodnega omrežja. Za vzporedno oddajanje vsebin omrežij 2 in 3 je poskrbelo prehodno omrežje 12, ki ga je upravljala skupina CRa.

- (3) zadnji upravičenec je družba DB. Družba DB je imela pravice do spektra, povezane z omrežjem digitalne prizemne televizije 4, ki je uporabljalo standard DVB-T, ki ga je upravljala. Upravljala je obstoječe omrežje 4, prehodno omrežje 13 (v strategiji iz leta 2016 označeno z R), zdaj pa upravlja končno omrežje 24 (uvodna izjava 25(4)). Družba DB je na podlagi člena 27 ZEK ČUT predložila vlogo za pridobitev nadomestila za upravljanje prehodnega omrežja 13 (uvodna izjava 59).
- (220) Na podlagi navedenega je treba najprej ugotoviti, ali priglašeni ukrep pomeni shemo pomoči ali individualni ukrep. Za opredelitev državnega ukrepa kot sheme pomoči v smislu prvega dela člena 1, točka (d), Uredbe (EU) 2015/1589⁽¹²³⁾, morajo biti izpolnjeni trije kumulativni pogoji. Prvič, pomoči je mogoče dodeliti posamično podjetjem na podlagi akta. Drugič, za dodelitev teh pomoči se ne zahteva noben nadaljnji izvedbeni ukrep. Tretjič, podjetja, ki se jim lahko dodelijo individualne pomoči, morajo biti opredeljena „na splošen in abstrakten način“⁽¹²⁴⁾.
- (221) Priglašeni ukrep se dodeli na podlagi treh aktov, tj. strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda. Digitalna sprememba se na splošno in abstraktno nanaša na upravičence, tj. imetnike spektra, ki uporabljajo standard DVB-T in so imeli stroške z upravljanjem prehodnih omrežij (uvodna izjava 217). Vendar pa pomoči ni mogoče dodeliti zgolj na podlagi tega akta, saj ta ne določa, katera prehodna omrežja je treba zgraditi in upravljati, niti tehničnih zahtev za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz in za preselitev storitev digitalne prizemne televizije. V zvezi s tem so v strategiji iz leta 2016 že predvidena tri prehodna omrežja, ki so povezana s tremi upravičenci, medtem ko je v načrtu tehničnega prehoda potrjeno, katera (tri) specifična prehodna omrežja je treba vzpostaviti, tj. omrežja 11, 12 in 13, določeni pa so tudi tehnični pogoji za delovanje teh omrežij, vključno z začetnim in končnim datumom. Navedena prehodna omrežja naj bi bila zgrajena na podlagi istih oddajnikov, ki delujejo v obstoječih omrežjih 1, 2 oziroma 4. Zato iz skupne obravnave strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda izhaja, kateri so (trije) posamezni upravičenci do nadomestila za upravljanje prehodnih omrežij.
- (222) Zato Komisija meni, da priglašeni ukrep vključuje tri individualne ukrepe pomoči. Upravičenci do individualne pomoči so družba Česká televize, skupina CRa in družba DB.

5.1.2 Gospodarska dejavnost

- (223) V sodni praksi so podjetja dosledno opredeljena kot subjekti, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihovo pravno obliko in način financiranja⁽¹²⁵⁾. Razvrstitev posameznega subjekta med podjetja je torej v celoti odvisna od njegovih dejavnosti. V skladu s sodno prakso je gospodarska dejavnost vsaka dejavnost, v okviru katere se na trgu ponujajo blago in storitve⁽¹²⁶⁾.
- (224) V obravnavanem primeru se pomoč dodeli operaterjem, ki opravljajo storitve radiodifuzije. Operaterji digitalne prizemne televizije zagotavljajo storitve radiodifuzije prizemne televizije radiodifuzijskim hišam. Glavni vir prihodkov družb CRa in DB pri njuni dejavnosti kot operaterjev digitalne prizemne televizije je nadomestilo, ki ga radiodifuzijske hiše plačajo za navedene storitve (uvodna izjava 102). Kar zadeva družbo Česká televize, javno radiotelevizijo, ta opravlja storitve radiodifuzije prizemne televizije za lastne radiodifuzijske dejavnosti, ki prav tako predstavljajo gospodarsko dejavnost.

⁽¹²³⁾ Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).

⁽¹²⁴⁾ Sodba z dne 16. septembra 2021, Komisija/Belgija in Magnetrol International, C-337/19 P, ECLI:EU:C:2021:741, točke 58 do 60).

⁽¹²⁵⁾ Sodba z dne 12. septembra 2000, Pavlov in drugi, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 74; sodba z dne 10. januarja 2006 Cassa di Risparmio di Firenze SpA in drugi, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točka 107.

⁽¹²⁶⁾ Sodba z dne 16. junija 1987, Komisija/Italija, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, točka 7; sodba z dne 18. junija 1998, Komisija/Italija, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, točka 36; Sodba z dne 12. septembra 2000, Pavlov in drugi, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 75.

- (225) Zato Komisija ugotavlja, da so trije upravičenci, za katere se zahteva nadomestilo za upravljanje prehodnih omrežij, podjetja, ki opravljajo gospodarsko dejavnost zagotavljanja storitev radiodifuzije digitalne prizemne televizije.

5.1.3 Državna sredstva in pripisljivost

- (226) Upravičeni stroški bodo povrnjeni z računa za radiokomunikacije (uvodna izjava 56). Sredstva na računu za radiokomunikacije izhajajo iz dela pristojbin, ki jih imetniki pravic do uporabe frekvenc plačujejo državi za uporabo navedenih virov. Ukrep se financira iz javnih sredstev in ga je mogoče pripisati državi iz naslednjih razlogov:

- (1) račun za radiokomunikacije je določen in urejen z zakonom (uvodna izjava 56);
- (2) pristojbine, ki jih plačajo imetniki pravic, zaračunavajo nacionalni organi v zameno za uporabo spektra, ki je javni vir in predstavlja prihodke države;
- (3) delež pristojbin, ki jih je treba prispevati na račun, določijo nacionalni organi;
- (4) ČUT odpre in upravlja račun za radiokomunikacije. Sredstva na navedenem računu so pod nadzorom ČUT, ki določi njihov namen. ČUT mora vsako leto poročati o upravljanju računa;
- (5) stroški in prihodki, ki izhajajo iz pologa na račun, se pripisejo državnemu proračunu;
- (6) ukrep je določen v zakonodajnih in upravnih ukrepih, navedenih v uvodni izjavi 26;
- (7) ČUT upravlja ukrep s pregledom vlog za pomoč in preverjanjem točnosti upravičenih stroškov (uvodna izjava 58).

- (227) Skupina CRA je trdila, da priglašenega ukrepa ni mogoče pripisati državi, ker zagotavlja, da Češka izpolnjuje cilje, določene s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta, in neposredno izvaja navedeni sklep, sprejet na ravni EU (glej oddelek 4.3.2.1). Poleg tega sklep Evropskega parlamenta in Sveta predvideva, da lahko države članice zagotovijo nadomestilo, da bi olajšale prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra.

- (228) Vendar Komisija ugotavlja, da priglašeni ukrep v obliki nadomestila operaterjem digitalne prizemne televizije Češki ni naložen s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta. Čeprav je res, da Sklep Evropskega parlamenta in Sveta določa obveznosti za države članice, da (i) dovolijo uporabo frekvenčnega pasu 700 MHz za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve ⁽¹²⁷⁾ in (ii) vsaj do leta 2030 zagotovijo razpoložljivost pasu pod 700 MHz za zagotavljanje storitev prizemne radiodifuzije ⁽¹²⁸⁾, pa državam članicam ne nalaga obveznosti, da zagotovijo nadomestilo izdajateljem digitalne prizemne televizije. Sklep priznava diskrecijsko pravico držav članic, da se odločijo, ali je treba zagotoviti ustrezno nadomestilo, zlasti za končne uporabnike ⁽¹²⁹⁾. Ukrepa ni mogoče šteti za pripisljivega navedeni državi članici le, če mora država članica izvajati pravo Unije brez kakršne koli diskrecijske pravice ⁽¹³⁰⁾. Nasprotno, člen 6 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta državam članicam zagotavlja široko diskrecijsko pravico, da „lahko po potrebi in v skladu s pravom Unije zagotovijo, da se ustrezno nadomestilo [...]“. Poleg tega je tudi jasno, da sklep Evropskega parlamenta in Sveta ne določa oblike takega nadomestila, bodisi kroga upravičencev, upravičenih stroškov ali katerih koli drugih pogojev. Poleg tega je v njem nedvoumno navedeno, da se tako nadomestilo lahko zagotovi le v skladu s pravom Unije, zato ne posega v uporabo pravil o državni pomoči, ki jih mora upoštevati Češka.

⁽¹²⁷⁾ Glej člen 1 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹²⁸⁾ Glej člen 4 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹²⁹⁾ Glej člen 6 osnutka Evropskega parlamenta in Sveta: „Države članice lahko po potrebi in v skladu s pravom Unije zagotovijo, da se ustrezno nadomestilo za neposredne stroške preselitve ali prerazporeditve uporabe spektra, zlasti za končne uporabnike, zagotovi hitro in pregledno, da bi med drugim olajšali prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra. Na zahtevo zadevne države članice lahko Komisija za lažji prehod pri uporabi spektra zagotovi smernice o takem nadomestilu.“

⁽¹³⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 23. aprila 2009, Puffer, C-460/07, ECLI:EU:C:2009:254, točka 70.

(229) Zato Komisija ugotavlja, da je ukrep mogoče pripisati državi in se financira z državnimi sredstvi.

5.1.4 *Gospodarska prednost*

(230) Prednost v smislu člena 107(1) PDEU je katera koli gospodarska korist, ki je upravičenec ne bi prejel v običajnih tržnih pogojih, brez poseganja države⁽¹³¹⁾. Prednost je lahko v obliki pozitivne finančne podpore, pa tudi kakršnega koli ukrepa, ki zmanjšuje stroške, ki so običajno vključeni v proračun podjetja⁽¹³²⁾. Med stroški, ki so običajno vključeni v proračun podjetja, so tudi stroški podjetij, ki izhajajo iz regulativnih ukrepov, neločljivo povezanih z opravljanjem regulirane gospodarske dejavnosti⁽¹³³⁾.

(231) V obravnavanem primeru se pomoč dodeli operaterjem, ki opravljajo storitve prizemne radiodifuzije, kar pomeni gospodarsko dejavnost (glej oddelek 5.1.2). Ukrep zmanjšuje stroške, ki so običajno vključeni v proračun podjetja, iz naslednjih razlogov. Prvič, namen ukrepa je nadomestiti stroške, ki so nastali zaradi regulativnih ukrepov, in sicer strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda (uvodna izjava 26). Digitalna sprememba zavezuje operaterje digitalne prizemne televizije k vzpostavitvi prehodnih omrežij (uvodna izjava 43), strategija iz leta 2016 in načrt tehničnega prehoda pa konkretno določata, katera prehodna omrežja so potrebna ter datume in podrobne pogoje za upravljanje navedenih prehodnih omrežij (uvodni izjavi 49 in 50). Regulativne obveznosti, ki izhajajo iz strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda, so neločljivo povezane z gospodarsko dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije. Pred digitalno spremembo je člen 19 ZEK že predvideval možnost, da ČUT spremeni (ali celo odvzame) dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc, če je to potrebno, da bi Češka ravnala v skladu s pravom Unije (uvodni izjavi 38 in 39). V obravnavanem primeru je bil cilj strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda, da Češka izpolni obveznosti iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta. Drugič, možnost, da bi morali pred iztekom pravic sprostiti dodeljeni spekter ali da bi zanje veljala sprememba pogojev za pravice do uporabe frekvenc ter standardov prenosa in stiskanja v okviru mednarodnega usklajevanja, ni dogodek, ki bi bil imetnikom pravic neznan, upoštevajoč precedenčne primere (tj. sprostitev frekvenčnega pasu 800 MHz – glej uvodno izjavo 13, Evropski parlament in Svet sta odločila, da bo pas 800 MHz januarja 2013 dodeljen brezžičnim širokopasovnim storitvam) in predhodne mednarodne razprave (uvodni izjavi 13 in 14). Češka je pojasnila, da regulativno posredovanje spada v nacionalno pristojnost (uvodna izjava 128). Regulativni ukrep je bil sprejet z različnimi zavezujočimi pravnimi akti (uvodna izjava 26), ki so vključevali strategijo iz leta 2016, spremembo (digitalna sprememba) regulativnega okvira za elektronske komunikacije na Češkem (ZEK) in vladni odlok o določitvi podrobnih tehničnih pogojev za prehod (načrt tehničnega prehoda). Zato Komisija meni, da stroški, ki jih zajema priglašeni ukrep, izhajajo iz regulativnega posredovanja Češke in so neločljivo povezani z opravljanjem dejavnosti storitev radiodifuzije operaterjev digitalne prizemne televizije.

(232) Komisija se ne strinja s pripombami, prejetimi od enega upravičenca, ki trdi, da iz priglašene ukrepa ne izhaja nobena prednost in da regulativni stroški, ki naj bi se z ukrepom izravnali, niso neločljivo povezani z navedeno gospodarsko dejavnostjo. Upravičenec je navedel, da se z ukrepom izravnava zgolj strukturno prikrajšanost operaterjev digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 161). Vendar Komisija ugotavlja, da tudi če so ustrezne regulativne obveznosti vplivale le na operaterje digitalne prizemne televizije in bi izpolnjevanje teh obveznosti lahko pomenilo stroške za operaterje, to ne spremeni dejstva, da so stroški, ki izhajajo iz takih obveznosti, neločljivo povezani z gospodarsko dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije, ki lahko pomeni izpolnjevanje regulativnih obveznosti. Komisija bo vidik selektivnosti trditve upravičenca obravnavala v naslednjem oddelku (uvodna izjava 249).

⁽¹³¹⁾ Sodba z dne 11. julija 1996, SFEI in drugi, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, točka 60; sodba z dne 29. aprila 1999, Španija/Komisija, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, točka 41.

⁽¹³²⁾ Sodba z dne 26. aprila 2018, Cellnex Telecom SA in Telecom Castilla-La Mancha SA/Komisija, C-91/17 in C-92/17 P, ECLI:EU:C:2018:284, točka 111.

⁽¹³³⁾ Sodba z dne 30. junija 2016, Belgija/Komisija, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, točki 35–36.

- (233) Upravičenec je tudi navedel, da je sodba v zadevi Enirisorse⁽¹³⁴⁾ pomembna za oceno obravnavanega položaja (uvodna izjava 162). Vendar Komisija ugotavlja, da ukrep v zadevi Enirisorse ni pomenil prednosti, ker je imel učinek izničenja učinka prejšnjega ukrepa, s čimer se je nastali položaj vrnil v običajne pogoje, ki so bile po mnenju Sodišča določene v italijanskem civilnem zakoniku. Nacionalni ukrep je zgolj preprečil, da bi bilo proračunu podjetja naloženo breme pristojbine, ki ga v običajnem položaju ne bi bilo, in ni bil namenjen znižanju pristojbine, ki bi jo navedena družba sicer morala kriti. Nasprotno pa lahko običajni pogoji delovanja na trgu digitalne prizemne televizije vključujejo izpolnjevanje regulativnih obveznosti, ki jih nalaga Češka, in kritje stroškov za izpolnjevanje navedenih obveznosti, kot je upravljanje prehodnih omrežij. Običajni pogoji niso vključevali nadomestila za stroške, ki izhajajo iz upoštevanja regulativnih ukrepov, zato to niso bili običajni pogoji, ki bi obstajali in ki bi bili s priglasenim ukrepom ponovno vzpostavljeni. Poleg tega gre v zadevi Enirisorse za zelo specifičen primer, ki se nanaša na spor med dvema podjetjema glede pravic izstopa članov iz delniških družb. Kot je že bilo pojasnjeno, so v obravnavanem primeru regulativni stroški neločljivo povezani z gospodarsko dejavnostjo zagotavljanja storitev prenosa digitalne prizemne televizije. Teh stroškov ni mogoče šteti za neobičajno breme, ki ga nosi proračun podjetja, kar pomeni, da taki stroški niso neločljivo povezani z dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije. Operaterji digitalne prizemne televizije so namreč že vedeli, da je razvoj politike spektra mogoč, saj je bila ta možnost celo predvidena v členu 19 ZEK, pa tudi glede na predhodno sprostitev frekvenčnega pasu 800 MHz, ki je bila na Češkem zaključena leta 2012.
- (234) V zvezi s trditvijo, ki jo je upravičenec navedel na podlagi sodbe v zadevi Nemčija/Komisija⁽¹³⁵⁾, da so običajni stroški, ki jih krije podjetje, stroški, ki jih krijejo vsi konkurenti (uvodna izjava 162), je treba opozoriti, da se je Splošno sodišče v navedenem specifičnem primeru sklicevalo na obstoj strukturne prikrajšanosti (tj. financiranje pokojnin nekdanjih uradnikov), ki je zaradi posebnih okoliščin nastala samo enemu podjetju, za razliko od njegovih konkurentov. Vendar v obravnavanem primeru ni take strukturne prikrajšanosti, saj se od operaterjev pričakuje, da bodo krili stroške tehnoloških nadgradenj in povezanega vzporednega sočasnega oddajanja. Operaterji, ki uporabljajo satelitsko platformo, so krili stroške nadgradnje na DVS-T2. Poleg tega so operaterji digitalne prizemne televizije krili stroške nadgradnje na digitalno tehnologijo med prehodom z analognega na digitalni prenos. Na splošno se od omrežnih operaterjev običajno pričakuje, da krijejo stroške izpolnjevanja regulativnih obveznosti, vključno s stroški, ki so povezani s pravicami do uporabe spektra.
- (235) Upravičenec je prav tako navedel, da prednost ne obstaja, ker je Češka za spremembo dodelitev radijskih frekvenc v skladu s členom 19 ZEK potrebovala soglasje operaterjev digitalne prizemne televizije, zlasti ker se sklep Evropskega parlamenta in Sveta za operaterje digitalne prizemne televizije ne uporablja neposredno oziroma zanje ni zavezujoč, temveč je naslovljen na države članice (uvodna izjava 163). Vendar priglašeni ukrep ni povezan z morebitno škodo in Komisiji ni bil priglašen kot poravnava med Češko in operaterji digitalne prizemne televizije. Pri nadomestilu se ne upoštevajo elementi, kot je datum poteka pravic posameznega operaterja do spektra (po letu 2020). Poleg tega Komisija ugotavlja, da je člen 19 ZEK ČUT že omogočal, da enostransko spremeni (ali celo odvzame) dovoljenja za uporabo radijskih frekvenc, kadar je to potrebno za izpolnitev obveznosti na podlagi prava Unije (uvodna izjava 39), zato je imela Češka pravico sprejeti ukrepe v zvezi s tem brez soglasja ponudnikov digitalne prizemne televizije.
- (236) Trditev upravičenca, da bi se Češka lahko soočila z odškodninskimi zahtevki zaradi dejanske razlastitve, ni upoštevana za oceno prednosti, povezane s priglasenim ukrepom. Priglašeni ukrep je nadomestilo za izpolnjevanje regulativne obveznosti, tj. upravljanje prehodnih omrežij, in ne poravnava med Češko in operaterji digitalne prizemne televizije kot posledica konkretnih odškodninskih zahtevkov. Poleg tega pravice do uporabe spektra niso enake lastninskim pravicam, po eni strani zato, ker je spekter javna lastnina, po drugi strani pa zato, ker je zakonodajni okvir že omogočal spremembo ali odvzem takih pravic pred njihovim iztekom. Pravice upravičencev do uporabe spektra dejansko niso bile odvzete, temveč podaljšane do leta 2030, kar jim zagotavlja regulativno predvidljivost glede uporabe spektra.

⁽¹³⁴⁾ Sodba z dne 23. marca 2006, Enirisorse SpA/Sotacarbo SpA, C-237/04, ECLI:EU:C:2006:197, točka 48.

⁽¹³⁵⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 14. julija 2016, Nemčija/Komisija, T-143/12, ECLI:EU:T:2016:406, točka 132.

- (237) Mogoče je trditi, da bi bili operaterji digitalne prizemne televizije zaradi spremembe dovoljenj za uporabo radijskih frekvenc v skladu s členom 19 ZEK upravičeni do določenega nadomestila. Možnost takega nadomestila je opisana v členu 19(2) in členu 27 ZEK (uvodna izjava 40 in opomba 43). V odstavku 6 člena 27 so opisane kategorije stroškov, za katere se lahko zahteva nadomestilo (pred digitalno spremembo), vključno s stroški tehničnih prilagoditev, amortiziranimi stroški razgrajene opreme, stroški razstavljanja in razgradnje opreme ter stroški zagotavljanja elektronskih komunikacijskih storitev, ki se zagotavljajo prek obstoječih radijskih frekvenc na drugačen način, za čas, ki je potreben za zagotovitev potrebnih tehničnih ukrepov za izvedbo sprememb glede uporabe radijskih frekvenc (opomba 45). Kljub temu Komisija ugotavlja, da zgoraj navedene kategorije stroškov ne zajemajo stroškov, ki so zajeti v priglašenem ukrepu, tj. niso povezani z upravljanjem prehodnih omrežij⁽¹³⁶⁾. Upravljanje prehodnih omrežij do sprejetja digitalne spremembe, ki omogoča tako nadomestilo, ni bilo upravičeno do nobenega nadomestila (uvodna izjava 44). Poleg tega Komisija ugotavlja, da stroški iz odstavka 6 člena 27 ustrezajo stroškom, ki so bili načeloma že kriti v okviru ukrepa, odobrenega s sklepom v zadevi SA.55742 v zvezi z nadomestilom za opremo, povezano s spektrom.
- (238) Upravičenec je prav tako trdil, da so se prehodna omrežja upravljala brezplačno in nepridobitno ter so bila vzpostavljena z namenom doseganja cilja javne politike, edino možno plačilo za operaterje digitalne prizemne televizije pa je bilo nadomestilo v okviru tega ukrepa (uvodna izjava 165). Upravičenec je navedel, da so se njegovi prihodki po sprostivni frekvenčnega pasu 700 MHz in z njim povezanim prehodu na DVB-T2 zmanjšali, ne glede na morebitno povečanje podatkovne zmogljivosti v upravljanem omrežju (uvodna izjava 166). Vendar to ne pomeni, da stroški upravljanja prehodnih omrežij niso bili regulativni stroški, ki so neločljivo povezani z gospodarsko dejavnostjo vsakega imetnika spektra, in da nadomestilo takih stroškov ne bi pomenilo prednosti za operaterje digitalne prizemne televizije. Opredelitev prednosti ni odvisna od tega, ali bi lahko ti stroški povečali promet ali dobiček zadevnih podjetij.
- (239) Glede na navedeno in v skladu s prejšnjo prakso⁽¹³⁷⁾ Komisija meni, da ukrep operaterje digitalne prizemne televizije razbremeni regulativnih stroškov, ki so neločljivo povezani z njihovo poslovno dejavnostjo, medtem ko morajo drugi operaterji take regulativne stroške kriti sami. Brez priglašenega ukrepa bi morali operaterji digitalne prizemne televizije kriti vse stroške, ki izhajajo iz upravljanja prehodnih omrežij med preselitvijo v pas pod 700 MHz.
- (240) Poleg tega je ukrep operaterjem digitalne prizemne televizije omogočil zagotavljanje storitev prenosa digitalne prizemne televizije brez prekinitve. Še več, operaterji digitalne prizemne televizije po zaključku postopka preselitve, za katerega je bil ukrep vzpostavljen, zdaj uporabljajo izboljšana prizemna televizijska omrežja, ki imajo večjo zmogljivost in omogočajo zagotavljanje izboljšanih televizijskih storitev.
- (241) Zgornji premisleki veljajo za položaj vseh treh upravičencev, ki bi prejeli pomoč v okviru priglašenega ukrepa. Poleg tega bi imeli trije upravičenci po prejemu nadomestila prednost v primerjavi s položajem družbe CDG, ki je imela pravice do spektra, upravljala omrežje 3 in je morala tudi nadgraditi svoje končno omrežje 23 na DVB-T2/HEVC.

⁽¹³⁶⁾ Posodobljena študija ADL z dne 2. avgusta 2019 vsebuje oceno količinske opredelitve stroškov, za katere bi bilo treba zagotoviti nadomestilo imetnikom dodeljenih spektrov glede na različno pravno podlago (glej oddelek 4.5.1, preglednico 4 „Stroški imetnikov dodeljenih spektrov – zakonsko predpisani“ v študiji). V skladu s to študijo so stroški razdeljeni na stroške, ki se krijejo na podlagi člena 27(6), točke (a) do (d), ZEK kot pravne podlage [tehnične prilagoditve obstoječih naprav, preostale naložbe v osnovna sredstva in razstavljanje], ter stroške, katerih pravna podlaga je digitalna sprememba [prehodna omrežja in odprava motenj]. Vendar to dodatno kaže, da stroški, upravičeni do nadomestila v okviru priglašenega ukrepa (tj. digitalne spremembe), presega stroške, ki so bili upravičeni v okviru ZEK v primeru spremembe dodelitev spektra pred iztekom njihove veljavnosti.

⁽¹³⁷⁾ Sklep C(2018)8356 final z dne 12. decembra 2018, SA.47258 (2017/N) – Nemčija, Preselitev spektra platform digitalne prizemne televizije zaradi sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz (v nadaljnjem besedilu: sklep Komisije v zadevi SA.47258), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/271860/271860_2038548_133_2.pdf; sklep z dne 2. avgusta 2019, SA.51080 (2018/N) – Španija, Pomoč za ponudnike avdiovizualnih storitev (v nadaljnjem besedilu: sklep Komisije v zadevi SA.51080), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/201934/279519_2089801_104_2.pdf.

(242) Komisija ugotavlja, da ukrep trem upravičencem zagotavlja gospodarsko prednost v smislu člena 107(1) Pogodbe.

5.1.5 Selektivnost

(243) Člen 107(1) PDEU določa, da za pomoč štejejo ukrepi, ki jih odobrijo države članice ali se financirajo iz državnih sredstev in izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco „z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“. To merilo se uporablja za opredelitev ukrepov, ki dajejo prednost določenim podjetjem ali gospodarskim sektorjem.

(244) V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da je namen ukrepa zagotoviti nadomestilo trem operaterjem digitalne prizemne televizije, ki so upravljali prehodna omrežja v okviru sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz (uvodna izjava 53). Upravičenci do ukrepa so podjetja, ki delujejo v sektorju storitev televizijske radiodifuzije. Zato ukrep zadeva le podjetja, ki delujejo v konkretnem segmentu sektorja radiodifuzije, za katera je Češka uvedla regulativno obveznost upravljanja prehodnih omrežij, in sicer: družbo Česká televize (prehodno omrežje 11), skupino CRa (prehodno omrežje 12) in družbo DB (prehodno omrežje 13). Komisija meni, da priglašeni ukrep pomeni individualno pomoč navedenim trem upravičencem (uvodna izjava 222). V primeru individualne pomoči ugotovitev prednosti načeloma omogoča domnevo, da je ukrep selektiven ⁽¹³⁸⁾.

(245) En upravičenec je vztrajal, da mora Komisija pojasniti, zakaj bi bilo treba podjetja, ki uporabljajo digitalno prizemno televizijo, šteti za podjetja, ki so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju kot podjetja, ki uporabljajo druge tehnologije, da bi ugotovila, ali je ukrep selektiven (uvodna izjava 167). V skladu s sodno prakso Sodišča je ukrep selektiven „le če v okviru danega pravnega reda učinkuje tako, da daje prednost posameznim podjetjem v primerjavi z drugimi podjetji, ki spadajo v druge sektorje ali v isti sektor in so glede na cilj, ki se uresničuje s to ureditvijo, v primerljivem dejanskem in pravnem položaju.“ ⁽¹³⁹⁾.

(246) Ob upoštevanju, da je pomoč v obliki subvencij (tj. neposrednih nepovratnih sredstev), so referenčni sistem v tem primeru običajni tržni pogoji, v katerih bi morala delovati navedena podjetja. Cilj referenčnega sistema ne more biti tak, da bi bile subvencije pričakovane, saj bi morali v običajnih tržnih pogojih operaterji sami kriti svoje stroške za izpolnjevanje regulativnih obveznosti. Kot je pojasnjeno v oddelku 5.1.4, Komisija meni, da se priglašeni ukrep nanaša na regulativne stroške, ki so neločljivo povezani z običajno dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije na Češkem. Ukrep posledično pomeni odstopanje od referenčnega sistema (tj. običajnih tržnih pogojev), saj zmanjšuje običajne stroške za nekatere družbe.

(247) Upravičenci do priglašenega ukrepa imajo zato prednost v primerjavi z vsemi drugimi podjetji iz vseh drugih sektorjev in istega sektorja, ki sami krijejo svoje stroške. Ukrep je torej *prima facie* selektiven.

(248) V primeru, če bi se lahko štelo, da je referenčni sistem omejen na sektor televizijske radiodifuzije (kar pa ne drži), in če bi se upošteval cilj tega referenčnega sistema, je treba opozoriti, da v sektorju televizijske radiodifuzije obstajajo druge konkurenčne tehnološke platforme, kot so satelitska, kabelska ali IPTV (uvodna izjava 21) ⁽¹⁴⁰⁾, ki v običajnih tržnih pogojih ne prejmejo nadomestila za regulativne stroške. Operaterji, ki uporabljajo druge tehnološke platforme, so v primerljivem dejanskem in pravnem položaju kot operaterji digitalne prizemne televizije, saj morajo kriti stroške, povezane s tehnološkimi posodobitvami svojih omrežij in povezanimi obdobji sočasnega oddajanja. Za satelitske operaterje na primer veljajo tudi obveznosti glede uporabe spektra, ki izhajajo iz regulativnih stroškov, njihove pravice do uporabe pa se lahko prav tako spreminjajo. Satelitski operaterji morajo tudi sami financirati tehnološke posodobitve (npr. z DVB-S na DVB-S2 ⁽¹⁴¹⁾). Dejstvo, da imajo operaterji različnih

⁽¹³⁸⁾ Glej sodbo z dne 4. junija 2015 v zadevi C-15/14 P, Komisija/MOL, ECLI:EU:C:2015:362, točka 60.

⁽¹³⁹⁾ Glej sodbo z dne 20. decembra 2017 v zadevi C-70/16 P, Comunidad Autónoma de Galicia, Retegal/Komisija, ECLI:EU:C:2017:1002, točka 61.

⁽¹⁴⁰⁾ Med drugimi sodba z dne 30. junija 2016, Belgija/Komisija, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, točka 50.

⁽¹⁴¹⁾ DVB-S pomeni satelitsko digitalno radiodifuzijo in je tehnološki standard za prenos slikovnih komunikacij prek satelita. DVB-S1 je nadgrajena, novejša različica standarda.

tehnoloških platform za digitalno radiodifuzijo na Češkem različne poslovne modele in morda ne konkurirajo v istem segmentu (npr. brezplačna v primerjavi s plačljivo televizijo), jih ne postavlja v drugačen pravni in dejanski položaj glede na cilj zagotavljanja televizijske radiodifuzije. Različne konkurenčne platforme (digitalna prizemna televizija, satelitska, IPTV) so zamenljive. Vse so zmožne prenašati televizijske storitve, bodisi brezplačne televizije bodisi plačljive televizije, kot kaže več primerov, predloženih med preiskavo, npr. nekatere komercialne radiodifuzijske hiše so večkrat napovedale namero, da bodo šifrirale visokoločljivostne različice svojih programov (uvodna izjava 153), skupina Skylink/M7 je eksperimentirala s storitvijo plačljive digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 91), družba Telly pa je razmišljala o kartici IPTV za storitve brezplačne televizije (uvodna izjava 154). Poleg tega je Češka potrdila zamenljivost storitev, ko je trdila, da je bilo glavno tveganje med prehodom tveganje izgube občinstva v korist drugih platform, ki izhaja iz nenadzorovane preselitve (uvodna izjava 103). Poleg tega je Češka potrdila, da ni pravnih ovir za šifriranje digitalne prizemne televizije in ponujanje storitev plačljive televizije. Zato lahko operaterji digitalne prizemne televizije kadar koli spremenijo svoj poslovni model.

- (249) Čeprav je sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz vplivala le na operaterje digitalne prizemne televizije, se Komisija ne strinja, da bi bilo mogoče referenčni sistem določiti tako ozko, da bi sovpadal z natančnim krogom upravičencev, tj. nekaterimi podjetji digitalne prizemne televizije, ki so upravljala prehodna omrežja. Strinjanje, da referenčni sistem vključuje samo podjetja, na katera vpliva regulativni ukrep, bi pomenilo, da bi se vsako nadomestilo za regulativni ukrep izognilo nadzoru državne pomoči, saj je večina regulativnih ukrepov naslovljena na posebne segmente trga, ob upoštevanju njihovih značilnosti (in bi se torej uporabljal samo za nekatere ponudnike) glede na to, da ne bi bil selektiven. Po drugi strani pa so vsi tržni segmenti izpostavljeni regulativnim ukrepom, ki ponudnikom, na katere so navedene obveznosti naslovljene, povzročajo stroške izpolnjevanja obveznosti. Kot je bilo že pojasnjeno, Komisija meni, da so učinki regulativnih ukrepov, ki izhajajo iz sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, neločljivo povezani z dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije. Zato referenčnega sistema za proučitev selektivnosti ni mogoče omejiti le na podjetja, za katera je veljala posebna regulativna obveznost.
- (250) En upravičenec je trdil, da je nadomestilo lahko povezano z obveznostmi javne službe. Vendar nič ne kaže na to, da bi bil priglašeni ukrep povezan z obveznostmi javne službe. V vsakem primeru pa je treba opozoriti, da ukrep ostaja selektiven, tudi če je njegov cilj ustvariti finančno prednost za organizacije, ki veljajo za družbeno zaslužne⁽¹⁴²⁾ ali ustvarjajo pozitivne učinke na gospodarstvo, ki presegajo njihove individualne interese⁽¹⁴³⁾. Pozitivni učinki prehoda, ki ga je Češka zasnovala za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, ne morejo ogroziti ugotovitve glede selektivnosti ukrepa.

5.1.6 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino znotraj Unije*

- (251) Državni ukrepi spadajo na področje uporabe člena 107(1) PDEU, če izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco in vplivajo na trgovino med državami članicami. Za ukrep, ki ga dodeli država, velja, da izkrivlja konkurenco ali bi lahko izkrivljal konkurenco, kadar bi verjetno izboljšal konkurenčni položaj prejemnika pomoči v primerjavi z drugimi podjetji, ki so njegovi konkurenti⁽¹⁴⁴⁾.
- (252) Kot je pojasnjeno v prejšnjih oddelkih, se ukrep uporablja za tri operaterje digitalne prizemne televizije. Navedeni trije operaterji konkurirajo zlasti drugim operaterjem, ki uporabljajo druge tehnološke platforme za digitalno radiodifuzijo (satelitska in kabelska televizija ter IPTV). Skupina CRA spada v skupino, ki je dejavna na mednarodni ravni (opomba 31) in v več sektorjih dejavnosti, ki presegajo storitve prenosa digitalne prizemne televizije. Družba Česká televize kot javna radiotelevizijska konkurira komercialnim radiotelevizijam.

⁽¹⁴²⁾ Glej na primer sodbo Sodišča z dne 10. januarja 2006 v zadevi C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, ECLI:EU:C:2006:8, točke 136 do 138.

⁽¹⁴³⁾ Glej sodbo Splošnega sodišča z dne 20. septembra 2019 v zadevi T-674/17, Port de Bruxelles in drugi/Komisija, ECLI:EU:T:2019:651, točka 179.

⁽¹⁴⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, točka 11; sodba Splošnega sodišča z dne 15. junija 2000, Alzetta, združene zadeve T-298/97, T-312/97 itd., ECLI:EU:T:2000:151, točka 80.

- (253) En upravičenec je trdil, da bi moral ukrep, da bi bil izkrivljajoč, izboljšati konkurenčni položaj prejemnika v primerjavi z drugimi podjetji, ki jim konkurira, pri čemer je opozoril, da operaterji digitalne prizemne televizije ne konkurirajo drugim tehnološkim platformam in da je namen ukrepa prejemnikom nadomestiti dodatne stroške, nastale zaradi regulativnih sprememb, ki jih je naložila država (uvodna izjava 169). Vendar zadostuje, da pomoč prejemniku omogoča ohranitev boljšega konkurenčnega položaja, ki pa ga prejemnik brez pomoči ne bi imel. V tem smislu za to, da se šteje, da pomoč izkrivlja konkurenco, običajno zadošča, da pomoč upravičencu daje prednost s tem, da ga razbremeni stroškov, ki bi jih sicer imel pri izvajanju tekočih poslov ⁽¹⁴⁵⁾.
- (254) Komisija meni, da so druge tehnološke platforme dovolj bližnje konkurentke upravičencem, zlasti kar zadeva končne uporabnike storitev, ki se zagotavljajo z uporabo različnih platform, zato meni, da bi ukrep lahko izkrivljal konkurenco v smislu člena 107(1) PDEU. Komisija v vsakem primeru meni, da bi ukrep lahko izkrivljal konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami, saj krepi konkurenčni položaj treh upravičencev.
- (255) Zato bi ukrep lahko izkrivljal konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami.

5.1.7 Sklepna ugotovitev o obstoju pomoči

- (256) Glede na navedeno Komisija ugotavlja, da ukrep izpolnjuje merila iz člena 107(1) PDEU in pomeni državno pomoč v smislu navedenega člena. Češki organi navedene ugotovitve niso izpodbijali.

5.2 Zakonitost pomoči

- (257) Komisija je v sklepu o začetku postopka navedla, da ne more ugotoviti skladnosti z obveznostjo mirovanja iz člena 108(3) PDEU (uvodna izjava 101 sklepa o začetku postopka). V uvodni izjavi 99 sklepa o začetku postopka je ugotovila, da se zadevna določba ZEK, na katero se je Češka sklicevala kot na določbo o mirovanju ⁽¹⁴⁶⁾, kakor je bila spremenjena z digitalno spremembo, nanaša na postopke pred Komisijo, vendar prepušča diskrecijsko pravico nacionalnim organom. Poleg tega so upravičenci do pomoči že vložili vloge pri ČUT, ki je že izvedel revizijo upravičenih stroškov. Po drugi strani je Komisija v uvodni izjavi 100 sklepa o začetku postopka ugotovila, da pravna podlaga ukrepa ne vsebuje podrobnosti o elementih pomoči, kot so kategorije upravičenih stroškov, najvišji znesek pomoči ali intenzivnost pomoči, kot jih je Češka opisala v sklepu o začetku postopka. Poleg tega so češki organi potrdili, da pred odobritvijo ukrepa s strani Komisije ne bo izplačana nobena pomoč (uvodna izjava 60).
- (258) V skladu s sodno prakso je treba pomoči šteti za dodeljene takrat, ko je na podlagi veljavne nacionalne ureditve upravičencu podeljena pravica za njihovo pridobitev ⁽¹⁴⁷⁾. Dejanski prenos zadevnih sredstev ni odločilen.
- (259) Komisija ugotavlja lojalno sodelovanje čeških organov v sedanjem postopku, da bi spoštovali obveznost mirovanja iz člena 108(3) PDEU. V strategiji iz leta 2016 je bilo že določeno, da mora vlada zagotoviti nadomestilo, ko Komisija oceni njegovo združljivost z notranjim trgovino ⁽¹⁴⁸⁾. Od decembra 2016 so češki organi s Komisijo sodelovali v razpravah pred priglasitvijo glede različnih ukrepov, povezanih s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, vključno z nadomestilom za upravljanje prehodnih omrežij (uvodna izjava 1). Češka je julija 2021 priglasila ukrep (uvodna izjava 3) in se zavezala, da ne bo izplačala pomoči, dokler Komisija ne odobri ukrepa.

⁽¹⁴⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, točka 55.

⁽¹⁴⁶⁾ V skladu s prevedeno različico digitalne spremembe, ki so jo predložili češki organi, je navedeno: „Kadar pred Komisijo poteka postopek v zvezi z državno pomočjo glede določitve zneska ali plačila dejansko nastalih stroškov, se to šteje za predlog za sprejetje predhodne odločbe.“

⁽¹⁴⁷⁾ Sodba z dne 19. decembra 2019, Arriva Italia in drugi, C-385/18, ECLI:EU:C:2019:1121, točka 36.

⁽¹⁴⁸⁾ Odstavek II, točka 1(c), strategije iz leta 2016. Resolucija vlade Češke republike št. 648 z dne 20. julija 2016.

- (260) Komisija meni, da priglašeni ukrep vključuje zavezo čeških organov, da pomoči ne bodo izplačali, dokler jih Komisija uradno ne obvesti o odločitvi glede odobritve ukrepa. Tudi če bi določba o mirovanju, vključena v digitalno spremembo, češkim organom podeljevala določeno diskrecijsko pravico, ta v priglašenem ukrepu ni več prisotna.
- (261) Nazadnje, učinkovitost določbe o mirovanju je bila dodatno pojasnjena s poznejšo spremembo ZEK, ki se uporablja od 1. januarja 2022 (uvodna izjava 175). Zato Komisija v teh okoliščinah meni, da je priglašeni ukrep skupaj s pojasnilom, ki so ga češki organi predložili v postopku pred Komisijo, in z zakonodajno spremembo skladen z obveznostjo mirovanja iz člena 108(3) PDEU.
- (262) Glede na navedeno Komisija meni, da je Češka spoštovala obveznost mirovanja iz člena 108(3) PDEU.

5.3 Združljivost pomoči

- (263) Ker ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, je treba oceniti njegovo združljivost z notranjim trgov. Češki organi so trdili, da je ukrep združljiv s členom 107(3), točka (c), PDEU, ki določa, da se lahko „pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi[...]“ šteje za združljivo z notranjim trgov.
- (264) Da bi bila torej pomoč razglašena za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3), točka (c) PDEU, mora biti, prvič, namenjena pospeševanju razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij in, drugič, ne sme spreminjati trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi ⁽¹⁴⁹⁾.
- (265) Ker ni smernic, ki bi izrecno zajemale oceno združljivosti priglašene ukrepa, bo Komisija oceno izvedla neposredno na podlagi člena 107(3), točka (c), PDEU.

5.3.1 Pospeševanje razvoja gospodarske dejavnosti

5.3.1.1 Gospodarska dejavnost, h kateri prispeva ukrep

- (266) Komisija je v uvodnih izjavah 106 in 107 sklepa o začetku postopka predhodno ugotovila, da je ukrep trem operaterjem digitalne prizemne televizije pomagal razviti njihovo gospodarsko dejavnost v sektorju prenosa prizemnih televizijskih storitev in zato izpolnjuje prvo merilo. Prejete niso bile nobene pripombe, ki bi nasprotovale temu predhodnemu stališču.
- (267) Namen priglašene ukrepa je nadomestiti stroške trem operaterjem digitalne prizemne televizije, nastale pri upravljanju prehodnih omrežij z uporabo nadgrajenih tehnoloških standardov (DVB-T2/HEVC), v obdobju sočasnega oddajanja, ki je bilo naloženo kot regulativna obveznost v zvezi s predčasno sprostitevjo frekvenčnega pasu 700 MHz. Komisija je v uvodni izjavi 106 sklepa o začetku postopka navedla, da ukrep podpira nadgradnjo omrežij, ki jih upravljajo trije operaterji digitalne prizemne televizije, kar jim omogoča, da ponujajo boljše storitve. Operaterjem digitalne prizemne televizije je omogočil, da povečajo zmogljivost svojih omrežij in ponudijo več programov z boljšo kakovostjo slike (s standardne na visoko ločljivost) za določeno število programov ⁽¹⁵⁰⁾ ter po možnosti vključijo ponudbe plačljive televizije ⁽¹⁵¹⁾. Poleg tega je pomagal ohraniti novi prizemni televizijski standard (DVB-T2/HEVC) in gledalce navaditi nanj, s čimer je zagotovil, da je bilo občinstvo pripravljeno na nadgrajene ponudbe.

⁽¹⁴⁹⁾ Sodba z dne 22. septembra 2020, C-594/18 P, Avstrija/Komisija, ECLI:EU:C:2020:742, točka 19.

⁽¹⁵⁰⁾ Prehod na DVB-T2 je povzročil povečanje števila kanalov in izboljšanje kakovosti signala (s standardne na visoko ločljivost), kot je bilo navedeno v članku *BNE is pleased to announce that its Czech member České Radiokomunikace (CRA) has now completed the transition from DVB-T to DVB-T2 and released the 700 MHz band* (BNE z veseljem sporoča, da je njegov češki član České Radiokomunikace (Cra) zdaj zaključil prehod z DVB-T na DVB-T2 in sprostil frekvenčni pas 700 MHz), 13. november 2020, dostopno na spletnem mestu <https://broadcast-networks.eu/transition-to-dvb-t2-completed-in-the-czech-republic/> (obiskano 4. februarja 2022).

⁽¹⁵¹⁾ *M7 Group to launch Czech pay-DTT* (Skupina M7 Group uvaja češko plačljivo digitalno prizemno televizijo), <https://www.broadbandtvnews.com/2020/08/31/m7-group-to-launch-czech-pay-dtt/> (obiskano 8. marca 2022).

- (268) Če ima priglašeni ukrep spodbujevalni učinek (oddelek 5.3.1.2), olajšuje gospodarsko dejavnost zagotavljanja storitev radiodifuzije digitalne prizemne televizije za tri upravičence, saj nadomešča stroške upravljanja prehodnih omrežij pri uporabi v višjih standardih, kot sta povečana zmogljivost in boljša kakovost slike, ter prispeva k ohranjanju gledanosti. Poleg tega so končna omrežja imela koristi tudi od ponovne uporabe opreme prehodnih omrežij ter od konfiguracije in stabilizacije omrežij, ki sta bili izvedeni v obdobju vzporednega oddajanja. Novi standardi prizemne televizije (DVB-T2/HEVC) pomenijo tudi znatne izboljšave za gospodinjstva, saj jim omogočajo sprejem bolj raznolike brezplačne ponudbe (tj. možnost več televizijskih kanalov) in boljšo kakovost (visoka ločljivost in ultra visoka ločljivost).
- (269) Komisija poleg tega poudarja pomen platforme digitalne prizemne televizije na Češkem za prenos storitev brezplačne televizije, vključno s tistimi, ki jih zagotavlja češka javna radiotelevizija, zlasti za krepitev socialne kohezije, delovanje demokracije in gospodarstva na splošno. Ugotavlja tudi, da ukrep prispeva k izpolnjevanju obveznosti iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, in sicer sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz za storitve prizemne radiodifuzije, tudi z olajšanjem prehoda na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, zlasti standarda DVB-T2/HEVC (uvodna izjava 16).

5.3.1.2 Spodbujevalni učinek

5.3.1.2.1 O začetku del pred uradnim sprejetjem aktov o dodelitvi pomoči – formalni spodbujevalni učinek

- (270) Komisija je v uvodnih izjavah 112–114 sklepa o začetku postopka izrazila dvome o spodbujevalnem učinku ukrepa, ker so operaterji digitalne prizemne televizije začeli vlagati v prehodna omrežja že marca 2017, torej pred sprejetjem sklepa Evropskega parlamenta in Sveta maja 2017, digitalne spremembe julija 2017 in načrta tehničnega prehoda avgusta 2018. Selitev se je začela tudi pred sklenitvijo končnih sporazumov o mednarodnem usklajevanju frekvenc, ki jih je Češka sklenila s sosednjimi državami. Komisija je ugotovila, da strategija iz leta 2016 ni zagotavljala zadostnih smernic o ključnih parametrih obsega nadomestila in postopka preselitve, vključno z usklajevanjem frekvenc s sosednjimi državami. Ugotovila je tudi, da so bili prvotni oddajniki DVB-T izklopljeni oktobra 2020, zato so vsi stroški nastali že pred sprejetjem končne odločitve Komisije o ukrepu.
- (271) Češka je pojasnila, da so operaterji digitalne prizemne televizije že v obdobju 2013–2016 v okviru javnih razprav o postopku in predlaganih ukrepih dejavno predvidevali sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Zato bi operaterji digitalne prizemne televizije v prehod vlagali že pred marcem 2017, tudi če za navedene stroške ne bi bilo predvideno nobeno nadomestilo (uvodna izjava 108). Češka je trdila, da dejstvo, da je bil postopek dogovorjen s soglasjem med češkimi organi in zadevnimi operaterji digitalne prizemne televizije, ne odpravlja spodbujevalnega učinka ukrepa (uvodna izjava 99).
- (272) Poleg tega je skupina CRA pojasnila, da je ukrep del svežnja ukrepov, opisanih v strategiji iz leta 2016, o katerem je potekala razprava s Komisijo. Navedla je tudi, da se je Komisija strinjala, da imajo ukrepi, odobreni v zadevi SA.55742, ki temeljijo na isti pravni podlagi, spodbujevalni učinek.
- (273) Skupina CRA je prav tako trdila, da bi morala ocena spodbujevalnega učinka temeljiti na sodbi v zadevi *Graphischer Maschinenbau* ⁽¹⁵²⁾, v skladu s katero je treba upoštevati širši okvir, vključno s sporočili nacionalnih organov (uvodna izjava 184). Pojasnila je, da je pred začetkom naložb od čeških organov prejela zagotovila v zvezi z mehanizmom nadomestil že pred marcem 2017 (uvodna izjava 185): strategija iz leta 2016 je bila ključni dokument (uvodna izjava 186), ki je bil rezultat javnih razprav od leta 2013; upravičenec je dejavno sodeloval v strokovni skupini, ki jo je ustanovilo češko ministrstvo za industrijo in trgovino in je sodelovala pri strategiji iz leta 2016 (uvodna izjava 185), ČUT pa je skupini CRA že leta 2016 izdal dovoljenja za uporabo frekvenc za prehodna omrežja (uvodna izjava 187).

⁽¹⁵²⁾ Glej sodbo z dne 14. maja 2002 v zadevi *Graphischer Maschinenbau/Komisija*, T-126/99, ECLI:EU:T:2002:116, točka 44: „[...] da bi Komisija ugotovila, ali je bil element spodbude prisoten, bi morala upoštevati natančno obliko in naravo sporočil in aktov pristojnih nacionalnih organov, skupaj z drugimi ustreznimi dejavniki [...]“.

- (274) Komisija najprej ugotavlja, da so bila v strategiji iz leta 2016 načeloma že opredeljena prehodna omrežja, ki bodo vzpostavljena, ter povezave z obstoječimi in prihodnjimi omrežji (uvodni izjavi 32 in 218). Poleg tega ugotavlja, da pravna podlaga ukrepa izhaja iz skupne obravnave strategije iz leta 2016, digitalne spremembe in načrta tehničnega prehoda. V digitalni spremembi so določene podrobnosti nadomestila, ki je bilo predvideno v strategiji iz leta 2016, in priznana upravičenost stroškov, nastalih od sprejetja strategije iz leta 2016 (uvodna izjava 46). V načrtu tehničnega prehoda so potrjena tri prehodna omrežja in določeni tehnični pogoji za njihovo upravljanje, pri čemer je upoštevan dejanski začetek delovanja prehodnih omrežij v preteklosti (tj. marec 2017 za prehodno omrežje 12).
- (275) Kot je navedeno v uvodni izjavi 113 sklepa o začetku postopka, strategija iz leta 2016 ni pravna podlaga ukrepa v ožjem smislu (tj. ne podeljuje pravice do prejema pomoči), dejstvo pa je, da je bila strategija iz leta 2016 ključni dokument, na podlagi katerega so lahko upravičenci pridobili razumna zagotovila, da bodo upravljali eno od prehodnih omrežij, ki jih zajema ukrep. Zato so lahko nekateri upravičenci začeli dela za izgradnjo prehodnih omrežij na podlagi strategije iz leta 2016.
- (276) V zvezi s tem je mogoče formalni spodbujevalni učinek izpeljati tudi iz obstoja natančnih zagotovil, ki jih je država članica dala upravičencem, kar jim je omogočilo, da so dela začeli na lastno odgovornost. Dejstvo, da so vsi stroški nastali pred odobritvijo ukrepa s strani Komisije, ni odločilno za (ne)obstoj formalnega spodbujevalnega učinka. V zvezi s tem Komisija meni, da so elementi, navedeni v uvodni izjavi 272, zadosten dokaz za to, da so češki organi trem upravičencem dali natančna zagotovila, ki so zadostovala za utemeljitev zgodnjega začetka del do uradnega sprejetja aktov, ki določajo ukrep. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je skupina CRA začela vzporedno oddajanje pred sprejetjem digitalne spremembe na delu češkega ozemlja in za obdobje do štirih mesecev (tj. od marca 2017 do julija 2017), zato je pred sprejetjem digitalne spremembe prevzela le del skupnih stroškov upravljanja prehodnih omrežij na lastno odgovornost⁽¹⁵³⁾. V skladu z načrtom tehničnega prehoda je družba DB začela vzporedno oddajati šele avgusta 2017, družba Česká televize pa marca 2018, kar pomeni, da sta oba upravičenca v obeh primerih začela vzporedno oddajati po sprejetju digitalne spremembe.
- (277) Glede na navedeno formalni spodbujevalni učinek ni izničen z zgodnjim začetkom del pred uradnim sprejetjem aktov, ki določajo ukrep. Vendar obstoj takega formalnega učinka ni zadosten, saj priglašeni ukrep zahteva znaten spodbujevalni učinek.

5.3.1.2.2 O obstoju komercialne spodbude za tri operaterje digitalne prizemne televizije – znaten spodbujevalni učinek

- (278) Da bi bila načrtovana pomoč združljiva z notranjim trgom, mora imeti spodbujevalni učinek. Za to je treba dokazati, da brez načrtovane pomoči naložba za izvedbo zadevnega projekta ne bi bila izvedena. Če pa bi se izkazalo, da bi bila naložba izvedena, tudi če ne bi bilo načrtovane pomoči, bi bilo treba ugotoviti, da je edini učinek te pomoči izboljšanje finančnega položaja upravičenih podjetij, ne da bi bilo treba izpolnjevati pogoj, določen v členu 107(3), točka (a), PDEU, da je pomoč potrebna za razvoj nekaterih dejavnosti⁽¹⁵⁴⁾.

⁽¹⁵³⁾ Ocenjuje se, da je skupina CRA pred sprejetjem digitalne spremembe imela približno 6 % skupnih stroškov upravljanja vzporednega oddajanja za omrežje 2 (tj. 13 % skupnega trajanja sočasnega oddajanja na 46 % območij). V skladu z načrtom tehničnega prehoda (glej uvodno izjavo 49 in opombo 56), je skupina CRA začela vzporedno oddajati pred digitalno spremembo na 12 oddajnikih visoke moči od skupno 26 oddajnikov v omrežju 2 (tj. 46 % območij), in sicer za največ štiri mesece pred sprejetjem digitalne spremembe (tj. od marca 2017 do julija 2017) od skupno 30,8-mesečnega upravljanja vzporednega oddajanja v omrežju 2 (tj. $4/30,8 = 13\%$ trajanja).

⁽¹⁵⁴⁾ Sodba z dne 12. septembra 2019, Achemos Grupė in Achema/Komisija, T-417/16, ECLI:EU:T:2019:597, točka 84.

- (279) Komisija je dejavno podpirala proces zagotavljanja frekvenčnega pasu 700 MHz za brezžične širokopasovne storitve ter potrebo po prilagoditvi spektra, ki je na voljo za storitve prizemne radiodifuzije (uvodna izjava 14). V sklepu Evropskega parlamenta in Sveta, ki sta ga sozakonodajalca sprejela maja 2017, je bila določena obveznost, da se frekvenčni pas 700 MHz do 30. junija 2020 dodeli izključno za brezžične širokopasovne storitve, pri čemer je bilo priznано, da je ta pas pomembno sredstvo za zagotavljanje dodatne zmogljivosti in univerzalne pokritosti za brezžične širokopasovne storitve, zlasti na podeželskih, gorskih in otoških območjih ter za uporabo v zaprtih prostorih. Zato je bilo treba za prizemno zagotavljanje radiodifuzijskih storitev načeloma do istega datuma sprostiti frekvence, ki se uporabljajo v frekvenčnem pasu 700 MHz (uvodna izjava 15).
- (280) V sklepu Evropskega parlamenta in Sveta je bila priznana možnost, da države članice po potrebi nadomestijo neposredne stroške, povezane s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, med drugim tudi za olajšanje prehoda na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, pri čemer sta izrecno navedena standarda DVB-T2/HEVC, v skladu s pravili o državni pomoči (uvodna izjava 16).
- (281) Komisija je v skladu s pravili o državni pomoči proučila številne ukrepe, ki so bili izvedeni, da bi operaterji digitalne prizemne televizije sprostiti frekvenčni pas 700 MHz, in ni imela pripomb na ukrepe, namenjene financiranju zamenjave in prilagoditve tehnične opreme, potrebne za dokončanje frekvenčne pretvorbe s frekvenčnega pasu 700 MHz na pas pod 700 MHz⁽¹⁵⁵⁾. V navedenih primerih je Komisija priznala, da lahko obstaja tržna nepopolnost v obliki težave z usklajevanjem, kadar se akterji na trgu ne želijo dogovoriti o skupnem časovnem razporedu za sprostitev zadevnih frekvenc ali kadar ne upoštevajo dovolj pozitivnih učinkov sprostite zadevnih frekvenc za družbo kot celoto. V navedenih primerih podporni ukrepi niso zajemali tehnoloških nadgradenj omrežij digitalne prizemne televizije. V zvezi s tem je Komisija že odobrila ukrep, ki podpira zamenjavo opreme, odvisne od frekvence, na Češkem, ki velja tudi za tri upravičence (sklep v zadevi SA.55742).
- (282) Vendar lahko ukrepi, ki vključujejo podporo tehnološkim nadgradnjam platforme digitalne prizemne televizije, tudi kadar so povezani s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, vplivajo na obstoječe stanje konkurence med različnimi tehnološkimi platformami (npr. digitalna prizemna televizija, satelitska televizija, kabelska televizija, IPTV), ki se lahko uporabljajo za televizijsko radiodifuzijo. Običajno se pričakuje, da tehnološke nadgradnje zagotovijo in zagotavljajo prednosti, ki jih lahko upravičenci do takih ukrepov poslovno izkoriščajo in ki bi jih navedeni upravičenci običajno izvedli sami, če ne bi bilo pomoči. V primeru nadgradnje na DVB-T2/HEVC sta najbolj očitni prednosti večja prenosna zmogljivost (za isti spekter) in boljše stiskanje videoposnetkov, ki omogočata povečanje števila televizijskih kanalov, ki jih lahko omrežje digitalne prizemne televizije sočasno oddaja, in/ali izboljšanje kakovosti videoposnetkov (npr. višja ločljivost videoposnetkov).
- (283) Zato je Komisija pri oceni takih ukrepov posebno pozornost namenila spodbujevalnemu učinku in obstoju nedelovanja trga, saj bi morali imeti operaterji digitalne prizemne televizije, razen v izjemnih okoliščinah, možnost financiranja tehnoloških posodobitev brez uporabe državne pomoči.
- (284) Komisija je aprila 2024 odobrila slovaški ukrep, ki je vključeval podporo za nadgradnjo na standard DVB-T2 za eno od štirih omrežij digitalne prizemne televizije in s tem povezano informacijsko kampanjo (sklep v zadevi SA.55953). V navedeni zadevi je Komisija menila, da so obstajale izjemne okoliščine, ki so upravičevale javno podporo tehnološki nadgradnji. Komisija je zlasti menila, da operater digitalne prizemne televizije na Slovaškem brez pomoči ne bi imel spodbude za izvedbo nadgradnje, potrebne za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, s čimer bi bili po sprostitvi navedenega pasu ogroženi neprekinjenost in razpoložljivost storitev digitalne prizemne televizije za končne uporabnike. Komisija je v zvezi s tem opozorila na zmanjševanje slovaškega trga digitalne prizemne televizije (tj. zmanjšanje za vsaj 45 % na tržni delež, manjši od 10 % v letu 2022⁽¹⁵⁶⁾) in majhen prodor DVB-T2 na Slovaškem (tj. 80 % prebivalstva bi bilo z združljivimi televizijskimi sprejemniki opremljenih šele po letu 2024)⁽¹⁵⁷⁾. Poleg tega ponudnik zaradi

⁽¹⁵⁵⁾ Glej sklep Komisije z dne 12. decembra 2018 „Državna pomoč SA.47258 (2017/N) – Nemčija – Preselitev spektra 700 MHz“ (C(2018) 8356 final); Sklep Komisije z dne 2. avgusta 2019 „Državna pomoč SA.51080 – Španija – Pomoč za ponudnike avdiovizualnih storitev“ (C(2019) 5764 final).

⁽¹⁵⁶⁾ Natančen tržni delež in obseg zmanjšanja trga digitalne prizemne televizije na Slovaškem sta zaupna podatka.

⁽¹⁵⁷⁾ Glej uvodni izjavi 12 in 64 sklepa v zadevi SA.55953: „zmanjševanje trga digitalne prizemne televizije na Slovaškem: leta 2013 je tržni delež digitalne prizemne televizije znašal približno [10 %–20 %], leta 2022 pa [0 %–10 %] (glej uvodno izjavo 9), kar pomeni zmanjšanje relativnega tržnega deleža digitalne prizemne televizije za približno [45 %–55 %]. [...] Majhen prodor DVB-T2 na Slovaškem: po ocenah slovaških organov bo večina gospodinjstev (približno 80 %) opremljena s televizijskimi sprejemniki DVB-T2 šele po letu 2024.“

zmanjševanja tržnega deleža in zavrnitve radiodifuzijskih hiš, da bi financirale nadgradnjo, ni mogel pričakovati povračila stroškov za tehnološko nadgradnjo. Obenem iz tehničnih razlogov preselitve v pas pod 700 MHz ni bilo mogoče izvesti brez nadgradnje.

- (285) V obravnavanem primeru priglašeni ukrep podpira tehnološko nadgradnjo na naprednejše standarde – DVB-T2/HEVC. Komisija je v sklepu o začetku postopka priznala pozitivne učinke ukrepa na razvoj in neprekinjenost storitev digitalne prizemne televizije v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz ter pomembno vlogo medijev, vključno s televizijskimi storitvami, za socialno kohezijo, delovanje demokracij in gospodarstvo na splošno. Vendar je predhodno menila, da ukrep presega ohranjanje obstoječega stanja s tem, da operaterjem digitalne prizemne televizije omogoča, da ostanejo konkurenčni, obenem pa zmanjšuje njihove stroške naložb, ki jih morajo drugi operaterji, kot so satelitski operaterji, kriti z zasebnimi sredstvi (uvodna izjava 89).
- (286) Komisija je v sklepu o začetku postopka izrazila tudi pomisleke glede spodbujevalnega učinka ukrepa. Priznala je, da trije operaterji digitalne prizemne televizije, ki imajo pravice do uporabe frekvenc, morda nimajo komercialne spodbude za sprostitev določenega dela spektra in selitev na drug del spektra v korist ponudnikov brezžičnih komunikacij, kot to zahteva sklep Evropskega parlamenta in Sveta (uvodni izjavi 109 in 110 sklepa o začetku postopka). Obenem je izrazila pomisleke, da ima priglašeni ukrep spodbujevalni učinek, saj so imeli operaterji digitalne prizemne televizije poslovne koristi, ki bi jih lahko spodbudile k naložbam v tehnološko nadgradnjo na lastno pobudo: (i) preselitev vključuje tehnično nadgradnjo omrežij, s čimer se povečata njihova zmogljivost in kakovost, (ii) digitalna sprememba je operaterjem omogočila podaljšanje licenc do leta 2030, s čimer se je izboljšala predvidljivost naložb, (iii) ambicija čeških organov, da v prihodnosti vzpostavijo dve dodatni omrežji, bi se lahko štela za pozitivno možnost za razvoj trga (uvodni izjavi 111 in 112 sklepa o začetku postopka).
- (287) V predloženih pripombah je en upravičenec opozoril (oddelek 4.3.5), da operaterji digitalne prizemne televizije v obdobju 2017–2020 niso bili pripravljene vlagati v tehnološko nadgradnjo, saj naložbeni cikel v sektorju elektronskih komunikacij običajno traja 12–15 let, operaterjem digitalne prizemne televizije pa še niso bile povrnjene naložbe v prehod z analognega na digitalni prenos, ki je bil zaključen leta 2012. Predčasna sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz (junija 2020) je bila prav tako v nasprotju z obstoječimi poslovnimi pogodbami z izdajatelji televizijskih programov in ciklom prenove televizijskih sprejemnikov v gospodinjstvih. Upravičenec je poudaril, da čeprav se je podatkovna zmogljivost omrežij zaradi prehoda na DVB-T2 povečala, sam ni uspel prodati celotne zmogljivosti novih omrežij, njegovi prihodki pa so se po prehodu na DVB-T2 celo zmanjšali. Češka se je strinjala s temi pripombami in navedla, da se na splošno domneva, da bi do naravnega prehoda na tehnologijo DVB-T2 prišlo v obdobju 2022–2024 skupaj z uvedbo enega do dveh dodatnih radiodifuzijskih omrežij DVB-T2 (uvodni izjavi 97 in 98).
- (288) Poleg tega je Češka pojasnila, da je češki trg digitalne prizemne televizije ostal razmeroma stabilen, kljub zmanjšanju tržnega deleža digitalne prizemne televizije (s 60 % pred prehodom na 52,9 % leta 2023) (uvodni izjavi 101 in 102). Prihodki digitalne prizemne televizije izhajajo predvsem iz prihodkov radiodifuzijskih hiš, ki oddajajo neokdirane programe, in so zato na koncu odvisni od trga televizijskega oglaševanja, ki temelji na gledanosti (uvodna izjava 102). Glavno tveganje med prehodom je bilo tveganje izgube občinstva zaradi nenadzorovane preselitve. To zaznana tveganje je izdajatelje televizijskih programov po prehodu spodbudilo k ponovnim pogajanjem o nižjih nadomestilih za operaterje digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 103).
- (289) Poleg tega po navedbah Češke, kljub povečanju števila televizijskih kanalov, ki se oddajajo, trije operaterji digitalne prizemne televizije niso mogli pridobiti poslovnih koristi od prehoda, njihovi prihodki in dobičkonosnost so se zmanjšali, soočali pa so se tudi z znatnimi naložbenimi stroški in storitvami za prehodna omrežja, ki niso bili zaračunani radiodifuzijskim hišam (uvodna izjava 105).

- (290) Komisija meni, da glede na 12–15-letni naložbeni cikel in ob upoštevanju, da je bila prejšnja pomembna tehnološka nadgradnja digitalne prizemne televizije zaključena leta 2012, zgoraj navedeni elementi potrjujejo, da je bila nadgradnja omrežij digitalne prizemne televizije v obdobju 2017–2020, kot je določeno v načrtu tehničnega prehoda, zunaj običajnega naložbenega cikla za vse štiri operaterje digitalne prizemne televizije, vključno s tremi upravičenci, ki so morali upravljati prehodna omrežja, in četrtem operaterjem, ki mu sicer ni bilo treba upravljati omrežja, vendar je moral v svojem končnem omrežju vseeno uporabljati nadgrajene tehnologije. Zdi se razumno pričakovati, da bi operaterji digitalne prizemne televizije svoj obstoječi poslovni model, ki temelji na DVB-T, še naprej uporabljali do poteka veljavnosti prvotnih dovoljenj v obdobju 2021–2024, kar bi bilo tudi v skladu z njihovimi obstoječimi poslovnimi pogodbami z izdajatelji televizijskih programov. Poleg tega je bil, kot je opozorila skupina CRA, v strategiji iz leta 2016 prehod na DVB-T2 že opisan kot obvezen proces, h kateremu radiodifuzijske hiše večkrat niso želele prispevati.
- (291) Češka in upravičenci so dodatno obravnavali pomisleke, ki jih je Komisija izrazila v uvodni izjavi 124, točka (a), sklepa o začetku postopka glede več elementov: (i) koristi standardov DVB-T2 in HEVC so češki organi in industrija prizemne televizije prepoznali že več let pred obveznostjo sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, (ii) v letnem poročilu skupine CRA za leto 2011 je bilo navedeno, da bi lahko DVB-T2 prispeval k razvoju njihovega poslovanja, (iii) skupina CRA je že leta 2012 preizkusila tehnologijo DVB-T2. V zvezi s tem je bilo pojasnjeno, da so bili eksperimentalni preizkusi tehnologije DVB-T2 izvedeni leta 2012, vendar operaterji običajno vlagajo v preverjanje novih tehnologij, kar pa ne pomeni, da bodo te tehnologije takoj uvedli (uvodna izjava 100). Skupina CRA je na primer leta 1999 preizkusila tehnologijo DVB-T, vendar je njeno uvedbo zaključila šele leta 2012 (uvodna izjava 181). Podobno omemba tehnologije DVB-T2 v letnem poročilu skupine CRA za leto 2011 ni nujno pomenila časovnega okvira za njeno prihodnjo komercialno uporabo (uvodna izjava 182). Komisija meni, da so ta pojasnila razumna, saj lahko organi in tudi operaterji izkažejo zanimanje za nove standarde prenosa in kodiranja ter izvedejo celo eksperimentalne preizkuse takih tehnologij precej pred njihovo komercialno uvedbo.
- (292) Vendar dejstvo, da je regulativno posredovanje operaterje digitalne prizemne televizije spodbudilo k naložbam zunaj njihovega običajnega naložbenega cikla, ne zadostuje za sklep, da upravičenci niso imeli spodbude za naložbe na lastno pobudo. Upravljanje prehodnih omrežij prinaša koristi predvsem trem operaterjem digitalne prizemne televizije, saj jim omogoča prehod na nadgrajeno tehnologijo, obenem pa zmanjšuje tveganje izgube občinstva v tem procesu. Poleg tega je oprema, zajeta v nadomestilu, delno ponovno uporabljena v končnih omrežjih. Kot je podrobno proučeno v oddelku 5.3.2.4.3, priglašeni ukrep vključuje nadomestilo za računovodsko amortizacijo opreme med njeno uporabo v prehodnih omrežjih, vendar taka računovodska amortizacija presega dejansko obrabo opreme. Zato Komisija meni, da priglašeni ukrep prispeva tudi k financiranju nadgradnje končnih omrežij.
- (293) Poleg tega je Komisija že v uvodni izjavi 124, točke (b)–(e), sklepa o začetku postopka ugotovila, da obstajajo tudi drugi dejavniki, ki bi lahko pozitivno vplivali na tržne obete operaterjev digitalne prizemne televizije in jih spodbudili k naložbam v tehnološko nadgradnjo (tudi zunaj običajnega naložbenega cikla). Prvič, operaterji digitalne prizemne televizije so lahko, ko so začeli pripravljati tehnološko nadgradnjo, razumno pričakovali podaljšanje svojih licenc do leta 2030 na podlagi digitalne spremembe in kot je bilo že predvideno v strategiji iz leta 2016. Z naložbami v obdobju 2017–2020 bi lahko razumno pričakovali amortizacijo svoje naložbe do navedenega roka, s čimer bi si zagotovili predvidljivost naložb. Drugič, prvotna omrežja digitalne prizemne televizije so delovala skoraj s polno zmogljivostjo, konkurenčne televizijske platforme, kot je satelitska, pa so že nadgradile svoje sisteme, kar jim je omogočilo izboljšanje kakovosti njihovih vsebin. Zaradi konkurenčnega pritiska so morali operaterji digitalne prizemne televizije vlagati v tehnološko nadgradnjo, da bi ohranili svoj tržni položaj in da ne bi izgubili končnih uporabnikov. Tehnološka nadgradnja je platformi digitalne prizemne televizije omogočila, da je na splošno ohranila svoj tržni delež. Nazadnje, češki organi so že predstavili načrte za vključitev dveh novih omrežij digitalne prizemne televizije, kar kaže, da obstaja poslovni interes za razvoj te platforme.
- (294) V teh razmerah, ko upravljanje prehodnih omrežij zagotavlja jasne poslovne koristi trem operaterjem digitalne prizemne televizije, ko se z nadomestilom delno financirajo tudi stroški naložb v nadgrajena končna omrežja in ko so obstajali pozitivni tržni obeti s predvidljivostjo naložb do leta 2030, je zelo pomembno ugotoviti, ali bi upravičenci vlagali na lastno pobudo.

- (295) Kljub temu, da je Komisija poizvedovala o ekonomskih izračunih, opravljenih na začetku naložbe, s katerimi bi primerjala dodatni učinek (v smislu dobičkonosnosti operaterjev) pospešenega prehoda (uvodna izjava 143 sklepa o začetku postopka), niti Češka niti upravičenci niso predložili nobenih tedanjih poslovnih načrtov za scenarij počasnejšega uvajanja (tj. od obdobja 2022–2024) niti niso navedenih poslovnih načrtov primerjali s scenarijem pospešenega prehoda, ki ga je določila Češka. Češka je trdila, da navedeni poslovni načrti v času, ko je bil ukrep prvotno predviden (uvodna izjava 134), niso obstajali, in se je sklicevala na posodobljeno študijo ADL. Komisija pa ugotavlja, da je bilo v posodobljeni študiji ADL analiziranih več scenarijev, tj. (i) nadgradnja na DVB-T2 z vzporednim oddajanjem, (ii) nadgradnja na DVB-T2 brez vzporednega oddajanja in (iii) ohranitev DVB-T, ki bi povzročila zmanjšanje pokritosti, in da je bila zagotovljena kvalitativna in kvantitativna ocena stroškov različnih scenarijev (uvodna izjava 45), niso pa bili ocenjeni morebitni prihodki ali vpliv tehnološke nadgradnje na dobičkonosnost operaterjev digitalne prizemne televizije. Poleg tega v posodobljeni študiji ADL navedeni scenariji niso bili primerjani s scenarijem počasnejšega uvajanja (tj. obdobja 2022–2024), za katerega je Češka pojasnila, da je bil zavrnjen že v zgodnji fazi (opomba 87). Komisija ugotavlja, da tudi ni prejela nobene naknadne rekonstrukcije tedanjih poslovnih načrtov.
- (296) Komisija priznava, da naknadne informacije, ki so jih češki organi predložili o trgu digitalne prizemne televizije, kažejo, da sta skupina CRA in družba DB v letih takoj po prehodu ustvarili nižje prihodke in beležili nižjo dobičkonosnost. Kljub temu bi lahko prehod, čeprav bi kratkoročno povzročil manjšo dobičkonosnost, imel pozitivne učinke v daljšem časovnem obdobju (ob predpostavki, da so nižji prihodki in nižja dobičkonosnost dejanski rezultat prehoda in ne drugih vzrokov, kot je interes končnih uporabnikov za uporabo bolj raznolikih storitev in kanalov, ki jih zagotavljajo druge platforme). Poleg tega lahko tudi pospešena računovodska amortizacija kratkoročno povzroči manjšo dobičkonosnost. Še več, brez analize hipotetičnega scenarija ni mogoče ugotoviti, ali prehod dejansko ni preprečil slabšega finančnega izida (npr. izgube občinstva v korist drugih platform), če naložbe ne bi bile izvedene. Komisija v vsakem primeru ugotavlja, da se dobičkonosnost skupine CRA in družbe DB po tem, ko sta pokrili naložbe za prehod, ni zdela ogrožena. Zlasti je bila dobičkonosnost skupine CRA na ravni skupine na podobni ravni pred prehodom (tj. leta 2017) in po njem (tj. leta 2023). Dobičkonosnost družbe DB se je po prehodu zmanjšala, vendar je njena stopnja dobička ostala na [0–50] % (uvodna izjava 106).
- (297) Kar zadeva tretjega upravičenca, družbo Česká televize, Komisija meni, da njegov poslovni načrt zaradi prehoda ni bil ogrožen, saj je družba Česká televize javna radiotelevizija, njen proračun je v veliki meri višji od stroškov upravljanja prehodnega omrežja, njen glavni vir financiranja pa ni odvisen od oglaševanja ⁽¹⁵⁸⁾.
- (298) V teh okoliščinah Komisija meni, da Češka ni dokazala, da so bili nižji prihodki in dobičkonosnost skupine CRA in družbe DB takoj po prehodu posledica regulativnega posredovanja (ali drugih tržnih gibanj). Češka prav tako ni količinsko opredelila morebitnega razlikovalnega vpliva regulativnega posredovanja na srednjeročno dobičkonosnost operaterjev digitalne prizemne televizije. Komisija ob upoštevanju neobstoja poslovnih načrtov in razvoja platforme digitalne prizemne televizije po prehodu meni, da Češka ni utemeljila, da regulativni stroški presega morebitne pozitivne poslovne koristi za operaterje.
- (299) V vsakem primeru, tudi ob predpostavki, da bi regulativni stroški lahko preseglili morebitne poslovne koristi (ali celo če poslovni koristi sploh ne bi bilo), nič ne kaže na to, da bi morebiten vpliv na dobičkonosnost operaterjev digitalne prizemne televizije pomenil tveganje za nadaljnje delovanje platforme digitalne prizemne televizije. Poleg tega Komisija meni, da naknadni podatki dodatno potrjujejo, da je trg digitalne prizemne televizije stabilen in da regulativne obveznosti niso bistveno vplivale na tri upravičence (skupina CRA in družba DB sta po prehodu ostali dobičkonosni, proračun družbe Česká televize pa je precej višji od stroškov upravljanja prehodnega omrežja).

⁽¹⁵⁸⁾ Proračun družbe Česká televize je v letu 2019 znašal približno 260 milijonov EUR. Družba Česká televize se financira s televizijskimi koncesninami, ki jih plačujejo vsa gospodinjstva in pravne osebe, ki imajo v lasti televizijski sprejemnik ali katero koli obliko sprejemnika televizijskega signala. Glavni vir financiranja so televizijske pristojbine, ki jih dopolnjujejo oglaševanje in druge dejavnosti (vir: Zgodovina – angleške strani – Česká televize).

Komisija zato meni, da so operaterji digitalne prizemne televizije lahko absorbirali regulativne stroške. To dodatno potrjuje tudi nadaljnja donosnost domnevnih upravičencev ob neizplačilu pomoči. Poleg tega je trg digitalne prizemne televizije po prehodu ostal razmeroma stabilen, kar bi moralo zagotavljati stabilnost naložb, čeprav se je tržni delež zmanjšal s 60 % na 52,9 %. Nasprotno pa se je v razmerah, ocenjenih v sklepu v zadevi SA.55953, tržni delež digitalne prizemne televizije na Slovaškem močno zmanjšal, in sicer za vsaj 45 %, tako da je po prehodu znašal manj kot 10 %.

- (300) Na ta zadnji navedeni primer se je sklicevala tudi Češka, pri čemer je trdila, da tako kot slovaški operaterji digitalne prizemne televizije tudi češki operaterji digitalne prizemne televizije niso imeli komercialne spodbude za nadgradnjo svojih omrežij v časovnem okviru, ki ga zahteva sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz (uvodna izjava 92, 95 in 96). Češka je navedla, da če Komisija priglašene ukrepe ne odobri, bi to lahko povzročilo neenako obravnavo držav članic. Komisija meni, da ocena v obravnavanem primeru ne more povzročiti neenake obravnave držav članic, saj zadevni položaji niso primerljivi (kot je pojasnjeno zgoraj), in poudarja, da si prizadeva oceniti vsak primer posebej.
- (301) Zato Komisija ugotavlja, da priglašeni ukrep nima spodbujevalnega učinka. Ker priglašeni ukrep nima spodbujevalnega učinka, ne more prispevati k razvoju gospodarske dejavnosti. Tudi samo iz tega razloga priglašene ukrepe ni mogoče šteti za združljivega z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3), točka (c), PDEU. Komisija bo kljub temu zaradi popolnosti ocenila še druge pogoje, ki so potrebni, da se ukrep šteje za združljivega z notranjim trgovom na podlagi navedene določbe.

5.3.2 Pomoč ne sme neupravičeno vplivati na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi

- (302) Da bi Komisija lahko sklenila, da ukrep ne vpliva neupravičeno na trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, mora proučiti pozitivne učinke ukrepa in ali so morebitni negativni učinki ukrepa čim bolj omejeni, tj. ali je torej ukrep potreben, primeren in sorazmeren.

5.3.2.1 Pozitivni učinki pomoči

- (303) Komisija je v uvodnih izjavah 118 in 119 sklepa o začetku postopka predhodno menila, da ima ukrep pozitivne učinke, saj olajšuje razvoj določenih gospodarskih dejavnosti, ki so pomembne za dobro delujoče medijsko okolje in pluralnost medijev, delujoče demokracije ter gospodarstva držav članic. Mediji na splošno, vključno s televizijskimi storitvami, imajo pomembno vlogo pri socialni koheziji, saj zagotavljajo široko pokritost prebivalstva, zlasti na podeželju.
- (304) En pritožnik se je strinjal, da sta dobro delujoče medijsko okolje in pluralnost medijev pomembna za delujoče demokracije in gospodarstva, vendar je menil, da so pozitivni učinki ukrepa omejeni. Zlasti je navedel, da ni pravne določbe ali pogodbenega jamstva, ki bi komercialnim radiodifuzijskim hišam preprečevalo šifriranje programov z uporabo DVB-T2 (uvodna izjava 153).
- (305) Češka se ni strinjala, da so pozitivni učinki omejeni, saj različne tehnološke platforme uporabljajo različne ekonomske modele. V primeru digitalne prizemne televizije je prevladujoči model brezplačna televizija, pri katerem stroške prenosa televizijskega signala plačajo radiodifuzijske hiše operaterju digitalne prizemne televizije, medtem ko je dostop za gledalce brezplačen. Na alternativnih platformah gledalci plačujejo za prenos signala in tudi za vsebino (uvodna izjava 136). Češka je tudi pojasnila, da je prehod na DVB-T2/HEVC privedel do boljše opremljenosti gospodinjstev s sprejemno opremo, kar koristi tudi drugim konkurenčnim platformam za distribucijo televizijskih signalov (uvodna izjava 137).
- (306) Komisija ugotavlja, da je bila platforma digitalne prizemne televizije ob prehodu in je še danes glavna platforma, ki se uporablja za zagotavljanje brezplačnih televizijskih storitev na Češkem. Pred prehodom (tj. leta 2017) je 60 % prebivalstva uporabljalo to platformo za televizijske storitve (uvodna izjava 101). Poleg tega je en upravičenec opozoril na študije, ki kažejo, da v državah z velikim prodorom digitalne prizemne televizije, kot je Češka, ni mogoče pričakovati, da bi platformo digitalne prizemne televizije nadomestile druge platforme (uvodna izjava 212).

- (307) Komisija poleg tega ugotavlja, da regulativni ukrepi, ki jih je sprejela Češka, prispevajo k izpolnjevanju obveznosti iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, in sicer sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz za storitve prizemne radiodifuzije. Priglašeni ukrep prav tako olajšuje prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, kot sta DVB-T2 in HEVC.
- (308) Vendar Komisija meni, da pozitivnih učinkov, na katere se sklicuje Češka, ne povzroča priglašeni ukrep, saj nadomestilo ni imelo spodbujevalnega učinka na ravnanje operaterjev digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 301), temveč regulativni ukrepi za prehodna omrežja v okviru sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz. Posledično so imeli regulativni ukrepi, namenjeni zagotovitvi neprekinjenosti storitev digitalne prizemne televizije med sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz (tj. upravljanja prehodnih omrežij), pozitivne učinke, saj so bili namenjeni olajšanju dejavnosti upravičencev, medtem ko nadomestilo za tehnološko nadgradnjo na DVB-T2 z izgradnjo in upravljanjem prehodnih omrežij ni imelo pozitivnih učinkov na razvoj navedenih dejavnosti (ali pa so bili navedeni učinki omejeni), saj ni bilo mogoče ugotoviti, da je ukrep tri upravičence spodbujal k izvajanju dejavnosti, ki jih brez teh ukrepov ne bi izvajali, niti da je bilo navedeno nadomestilo potrebno za razvoj navedenih dejavnosti (oddelek 5.3.2.2.2 v nadaljevanju).
- (309) Komisija zato ugotavlja, da priglašeni ukrep nima pozitivnih učinkov (ali pa so bili učinki omejeni).

5.3.2.2 Nujnost ukrepa

5.3.2.2.1 O nujnosti ukrepa po sklepu Evropskega parlamenta in Sveta

- (310) Državna pomoč bi morala biti usmerjena v primere, ko lahko pomoč zagotovi znatno izboljšavo, ki je trg sam ne more doseči. Komisija je v sklepu o začetku postopka izrazila dvome o obstoju nedelovanja trga in o tem, ali je nadomestilo upravičenih stroškov potrebno za doseg cilja nemotene sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, zlasti ali se lahko upravičeni stroški štejejo za neposredne stroške, kot v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta.
- (311) Komisija je v uvodnih izjavah 122 in 123 sklepa o začetku postopka priznala, da je v prejšnjih primerih priznala, da sta dostop do spektra in njegova uporaba v pristojnosti nacionalnih organov ter da je postopek sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz do leta 2020 regulativen ukrep, ki se usklajuje na ravni EU, zato zanj ni odgovoren trg. Udeleženci na trgu se morda ne želijo prostovoljno dogovoriti o skupnem časovnem razporedu (problem usklajevanja) ali ne upoštevajo pozitivnih učinkov (pozitivni zunanji učinki) sprostitev spektra in spremembe konfiguracij omrežja, vključno s prenosnim standardom (glej tudi uvodno izjavo 281 in opombo 156). To pa zato, ker operaterji običajno načrtujejo svojo dejavnost do konca veljavnosti svojih dodelitev spektra, ki je bila po roku za sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz.
- (312) Komisija je v uvodni izjavi 126 sklepa o začetku postopka izrazila dvome, ali je nadomestilo upravičenih stroškov potrebno za doseg cilja nemotene sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz, zlasti ali je upravičene stroške mogoče opredeliti kot neposredne stroške v smislu člena 6 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta (uvodna izjava 126 sklepa o začetku postopka). Izrazila je tudi dvome glede potrebe po vzpostavitvi prehodnih omrežij pred uvedbo končnih omrežij (uvodna izjava 128 sklepa o začetku postopka) in po obdobju sočasnega oddajanja (uvodna izjava 130 sklepa o začetku postopka). Pozvala je k predložitvi pripomb glede potrebe po nadomestilu stroškov opreme za prenos DVB-T2 (zlasti za preprečitev znatnih motenj), opreme HEVC in druge opreme (uvodne izjave 129(a) do 129(c) sklepa o začetku postopka).
- (313) Kot je navedeno v uvodni izjavi 311, regulacijo radiofrekvenčnega spektra izvajajo nacionalni organi v skladu z okvirom Unije. Določanje tehničnih prenosnih standardov (tj. predpisovanje DVB-T2/HEVC) je v okviru navedenih regulativnih pooblastil. Poleg tega je sklep Evropskega parlamenta in Sveta vseboval priporočilo za države članice, naj v povezavi s sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz razmislijo o nadgradnji na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, pri čemer sta bili izrecno omenjeni DVB-T2 in HEVC (uvodna izjava 16).

Učinkovita uporaba spektra je eno od glavnih vodilnih načel regulativnega okvira EU ⁽¹⁵⁹⁾. Čeprav sklep Evropskega parlamenta in Sveta ni nalagal prehoda na učinkovitejšo tehnologije, pa je posledično državam članicam puščal polje proste presoje, da v postopku sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz na podlagi nacionalnih okoliščin določijo take ukrepe.

- (314) Češka je navedla več argumentov, v katerih je pojasnila, zakaj meni, da je v postopku sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz potrebna tehnološka nadgradnja (uvodna izjava 111), zlasti pa se je sklicevala na nezmožnost neposrednega prerazporeditve frekvenc brez tehnološke nadgradnje zaradi mednarodnega usklajevanja frekvenc. Brez nadgradnje bi bila Češka izpostavljena resnim motnjam pri oddajanju digitalne prizemne televizije, znatni izgubi razpoložljivosti signala in nezmožnosti ohranjanja obstoječih štirih omrežij digitalne prizemne televizije z 98-odstotno pokritostjo ter ne bi mogla doseči cilja politike glede vzpostavitve dveh dodatnih omrežij digitalne prizemne televizije. Poleg tega obstoječa omrežja DVB-T ne bi bila združljiva z omrežji v sosednjih državah (zlasti v Nemčiji, Avstriji in na Poljskem).
- (315) V zvezi s tem so češki organi najprej trdili, da je bila uporaba velikih enofrekvenčnih omrežij z DVB-T2 potrebna za učinkovito prerazporeditev preostalega spektra, kar s tehnologijo DVB-T ni bilo mogoče, sicer bi prišlo do motenj in izgube pokritosti (glej uvodno izjavo 64 sklepa o začetku postopka in tamkajšnje preglednico). Češka je tudi pojasnila, da se velika enofrekvenčna omrežja niso uporabljala v omrežju 4, da bi bilo mogoče oddajanje regionalizirati, vendar se je odločila za uporabo enakih standardov v vseh omrežjih. Če družba DB ne bi prejela nadomestila za upravljanje prehodnega omrežja 13 za omrežje 4, bi bila v slabšem položaju (uvodna izjava 111(6)).
- (316) Drugič, prehodna omrežja so bila potrebna, da bi se preprečile motnje ter da bi se gospodinjstva spodbudilo k zamenjavi sprejemne opreme in da bi se seznanila z oddajanjem DVB-T2 (uvodna izjava 112(1)). Po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz zaradi zmanjšane razpoložljivosti spektra ne bi bilo mogoče izvesti prehoda na DVB-T2 z uporabo prehodnih omrežij za obdobje sočasnega oddajanja (uvodna izjava 112(3)). Ko bi bil frekvenčni pas 700 MHz sproščen, bi obstoječa omrežja dejansko izčrpala razpoložljivi spekter v pasu pod 700 MHz, zato ne bi bilo mogoče vzpostaviti dodatnih omrežij, potrebnih za vzporedno oddajanje (tj. prehodna omrežja v obravnavanem primeru).
- (317) Tretjič, Češka je v zvezi z nadgradnjo na stiskanje HEVC navedla, da je treba zagotoviti tudi zadostno zmogljivost za oddajanje programov zahtevane kakovosti. Vztrajanje pri starejših standardih za stiskanje (npr. AVC/H.264) bi povzročilo potrebo po omejitvi števila razpoložljivih programov ali zmanjšanju njihove kakovosti. HEVC je sodoben standard, ki izpolnjuje sedanje in prihodnje zahteve za digitalno radiodifuzijo ter je združljiv s standardi v sosednjih državah (uvodna izjava 111(7)).
- (318) Upravičenci so podrobneje pojasnili zgoraj navedene trditve Češke (oddelek 4.3.6). En pritožnik pa je vztrajal, da so lahko druge države članice sprostile frekvenčni pas 700 MHz, ne da bi bila potrebna tehnološka nadgradnja (oddelek 4.2.4).
- (319) Glede na navedeno Komisija meni, da v odločitvi Češke, da uvede tehnološko nadgradnjo omrežij digitalne prizemne televizije in uporabo prehodnih omrežij (vendar za razumno dolgo obdobje ⁽¹⁶⁰⁾) v postopku sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz ni bilo očitne napake. Komisija zlasti ugotavlja, da je Češka potrdila, da neposredna prerazporeditev brez nadgradnje ni bila mogoča zaradi mednarodnega usklajevanja frekvenc in da brez znatne izgube razpoložljivosti signala ne bi mogla ohraniti obstoječih štirih omrežij digitalne prizemne televizije z 98-odstotno pokritostjo. Pritožnik ni utemeljil svoje trditve, da je bila v razmerah na Češkem mogoča neposredna prerazporeditev in da tak scenarij ni bil izpostavljen tveganjem, Komisija pa ni našla drugih informacij, ki bi kazale, da to drži. Poleg tega je Češka potrdila, da je uporaba velikih enofrekvenčnih omrežij z uporabo tehnologije DVB-T2 bistvena za prehod brez povzročanja motenj ⁽¹⁶¹⁾.

⁽¹⁵⁹⁾ Glej na primer uvodno izjavo 23 Direktive (EU) 2018/1972 z dne 11. decembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).

⁽¹⁶⁰⁾ Trajanje obdobja sočasnega oddajanja je obravnavano v oddelku o sorazmernosti (oddelek 5.3.2.4).

⁽¹⁶¹⁾ Preglednica iz uvodne izjave 64 sklepa o začetku postopka prikazuje, da bi bilo približno 1,7 milijona oziroma 1,8 milijona oseb, ki prejemajo televizijski signal prek Mux21 oziroma Mux22, izpostavljenih motnjam, če bi operaterji poskušali vzpostaviti velika enofrekvenčna omrežja z uporabo DVB-T namesto DVB-T2.

- (320) Komisija tudi meni, da lahko obdobje sočasnega oddajanja ob nadgradnji tehnologij omrežij (vendar v razumnem časovnem okviru) zmanjša motnje in družbene stroške, zato je to razumna praksa za zagotovitev neprekinjenosti oddajanja. Komisija ugotavlja, da je bilo upravljanje prehodnih omrežij potrebno za uvedbo obdobja sočasnega oddajanja, v katerem bi obe radiodifuzijski tehnologiji (tj. DVB-T in DVB-T2) sočasno delovali vzporedno. Poleg tega, če bi se Češka odločila za tehnološko nadgradnjo po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz (npr. leta 2024), preostali razpoložljivi spekter za storitve digitalne prizemne televizije ne bi zadoščal za vzpostavitev takih prehodnih omrežij, kar bi preprečilo uvedbo obdobja sočasnega oddajanja kot regulativnega ukrepa pri prihodnji nadgradnji omrežij.
- (321) Komisija tudi ugotavlja, da je bila izbira standarda za stiskanje HEVC razumna odločitev za prehod na tehnologije, ki so učinkovitejše z vidika uporabe spektra, kar morajo države članice v skladu s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta upoštevati in omogočiti.
- (322) Glede na navedeno se Komisija strinja, da regulativne obveznosti, ki jih je Češka uvedla v okviru sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, spadajo v njeno polje proste presoje in so dosegle nekatere regulativne cilje javnega interesa. Ker so upravičeni stroški, zajeti v priglašenem ukrepu (stroški in upravljanje prehodnih omrežij), nastali zaradi izpolnjevanja teh regulativnih obveznosti, naloženih v okviru sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, bi se lahko štelo, da so navedeni stroški neposredni stroški preselitve ali prerazporeditve uporabe spektra v smislu člena 6 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta. Da pa bi bilo nadomestilo navedenih stroškov potrebno, mora biti namenjeno doseganju stanja, v katerem trg sam ne bi mogel doseči navedenega cilja, kar pomeni, da bi moralo biti namenjeno odpravi nedelovanja trga.

5.3.2.2.2 O obstoju nedelovanja trga

- (323) Glede na navedeno bo Komisija ocenila, ali je pomoč v tem primeru potrebna in namenjena obravnavanju razmer, v katerih lahko prinese bistvene izboljšave, ki jih trg sam ne more zagotoviti, na primer z odpravo nedelovanja trga. Ocena obstoja nedelovanja trga je v obravnavanem primeru pomembna, saj bi pomoč povzročila neupravičeno izkrivljanje konkurence na trgu radiodifuzijskih storitev na Češkem, če bi lahko trg sam kril stroške upravljanja prehodnih omrežij.
- (324) Prvič, Komisija razlikuje med regulativnimi obveznostmi, ki jih je naložila Češka (tj. nadgradnja na DVB-T2/HEVC in upravljanje prehodnih omrežij), in priglašenim ukrepom (tj. ukrepom, namenjenim zagotovitvi nadomestila za stroške, povezane z upravljanjem prehodnih omrežij). Čeprav bi lahko bili zgolj regulativni ukrepi koristni za razvoj digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 267–269) in bi lahko imeli pozitivne učinke (uvodni izjavi 306 in 307), Komisija meni, da nadomestilo nima spodbujevalnega učinka, ker so trije operaterji digitalne prizemne televizije lahko absorbirali regulativne stroške, ki jih je naložila Češka, ne da bi bila ogrožena neprekinjenost storitev digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 292). Nasprotno pa je delež storitev digitalne prizemne televizije med storitvami televizijske radiodifuzije na Češkem ostal razmeroma stabilen, tudi po prehodu (tj. 52,9 % v letu 2023) (uvodna izjava 102). Brez obstoja izjemnih okoliščin, ki jih Komisija v obravnavanem primeru ni mogla ugotoviti (niti niso bili predloženi dokazi o njihovem obstoju), se od podjetij pričakuje, da sama krijejo stroške, ki so neločljivo povezani z njihovo gospodarsko dejavnostjo.
- (325) Ker bi bila naložba izvedena tudi brez ukrepa, to že kaže, da priglašeni ukrep ne prinaša bistvenih izboljšav, saj trg tega rezultata ne bi mogel doseči sam. Poleg tega je Komisija tudi ob predpostavki, da bi lahko bili stroški regulativnih obveznosti, ki jih je naložila Češka, večji od dodatnih koristi za tri upravičence (uvodna izjava 299), ugotovila, da so ti trije upravičenci lahko absorbirali te stroške za izpolnjevanje regulativnih obveznosti. Komisija opozarja, da so stroški regulativnih obveznosti neločljivo povezani z gospodarsko dejavnostjo gospodarskih subjektov in bi jih načeloma morala kriti podjetja, ki delujejo na navedenem trgu. V nobenem primeru pa nedelovanje trga (torej nujnost pomoči) ne more temeljiti na potrebi po ohranjanju določene ravni donosnosti upravičencev predvidenega ukrepa.

- (326) Poleg tega se nujnost priglašenega ukrepa izpodbija tudi z dejstvom, da je družba CDG nadgradila omrežje 3 na končno omrežje 23 brez kakršnega koli nadomestila. Sočasno oddajanje televizijskega programa omrežja 3 je bilo zagotovljeno z uporabo prehodnega omrežja 12, ki ga je upravljala skupina CRA, pri čemer je bila družba CDG odvisna družba skupine CRA. Kljub temu ostaja dejstvo, da so lahko trije upravičenci delno subvencionirano opremo ponovno uporabili v svojih končnih omrežjih, medtem ko je družba CDG navedene stroške v celoti krila brez javne podpore.
- (327) En upravičenec je v zvezi s tem trdil, da je morala Češka poiskati kompromisno rešitev, sprejemljivo za operaterje digitalne prizemne televizije, ki so imeli pravice do uporabe v frekvenčnem pasu 700 MHz, sicer bi se izpostavila tveganju dolgoročnih sodnih postopkov in mednarodne arbitraže (uvodna izjava 196). Vendar nedelovanja trga ni mogoče ugotoviti na podlagi morebitnega tveganja sodnega postopka, temveč je treba ugotoviti, ali trg brez nadomestila, ki ga zajema priglašeni ukrep, ne bi dosegel enakega rezultata. Poleg tega priglašeni ukrep ne zadeva poravnave v okviru odškodninskega zahtevka, temveč nadomestilo za regulativne stroške.
- (328) Komisija v vsakem primeru ugotavlja, da so že bili sprejeti ukrepi za zagotovitev, da upravičenci nadaljujejo svoje dejavnosti kot ponudniki digitalne prizemne televizije po sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz in po prvotnem datumu izteka pravic do uporabe v tem pasu. Češka je na zahtevo treh upravičencev podaljšala pravice do uporabe spektra za zagotavljanje storitev digitalne prizemne televizije, obenem pa zagotovila državno podporo za nadgradnjo in nastavitve omrežij digitalne prizemne televizije na drugo frekvenco (sklep v zadevi SA.55742). Pri izvajanju potrebnih naložb za izpolnitev regulativnih obveznosti, naloženih zaradi sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz, so trije upravičenci nujno upoštevali te elemente, pri čemer so prevzeli tveganje, da v tistem trenutku ni bilo sklepa Komisije o odobritvi priglašenega ukrepa in da je bila pomoč pogojena s sprejetjem takega sklepa.
- (329) Zato ukrepa ni mogoče šteti za potrebnega, saj ne odpravlja tržne nepopolnosti.

5.3.2.3 Ustreznost ukrepa

- (330) Ukrep pomoči se ne more šteti za združljivega z notranjim trgom, če ni ustrezen, torej če je enak rezultat mogoče doseči z drugimi, manj izkrivljajočimi politikami ali instrumenti pomoči. Komisija je v sklepu o začetku postopka navedla več možnih pristopov za doseg istih ciljev.

5.3.2.3.1 O tem, ali bi lahko zadoščal lastni interes operaterjev digitalne prizemne televizije

- (331) Komisija je ob upoštevanju morebitnega lastnega interesa operaterjev digitalne prizemne televizije za naložbe v tehnološko nadgradnjo izrazila dvom, da bi regulativna obveznost lahko zadoščala kot najprimernejši instrument za doseg istega cilja (uvodna izjava 137 sklepa o začetku postopka). Poleg tega je menila, da bi lahko bil predčasni odvzem pravic skupaj z novim postopkom za dodelitev pravic do uporabe spektra za radiodifuzijske storitve, ki se oddajajo s standardi DVB-T2/HEVC, primernejši in manj omejujoč način za doseg cilja ukrepa (uvodna izjava 137 sklepa o začetku postopka).
- (332) Komisija meni, da so trije operaterji digitalne prizemne televizije lahko krili regulativne stroške, ki so neločljivo povezani z gospodarsko dejavnostjo operaterjev digitalne prizemne televizije, ne da bi to sprožilo tveganje za neprekinjenost storitev digitalne prizemne televizije (uvodna izjava 329). Podobno Komisija meni tudi, da priglašeni ukrep nima spodbujevalnega učinka (uvodna izjava 301).
- (333) Zato Komisija ugotavlja, da bi ob upoštevanju, da bi operaterji digitalne prizemne televizije imeli interes za kritje naložbenih stroškov, naložitev regulativnih obveznosti zadoščala za doseganje ciljev, ki jih zasleduje Češka, in sicer za zagotovitev neprekinjenega zagotavljanja storitev na platformi digitalne prizemne televizije ter preselitve navedenih storitev v pas pod 700 MHz ob hkratni tehnološki nadgradnji, brez potrebe po nadomestilu za upravljanje prehodnih omrežij. Zato bi bila sama uvedba takih regulativnih obveznosti, brez nadomestila upravičenih stroškov, primernejša.

5.3.2.3.2 O tem, ali bi lahko zadoščala informacijska/certifikacijska kampanja

- (334) Komisija je v sklepu o začetku postopka izrazila dvome tudi glede tega, da informacijske/certifikacijske kampanje ne bi zadoščale za obveščanje končnih uporabnikov o potrebi po zamenjavi sprejemne opreme. Navedla je, da se ob upoštevanju dejstva, da se je certificiranje televizijskih sprejemnikov z uporabo standarda DVB-T2 začelo leta 2016, podatek o rasti prodaje združljive opreme od leta 2016 ni zdel zadosten, če sploh upošteven, za dokazovanje ustreznosti uporabe prehodnih omrežij za prikaz združljivosti ukrepa. Nasprotno, Komisija je menila, da bi lahko certificiranje zadoščalo za zagotovitev, da bodo gospodinjstva do leta 2020 imela dostop do preseljene televizijske storitve (uvodni izjavi 133 in 134 sklepa o začetku postopka). Navedla je tudi, da se dolgo obdobje sočasnega oddajanja, ki se je začelo leta 2017, ne zdi primerno, saj se je informacijska kampanja začela šele oktobra 2019, sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz pa je bila predvidena do junija 2020 (uvodna izjava 135 sklepa o začetku postopka).
- (335) Češka je vztrajala, da so podatki o povečanju prodaje združljive sprejemne opreme pomembni za trajanje sočasnega oddajanja, pri čemer je trdila, da sta povečana prodaja združljive sprejemne opreme in široko sprejemanje te opreme pomemben kazalnik ustreznosti pristopa vzporednega oddajanja (uvodna izjava 116).
- (336) Češka je pojasnila, da se informacijska kampanja v zvezi z izklopom obstoječih omrežij DVB-T ni začela pred oktobrom 2019. Vendar so se drugi deli informacijske kampanje začeli že po sprejetju strategije iz leta 2016 sredi leta 2016 (uvodna izjava 116). Obenem je eden od pritožnikov trdil, da ta izjava ni dobro podprta z dokazi. Po njegovem mnenju se je informacijska kampanja na ravni države začela šele oktobra 2019 (uvodna izjava 150). Eden od upravičencev je navedel, da so informacijsko kampanjo izvedli tudi operaterji digitalne prizemne televizije, ki so jo večinoma financirali neposredno (uvodna izjava 199). Upravičenec je vztrajal, da so prehodna omrežja znatno zmanjšala negativne socialne učinke in zagotovila neprekinjenost televizije, kar je spodbudilo uvoznike (uvodna izjava 200).
- (337) Komisija je že pojasnila, da nadomestilo za stroške sočasnega oddajanja nima spodbujevalnega učinka, ker bi trije upravičenci vlagali na lastno pobudo (uvodna izjava 301), in da priglašeni ukrep ni potreben (uvodna izjava 329). Glede na te ugotovitve in ne glede na to, kdaj se je certificacijska kampanja dejansko začela, Komisija meni, da se lahko z informacijsko kampanjo doseže cilj ustreznega obveščanja gospodinjstev o potrebi po zamenjavi opreme, da se zagotovi neprekinjeno sprejemanje storitev digitalne prizemne televizije. Certificiranje združljive sprejemne opreme lahko prav tako prispeva k doseganju cilja, da imajo gospodinjstva dostop do potrebne opreme. Vendar Komisija v okviru tehnološke posodobitve omrežij ne izključuje primernosti sočasnega oddajanja (vendar za razumno dolgo obdobje ⁽¹⁶²⁾) za olajšanje tehničnega prehoda med dvema tehničnima prenosnima standardoma (tj. DVB-T in DVB-T2). Zato je sklep o ustreznosti priglašene ukrepa glede na možnost opiranja na informacijsko/certifikacijsko kampanjo odvisen od sorazmernosti trajanja sočasnega oddajanja. Iz razlogov, navedenih v oddelku 5.3.2.4.1, Komisija meni, da trajanje sočasnega oddajanja ni sorazmerno.

5.3.2.3.3 O možnosti dodeljevanja bonov gospodinjstvom za zamenjavo sprejemne opreme

- (338) Komisija je izrazila tudi dvome glede tega, da zagotavljanje finančnih bonov gospodinjstvom za nadomestilo stroškov, ki jih krijejo gospodinjstva, ne bi bilo primernejše in manj izkrivljajoče kot nadomestilo stroškov za naložbe v nadgrajena omrežja, ki jih imajo operaterji digitalne prizemne televizije. Podpora končnim uporabnikom bi lahko bila usmerjena v tiste, ki jo potrebujejo, in bi bila tehnološko nevtralna. Možnost zagotavljanja nadomestila, zlasti končnim uporabnikom, je navedena v sklepu Evropskega parlamenta in Sveta (uvodna izjava 136 sklepa o začetku postopka in uvodna izjava 16).

⁽¹⁶²⁾ Trajanje obdobja sočasnega oddajanja je ocenjeno v oddelku 5.3.2.4.

- (339) V zvezi s tem je Češka opozorila, da bi bili finančni boni za gospodinjstva za državo dražji. Poleg tega boni povzročajo tudi stroške distribucije, za sprejetje ustrezne zakonodaje pa bi bilo potrebno eno- do dvoletno obdobje (uvodna izjava 118). Eden od upravičencev je navedel, da bi bile neposredne subvencije gospodinjstvom za Češko nekajkrat dražje, medtem ko bi bili celo socialni boni dvakrat dražji od proračuna, dodeljenega v okviru priglašene ukrepa (uvodna izjava 202). Po drugi strani je eden od pritožnikov trdil, da bi bila neposredna podpora gospodinjstvom veliko manj izkrivljajoča, cenejša in tehnološko nevtralna (uvodna izjava 148).
- (340) Komisija ugotavlja, da informacije kažejo na to, da bi bili finančni boni za državo dražji. Vendar meni, da je povezava med upravljanjem prehodnih omrežij in spodbudo za gospodinjstva, da nadgradijo sprejemno opremo, posredna in šibka v primerjavi z neposredno podporo gospodinjstvom prek finančnih bonov za nakup nove opreme.
- (341) Poleg tega je Češka trdila, da je obdobje sočasnega oddajanja potrebno za spodbujanje gospodinjstev k zamenjavi opreme. Vendar Komisija meni, da je trajanje sočasnega oddajanja (ki ga zajema tudi nadomestilo v okviru priglašene ukrepa) nesorazmerno iz razlogov, pojasnenih v oddelku 5.3.2.4.1. V tem okviru povračilo stroškov za upravljanje prehodnih omrežij v primeru nesorazmerno dolgega sočasnega oddajanja operaterjem digitalne prizemne televizije po njenem mnenju ni ustrezen ukrep za spodbujanje gospodinjstev k nadgradnji sprejemne opreme. Nadomestilo operaterjem digitalne prizemne televizije za stroške upravljanja prehodnih omrežij namreč končnim uporabnikom ne zagotavlja neposrednega finančnega nadomestila. Poleg tega trajanje sočasnega oddajanja končnim uporabnikom ne zagotavlja neposredne spodbude za nakup združljive sprejemne opreme. Ne glede na obdobje sočasnega oddajanja bi lahko končni uporabniki odložili nakup združljive opreme na končni datum prehoda (ne glede na to, kdaj je ta datum določen) in ne prej. Poleg tega je Češka tudi pojasnila, da izdajatelji televizijskega programa za nadgradnjo na DVB-T2 (uvodna izjava 96) niso imeli poslovnega interesa in so izrazili močno nasprotovanje financiranju kakršnih koli stroškov (uvodni izjavi 165 in 115). Ta nadgradnja, v nasprotju s preходом z analognega na digitalni prenos, na trgu ni bila sprejeta kot pomemben inovativni korak (uvodna izjava 126). Navedeni elementi, ki kažejo na pomanjkanje interesa televizijskega občinstva, so v nasprotju z vsako pomembno spodbudo za gospodinjstva, da nadgradijo svojo sprejemno opremo, ki izhaja iz dolgotrajnega upravljanja prehodnih omrežij.

5.3.2.3.4 O možnosti odložitve sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz

- (342) Komisija je izrazila tudi dvome glede tega, da odložitev sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz ne bi bila primernejši ukrep za doseganje ciljev, ki si jih Češka prizadeva doseči s priglašenim ukrepom. V zvezi s tem je ugotovila, da sklep Evropskega parlamenta in Sveta državam članicam omogoča, da za največ dve leti odložijo sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz iz razlogov, ki se nanašajo na primer na potrebo po zagotovitvi in kompleksnosti zagotavljanja tehnične preselitve velikega števila prebivalcev na napredne radiodifuzne standarde ali na finančne stroške prehoda, ki presegajo pričakovane prihodke, ustvarjene s postopki dodeljevanja (uvodna izjava 137 sklepa o začetku postopka). Navedeni regulativni poseg ne bi oviral dejavnosti imetnikov pravic med veljavnostjo pravic do uporabe, ki naj bi se iztekale pred junijem 2022⁽¹⁶³⁾.
- (343) Češka je pojasnila, da je bila možnost iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, da se sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz odloži za največ dve leti, zaradi mednarodnega usklajevanja v praksi zagotovljena le državam, ki mejijo na države zunaj EU. Češka je to možnost zavrnila, saj je menila, da je bilo spoštovanje roka v danem časovnem okviru izvedljivo in možno (uvodna izjava (120)).

⁽¹⁶³⁾ To bi zadevalo skupino CRa (pravica do uporabe je prenehala 11. maja 2021) in družbo Digital Broadcasting (pravica do uporabe je prenehala 4. marca 2022). Komisija ugotavlja, da bi to zadevalo dva zasebna upravičenca, ki sta morala zgraditi in upravljati prehodna omrežja, ter izključevalo javno radiotelevizijo Česká televize in zasebnega operaterja CDG, ki je edini operater, ki mu ni bilo treba zgraditi in upravljati prehodnega omrežja.

- (344) Kljub temu so v Prilogi k sklepu Evropskega parlamenta in Sveta navedeni utemeljeni razlogi za zamudo pri sprostitvi frekvenčnega pasu 700 MHz, tj. odprta čezmejna vprašanja glede uskladitve, ki povzročajo škodljiva motenja, potreba po zagotovitvi in kompleksnost zagotavljanja tehnične preselitve velikega števila prebivalstva na napredne radiodifuzne standarde, finančni stroški prehoda, ki presegajo pričakovane prihodke iz postopka podelitve frekvenc, in višja sila.
- (345) Komisija priznava kompleksnost razmer v zvezi s sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz, ki vključuje tehnični prehod za platformo digitalne prizemne televizije na Češkem in sproža potrebo po mednarodnem usklajevanju. Obenem ugotavlja, da je Češka menila, da je upoštevanje roka iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta izvedljivo. Češka je dejansko oblikovala strategijo iz leta 2016 in načrt tehničnega prehoda, da bi navedeni cilj dosegla v zahtevanem časovnem okviru. Poleg tega Komisija ugotavlja, da bi odložitev sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz pomenila tudi zamudo pri uporabi navedenega frekvenčnega pasu za napredne mobilne komunikacijske storitve na Češkem. Še več, razumno je bilo sklepati, da bi prihodki, ki izhajajo iz postopkov dodeljevanja frekvenčnega pasu 700 MHz, močno presegle stroške preselitve ⁽¹⁶⁴⁾.
- (346) V tem okviru Komisija meni, da nezahtevanje odloga za sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz spada v polje proste presoje Češke. Po tehtnem premisleku meni, da je odločitev Češke, da ne zaprosi za odlog sprostitve frekvenčnega pasu 700 MHz ob soočanju z nadgradnjo omrežij do leta 2020, razumna.

5.3.2.3.5 Sklepna ugotovitev o ustreznosti

- (347) Komisija meni, da ni treba zagotoviti nadomestila za sočasno oddajanje, ker bi lastni interes treh operaterjev digitalne prizemne televizije zadoščal za dosego regulativnega rezultata. Poleg tega bi bila informacijska/certifikacijska kampanja skupaj z obdobjem sočasnega oddajanja (vendar v razumnem časovnem okviru) primernejša za obveščanje in spodbujanje končnih uporabnikov k zamenjavi sprejemne opreme. Nazadnje, povračilo stroškov, ki so jih imeli operaterji digitalne prizemne televizije z upravljanjem nesorazmerno dolgega sočasnega oddajanja, bi gospodinjstvom zagotovilo le šibko in posredno spodbudo za nadgradnjo sprejemne opreme v primerjavi z neposredno finančno podporo, ki bi jo lahko zagotovili finančni boni za končne uporabnike. Zato Komisija meni, da priglašeni ukrep ni ustrezen.

5.3.2.4 Sorazmernost ukrepa

- (348) Ukrep mora biti sorazmeren s cilji, ki naj bi se z njim dosegli. Pomoč se šteje za sorazmerno, če je njen znesek omejen na najmanjši potrebni znesek in je morebitno izkrivljanje konkurence čim manjše.
- (349) Komisija je v sklepu o začetku postopka izrazila dvome o trajanju obdobja sočasnega oddajanja (tj. trajanju upravljanju vzporednega oddajanja), o tem, ali je ukrep omejen na nadomestilo stroškov, ki še niso bili povrnjeni z obstoječimi ukrepi, o ustreznosti nekaterih parametrov za izračun nadomestila ter o tem, ali poslovne koristi glede na potrebe upravičencev po financiranju ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2. Komisija je v sklepu o začetku postopka ugotovila tudi, da se pri znesku pomoči zaradi digitalne spremembe očitno ni upošteval preostali čas do prvotnega konca veljavnosti dodelitev frekvenc ali njihovega podaljšanja do leta 2030 (uvodna izjava 144 sklepa o začetku postopka).

⁽¹⁶⁴⁾ Iztržek faze dražbe razpisa za podelitev pravic do uporabe radijskih frekvenc v frekvenčnih pasovih 700 MHz in 3 400–3 600 MHz je znašal 5 596 milijona CZK (približno 223 milijonov EUR) (SPOROČILO ZA JAVNOST: CTU je zaključil dražbo frekvenc v pasovih 700 MHz in 3 400–3 600 MHz | Český telekomunikační úřad (gov.cz)).

5.3.2.4.1 O trajanju sočasnega oddajanja

- (350) Komisija je v uvodni izjavi 141 sklepa o začetku postopka ugotovila, da je trajanje sočasnega oddajanja presegló tisto, kar se običajno razume kot prehodno obdobje (tri do štiri mesece) za vzporedno oddajanje, potrebno iz tehničnih razlogov. Ugotovila je tudi, da je ČUT menil, da je bilo šestmesečno obdobje ob prehodu z analognega na digitalni prenos oddajanje nepotrebno dolgo. Češka je trdila, da je bilo trajanje določeno na podlagi potreb gospodinjstev in podjetij. Komisija je ugotovila, da se podatki o povečanju prodaje združljive sprejemne opreme zdijo neupoštevni za dokazovanje sorazmernosti trajanja sočasnega oddajanja. Komisija je predhodno navedla, da se zdi, da daljše obdobje sočasnega oddajanja koristi predvsem operaterjem digitalne prizemne televizije, ki želijo gospodinjstva navaditi na novo televizijsko ponudbo.
- (351) Češka je med formalnim postopkom preiskave vztrajala, da je bilo trajanje sočasnega oddajanja določeno predvsem ob upoštevanju potreb gospodinjstev, s čimer se je zmanjšalo število gospodinjstev, ki bi bila prisiljena vlagati v nov televizijski sprejemnik zunaj naravnega cikla prenove. Poleg tega je bilo treba spodbuditi maloprodajni trg (uvodni izjavi 121 in 122). Trajanje je bilo potrebno tudi zaradi upoštevanja vidikov, kot so vreme (npr. zamenjava oddajnih antenskih sistemov pozimi ni praktična) in zmogljivost podpornih podjetij (zaradi znatno zmanjšane sočasnega oddajanja ne bi bilo časa za servisiranje antenske opreme v gospodinjstvih). Poleg tega se je pri določitvi trajanja obdobja sočasnega oddajanja upoštevalo tudi zagotavljanje praktičnega preverjanja, izgradnje in upravljanja velikih enofrekvenčnih omrežij (uvodna izjava 123). Krajše obdobje bi lahko povzročilo tehnične in gospodarske težave (uvodna izjava 124).
- (352) Češka je poleg tega navedla, da je uporaba prehodnih omrežij omogočila nemoten prehod na standard DVB-T2 za vse televizijske postaje, česar z neposrednim prehodom, tj. v kratkem tri- do štirimesečnem obdobju, kot sta domnevala pritožnika (uvodna izjava 125), ne bi bilo mogoče doseči. Češka je pojasnila, da ni pravilno opisano, da sočasno oddajanje traja tri leta in pol, in da bi ga bilo treba izračunati za vsako omrežje posebej (npr. sočasno oddajanje za omrežje 1 je v povprečju trajalo 19 mesecev).
- (353) Češka se ni strinjala, da je šestmesečno obdobje za sočasno oddajanje med prehodom z analognega na digitalni prenos primerljivo. Prehod z analognega na digitalni prenos (2008–2012 na Češkem) je bil na trgu sprejet kot pomemben inovativni korak, ki je prinesel znatno dodano vrednost, za razliko od predpisane sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz (uvodna izjava 126). Češka je opozorila, da je bilo sočasno oddajanje omejeno na nujno potrebno in da trije operaterji digitalne prizemne televizije iz prehodnih omrežij niso ustvarili nobenih prihodkov.
- (354) Češka je menila tudi, da trajanje sočasnega oddajanja v celoti spada v nacionalno pristojnost ter temelji na tehničnih in gospodarskih vidikih prehoda na nov radiodifuzni standard, upošteva pa tudi družbeno razsežnost postopka (uvodna izjava 128).
- (355) Eden od upravičencev je navedel, da bi lahko veliko bolj omejen časovni okvir (približno tri do štiri mesece namesto predlaganih dveh do treh let) temeljil zgolj na izključno tehnični preselitvi, ki vključuje neposredno prerazporeditev frekvenc, in ne na potrebi po družbeno sprejemljivi podpori in motivaciji državljanov in gospodinjstev, da zamenjajo svoje televizijske sprejemnike in preidejo na DVB-T2, kot je predvidela Češka (uvodni izjavi 204 in 205). Ta upravičenec je trdil, da se je med pandemijo COVID-19 pokazala zanesljivost strategije. Potrdil je, da je povprečno dejansko trajanje sočasnega oddajanja v omrežju 1 znašalo 19,5 meseca (uvodna izjava 203). Pojasnil je, da je bila po njegovem mnenju nadgradnja na DVB-T2 preuranjena ter da gospodinjstva in radiodifuzijske hiše v navedeni fazi niso bili zainteresirani za pridobitev izboljšane izdelka (uvodna izjava 206).
- (356) Po drugi strani je eden od pritožnikov menil, da trajanje sočasnega oddajanja, ki je daljše od treh do štirih mesecev (ali celo šest mesecev), ni upravičeno. Pritožnik se ni strinjal s trditvami Češke, da prehod z analognega na digitalni prenos ni primerljiv s tehnološko nadgradnjo na DVB-T2/HEVC (uvodna izjava 151).
- (357) Komisija poudarja, da zaradi tehnične, gospodarske in družbene razsežnosti postopka preselitve ne postavlja pod vprašaj nacionalne pristojnosti za sprejetje regulativnih ukrepov za platformo digitalne prizemne televizije (v skladu z okvirom EU). Vendar mora Komisija oceniti, ali je bilo priglašeno nadomestilo za stroške, povezane z navedenimi regulativnimi ukrepi, sorazmerno. To nadomestilo krije stroške upravljanja prehodnih omrežij v celotnem obdobju sočasnega oddajanja.

- (358) V zvezi s tem Komisija meni, da trajanje sočasnega oddajanja ni upravičeno s ciljem spodbujanja gospodinjstev k zamenjavi opreme in trgovcev na drobno k uvozu združljive opreme. Prvič, Komisija meni, da upravljanje prehodnih omrežij gospodinjstvom ni omogočilo večje prožnosti pri zamenjavi sprejemne opreme. Gospodinjstva so lahko začela kupovati združljive sprejemnike od začetka certifikacijske kampanje leta 2016 do sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz leta 2020. Ni jasno, kako je upravljanje prehodnih omrežij dodatno prispevalo k temu procesu. Kot je navedeno v sklepu o začetku postopka, podatki o prodaji združljivih televizijskih sprejemnikov ne dokazujejo ustreznosti trajanja sočasnega oddajanja. Komisija meni, da bi lahko povračilo stroškov za upravljanje prehodnih omrežij gospodinjstvom zagotovilo le posredno in šibko spodbudo za nadgradnjo sprejemne opreme (uvodna izjava 340). Poleg tega poudarja, da je Češka pojasnila, da se nadgradnja na DVB-T2/HEVC ni štela za pomemben inovativni korak (uvodna izjava (126), pri čemer je opozorila, da gospodinjstva in radiodifuzijske hiše niso bili zainteresirani za nadgradnjo. Zato gospodinjstev ni bilo mogoče močno spodbuditi k nakupu nove opreme z upravljanjem prehodnih omrežij. Nasprotno pa bi lahko dolgo sočasno oddajanje dejansko spodbudilo gospodinjstva, da bi nadgradnjo odložila do trenutka, ki bi bil blizu izklopu prvotnih omrežij DVB-T. Zato se Komisija ne strinja, da je trajanje sočasnega oddajanja sorazmerno glede na družbeno razsežnost postopka preselitve, saj to ni bilo ustrezno podprto z dokazi.
- (359) Zato Komisija meni, da je nesorazmerno dolgo sočasno oddajanje koristilo predvsem trem operaterjem digitalne prizemne televizije, saj je prispevalo k privajanju in ohranjanju njihove baze strank. Kot je pojasnjeno v oddelku 5.3.2.4.3, Komisija poleg tega meni, da izračun stroškov amortizacije na podlagi računovodske življenjske dobe opreme ne odraža daljše ekonomske življenjske dobe opreme, zaradi česar so stroški amortizacije višji, kot bi bilo potrebno, s čimer ukrep omogoča tudi financiranje nadgradnje končnih omrežij s ponovno uporabo delno subvencionirane opreme. Glede na to, da se učinki amortizacije kopičijo skozi čas, nesorazmerno dolgo trajanje sočasnega oddajanja dodatno povečuje prenos dela financiranja na končna omrežja.
- (360) Komisija bi se lahko strinjala, da je kratko tehnično sočasno oddajanje lahko potrebno za olajšanje tehničnega prehoda med prenosnima standardoma (tj. z DVB-T na DVB-T2) v gospodinjstvih (npr. nastavitvev na drugo frekvenco). V zvezi s tem Komisija meni, da je prehod z analognega na digitalni prenos s tehničnega vidika primerljiv⁽¹⁶⁵⁾ (ali tehnično celo bolj zapleten kot sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz), zato je pomembno opozoriti, da je češki regulativni organ menil, da je bilo šestmesečno obdobje ob prehodu z analognega na digitalni prenos nepotrebno dolgo. Komisija ne meni, da drugi tehnični vidiki, ki jih je izpostavila Češka, kot so zapletenost uvajanja DVB-T2, potreba po zamenjavi oddajnih antenskih sistemov v zimskem času in zmogljivost podpornih podjetij, ki zagotavljajo potrebne storitve, ne upravičujejo daljšega trajanja, saj so bile navedene težave podobne že med prehodom z analognega na digitalni prenos. Kar zadeva potrebo po stabilizaciji velikih enofrekvenčnih omrežij, Češka ni predložila konkretnih dokazov o trajanju takih del. Poleg tega Komisija ugotavlja, da je eden od upravičencev navedel, da bi se za povsem tehnično preselitev, ki vključuje neposredno prerazporeditev frekvenc, lahko uporabil precej bolj omejen časovni okvir, tj. približno tri do štiri mesece. Ob upoštevanju teh elementov Komisija meni, da bi bilo mogoče upravičiti kratko tehnično sočasno oddajanje, ki traja do šest mesecev.
- (361) V drugih primerih je Komisija sprejela trajanje sočasnega oddajanja do enega leta, pri čemer je opozorila, da bi ga nacionalni organi, če bi bilo mogoče, skrajšali na šest mesecev⁽¹⁶⁶⁾. Vendar je trajanje priglašene ukrepa (tudi ob predpostavki, da je povprečno dejansko trajanje 19,5 meseca na oddajno mesto v omrežju 11) nesorazmerno dolgo. Komisija v vsakem primeru ugotavlja, da imata drugi dve prehodni omrežji v skladu z načrtom tehničnega prehoda še daljše povprečno načrtovano trajanje (tj. 31 mesecev za prehodno omrežje 12 in 24 mesecev za prehodno omrežje 13).

⁽¹⁶⁵⁾ Prehod z analognega na digitalni prenos je prav tako zahteval posodobitev anten v gospodinjstvih s strani storitvenih podjetij. Uvedba in stabilizacija omrežij DVB-T2 v primerjavi z uvedbo DVB-T ne moreta upravičiti razlike v trajanju od šest mesecev do 19,5 meseca.

⁽¹⁶⁶⁾ Sklep Komisije z dne 17. novembra 2010 v zadevi v zvezi z državno pomočjo N 671b/2009 – Slovaška – Prehod na digitalno televizijsko radiodifuzijo na Slovaškem (C(2010) 7690 final) (UL C 039, 8.2.2011). Glej opombo 17: „Predvideno trajanje je do 12 mesecev. Vendar so slovaški organi navedli, da bi obdobje sočasnega oddajanja skrajšali na največ šest mesecev, če bi se krajše obdobje izkazalo za zadovoljivo.“

- (362) Zato Komisija ugotavlja, da je nadomestilo stroškov za upravljanje prehodnih omrežij v obdobju sočasnega oddajanja, kot je predvideno v priglašenem ukrepu, nesorazmerno.

5.3.2.4.2 O tem, ali so bili upravičeni stroški povrnjeni z drugimi shemami pomoči

- (363) Komisija je pozvala tudi k predložitvi pripomb, da bi preverila, ali upravičeni stroški niso bili nadomeščeni z drugimi shemami pomoči (uvodna izjava (129), točka (c), sklepa o začetku postopka).
- (364) Češka je potrdila, da je ukrep omejen na nadomestilo stroškov, ki še niso bili povrnjeni z obstoječimi ukrepi, kot so tisti, ki so bili odobreni s sklepom v zadevi SA.55742 in sklepom v zadevi SA.60062. ČUT je podrobno preveril upravičene stroške, ki so jih predložili upravičenci, da bi se izognil dvojnemu nadomestilu. Češka je poudarila, da so vsi ustrezni stroški evidentirani v računovodstvu vsakega upravičenca (uvodna izjava 135).
- (365) Eden od pritožnikov je kljub temu trdil, da revizija, ki jo je izvedel ČUT, ne more odpraviti dvomov Komisije, in menil, da so strokovnjaki, ki so izvedli revizijo, lahko pristranski (uvodna izjava 152). Češka je odgovorila, da je taka trditev neupoštevna in neutemeljena ter pojasnila, da ČUT svoje revizije izvaja v skladu s pravnim okvirom.
- (366) Komisija ugotavlja, da je pritožnikova trditev hipotetična in ni podprta z dokazi. Poleg tega ni našla nobenih dokazov ali znakov, da je bila revizija, ki jo je izvedel ČUT ali strokovnjaki, pristranska. Zato na podlagi pojasnil Češke meni, da je ukrep omejen na nadomestilo stroškov, ki še niso bili povrnjeni z drugimi ukrepi, in ugotavlja, da priglašenega ukrepa ni mogoče kumulirati z drugimi ukrepi (oddelek 2.3.5).

5.3.2.4.3 O upoštevnosti nekaterih parametrov za izračun nadomestila

- (367) Komisija je v uvodni izjavi 137 sklepa o začetku postopka izrazila dvome o ustreznosti uporabe amortizacije sredstev za določitev nadomestila in o tem, ali priglašeni ukrep zagotavlja, da je pomoč čim manjša. Ugotovila je, da se pri ukrepu ne razlikuje med opremo, ki ostane v končnih omrežjih, in tisto, ki ne ostane. Češki organi niso dokazali, da predlagana metodologija nadomestila glede na potrebe prejemnikov pomoči po financiranju ne vodi do čezmernega nadomestila.
- (368) Eden od upravičencev je vztrajal, da je treba dosledno ohranjati pravilno opredelitev obsega priglašenega ukrepa, saj se ukrep nanaša le na sočasno oddajanje, stroški nadgradnje z DVB-T na DVB-T2/HEVC pa se le delno povrnejo na podlagi amortizacije (uvodna izjava 206).
- (369) Češka in skupina CRa sta pojasnili, da bo nadomestilo pokrilo dejanske stroške (stroške poslovanja in naložbe v osnovna sredstva), evidentirane v računovodstvu vsakega upravičenca, ki so dejanski in so nastali med sočasnim oddajanjem za vsakega upravičenca. Poleg tega sta pojasnila, da se naložbe v osnovna sredstva izračunajo kot realna amortizacija vsakega ustreznega sredstva, uporabljenega za radiodifuzijo v prehodnih omrežjih. Amortizacija je dejanski strošek, izračunan na objektivni način in na splošno velja za dobro prakso za količinsko opredelitev zmanjšanja vrednosti sredstva v določenem obdobju, zlasti zaradi obrabe. Amortizacija v računovodskih evidencah bi morala odražati dejansko stanje v skladu s češkim zakonom o računovodstvu in preprečevati dvojno štetje istih stroškov (uvodne izjave 209, 210 in 129–133).
- (370) Komisija priznava, da je amortizacija standardna praksa za količinsko opredelitev obrabe v določenem obdobju. Vendar so računovodski stroški amortizacije ustrezni za izračun stroškov, povezanih z upravljanjem prehodnih omrežij, le, če temeljijo na ekonomski življenjski dobi opreme. To je zlasti pomembno v obravnavanem primeru, saj je bila oprema ponovno uporabljena v končnih omrežjih. Če se oprema med upravljanjem prehodnih omrežij amortizira hitreje (kot traja njena ekonomska življenjska doba) in država te višje stroške amortizacije nadomesti, se s tem v veliki meri financirajo končna omrežja. Poleg tega so v priglašenem ukrepu stroški amortizacije glavni sestavni del nadomestila (opomba 60).

- (371) V skladu s priglašnim ukrepom so bili stroški amortizacije izračunani na podlagi računovodske življenjske dobe opreme, ki traja od [manj kot 10] let, razen za opremo za hlajenje in UPS, kjer je to obdobje trajalo [5–15] let (opomba 63). Kljub temu Komisija meni, da ekonomska življenjska doba opreme, ki se uporablja za infrastrukturo, ki podpira digitalno radiodifuzijo, traja najmanj 10 let⁽¹⁶⁷⁾. Ta ugotovitev je skladna s pojasnili enega od upravičencev (skupina CRA), da naložbeni cikli v sektorju običajno trajajo od 12 do 15 let (uvodna izjava 178). To potrjuje tudi poslovni načrt enega od upravičencev za omrežje DVB-T iz leta 2010, ki ga je predložila Češka (uvodna izjava 134). Poslovni načrt je zajemal obdobje [...], pri čemer so bile naložbe v osnovna sredstva predvidene le v letu [...], s čimer se predpostavlja, da ekonomska življenjska doba traja najmanj [10–15] let.
- (372) Zato Komisija meni, da je priglašeno nadomestilo višje, kot je potrebno v zvezi s stroški naložb v osnovna sredstva opreme (tj. za približno 200 % višje, če se izračuna z uporabo petletne namesto desetletne ekonomske življenjske dobe). Na ta način priglašeno nadomestilo za upravljanje prehodnih omrežij dejansko prispeva tudi k financiranju nadgradnje končnih omrežij (tj. približno 50 % upravičenih stroškov naložb v osnovna sredstva prehodnih omrežij se prenese na končna omrežja), saj bi se lahko ponovno uporabljena oprema uporabljala do konca njene ekonomske življenjske dobe.
- (373) Nesorazmerno dolgo upravljanje prehodnih omrežij ta učinek še povečuje, saj stroški amortizacije nastanejo skozi čas. Komisija ocenjuje, da priglašeni ukrep vključuje presežno amortizacijo v višini 16 % za družbo Televizija Česká, 26 % za skupino CRA in 20 % za družbo DB skupnih naložb v osnovna sredstva opreme. Ta presežna amortizacija se tako prenese na financiranje končnih omrežij⁽¹⁶⁸⁾. Zato je oprema nesorazmerno subvencionirana za uporabo v prehodnih omrežjih, kar zmanjšuje skupne naložbene stroške nadgrajenih končnih omrežij. Nazadnje, upravičenci bi bili poleg ponovne uporabe subvencionirane opreme v končnih omrežjih še vedno upravičeni do nadomestila za stroške namestitve, konfiguracije in stabilizacije nadgrajene opreme, kadar se ta oprema ponovno uporabi v končnih omrežjih, saj je bil glavni del navedenih dejavnosti že izveden za izgradnjo prehodnih omrežij.
- 5.3.2.4.4 O tem, ali poslovne koristi glede na potrebe upravičencev po financiranju ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2
- (374) Komisija je v uvodni izjavi 137 sklepa o začetku postopka izrazila pomisleke glede tega, da poslovne koristi glede na potrebe prejemnikov pomoči po financiranju ne bi bile večje od koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2, pri čemer je navedla, da posodobljene tehnologije zagotavljajo poslovne koristi v smislu večje prenosne zmogljivosti in kakovosti. Ugotovila je tudi, da bi lahko upravičenci do leta 2030 uporabljali nadgrajena končna omrežja (zgrajena na podlagi prehodnih omrežij). Češki organi prav tako niso dokazali, da pomoč zajema dodatni učinek (v smislu donosnosti) scenarija hitrejšega uvajanja (tj. pospešena tehnološka nadgradnja zaradi sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz) v primerjavi s hipotetičnim scenarijem počasnejšega uvajanja (tj. tržno usmerjena tehnološka nadgradnja).
- (375) Kot je pojasnjeno v oddelku o spodbujevalnem učinku (oddelek 5.3.1.2.1), Komisija priznava, da bi se brez pospešenega prehoda, ki ga je Češka odredila v obdobju 2017–2020, naravna, tržno usmerjena tehnološka nadgradnja omrežij digitalne prizemne televizije začela šele v obdobju 2022–2024 (uvodna izjava 290).

⁽¹⁶⁷⁾ Oddajniki so eden od glavnih elementov omrežja DVB v smislu naložb v osnovna sredstva. Skupni stroški lastništva oddajnikov se izračunajo za 10 let. Vir: 2014 GatesAir – Broadcast Transmission Systems – Efficiency and Total Cost of Ownership (Oddajanje sistemov radiodifuzije – Učinkovitost in skupni stroški lastništva).

⁽¹⁶⁸⁾ Upravljanja prehodnih omrežij je v povprečju trajalo 19,5 meseca (omrežje 11 – družba Česká televize), 31 mesecev (omrežje 12 – skupina CRA) in 24 mesecev (omrežje 13 – družba DB) (uvodna izjava 50). To pomeni, da priglašeni ukrep zahteva nadomestilo za amortizacijo v višini približno 32 % (družba Česká televize), 51 % (skupina CRA) in 40 % (družba DB) opreme (na podlagi petletne računovodske življenjske dobe). Vendar je dejanska obraba opreme v prehodnih omrežjih (na podlagi vsaj desetletne ekonomske življenjske dobe) znašala le približno polovico te obrabe, tj. 16 % za družbo Česká televize, 26 % za skupino CRA in 20 % za družbo DB.

- (376) Kljub temu Komisija ugotavlja, da upravljanje prehodnih omrežij koristi predvsem trem operaterjem digitalne prizemne televizije, saj jim omogoča prehod na nadgrajeno tehnologijo, obenem pa zmanjšuje tveganje izgube občinstva v tem procesu. Poleg tega se oprema, zajeta v nadomestilu, delno ponovno uporabi v končnih omrežjih (uvodna izjava 292). Kot je bilo proučeno v oddelku 5.3.2.4.3, izračun stroškov amortizacije, ki temelji na računovodski življenjski dobi opreme in ne na njeni daljši ekonomski življenjski dobi, pomeni višje nadomestilo za obrabo opreme za uporabo v prehodnih omrežjih, zaradi česar se s ponovno uporabo te opreme v končnih omrežjih zmanjšajo skupni stroški naložb v končna omrežja. Trije operaterji digitalne prizemne televizije imajo lahko koristi tudi od stroškov namestitve, konfiguracije in stabilizacije nadgrajene opreme, kadar se ta oprema ponovno uporabi v končnih omrežjih, saj je bil glavni del navedenih dejavnosti že izveden za izgradnjo prehodnih omrežij. Poleg tega so trije upravičenci po podaljšanju svojih licenc za frekvenčne pasove beležili pozitivne tržne obete in predvidljivost naložb do leta 2030 (uvodna izjava 293).
- (377) Glede na navedeno, ki kaže na poslovne koristi in prenos dela financiranja v nadgradnjo končnih omrežij, Komisija ni prejela nobenih poslovnih načrtov, ki bi dokazovali potrebe upravičencev po zapolnitvi vrzeli v financiranju. Češka se je sklicevala na posodobljeno študijo ADL. Vendar Komisija ugotavlja, da je bilo v posodobljeni študiji ADL analiziranih več scenarijev preselitve (tj. nadgradnja z vzporedno radiodifuzijo, nadgradnja brez vzporedne radiodifuzije in brez nadgradnje), ki so zagotavljali kvalitativno in kvantitativno oceno stroškov različnih scenarijev, vendar niso bili ocenjeni morebitni prihodki ali učinek tehnološke nadgradnje na dobičkonosnost operaterjev digitalne prizemne televizije. Poleg tega posodobljena študija ADL ni bila primerjana s scenarijem počasnejšega uvajanja (tj. od leta 2022 do leta 2024). Komisija ugotavlja tudi, da ni prejela nobene naknadne rekonstrukcije sodobnih poslovnih načrtov (uvodna izjava 295).
- (378) Zato Komisija ugotavlja, da Češka ni dokazala, da so bili stroški upravljanja prehodnih omrežij večji od poslovnih koristi (uvodna izjava 298).

5.3.2.4.5 Ugotovitev glede sorazmernosti

- (379) Komisija najprej meni, da je nadomestilo stroškov upravljanja prehodnih omrežij (vzporedno oddajanje) nesorazmerno, saj je sočasno oddajanje trajalo dlje, kot je bilo potrebno (tj. šest mesecev in do enega leta v ustrezno utemeljenih primerih).
- (380) Poleg tega je izračun stroškov amortizacije temeljil na računovodski življenjski dobi opreme, ki ne odraža njene daljše ekonomske življenjske dobe. To vodi v višje nadomestilo za obrabo opreme zaradi uporabe v prehodnih omrežjih, tako da se s ponovno uporabo te opreme v končnih omrežjih zmanjšajo skupni stroški naložb upravičencev v končna omrežja. Poleg tega lahko trije operaterji digitalne prizemne televizije izkoristijo stroške namestitve, konfiguracije in stabilizacije nadgrajene opreme, kadar se navedena oprema ponovno uporabi v končnih omrežjih, saj je bil glavni del teh dejavnosti že izveden za izgradnjo prehodnih omrežij.
- (381) Nazadnje, Komisija ni mogla dokazati, da je pomoč čim manjša, saj razpoložljive informacije ne dokazujejo, da so bile koristi pospešene uvedbe standarda DVB-T2 zaradi regulativnih obveznosti večje od poslovnih koristi, in če so bile, v kakšnem obsegu (analiza vrzeli v financiranju ni bila izvedena).
- (382) Zato priglašeni ukrep ni sorazmeren.

5.3.2.5 Preglednost in kumulacija

- (383) Češka se je zavezala, da bo objavila besedilo ukrepa in informacije v zvezi z upravičenci do kakršne koli pomoči, ki presega 500 000 EUR (uvodna izjava 69). Zato ukrep izpolnjuje zahteve glede preglednosti.

- (384) Češka je potrdila, da ukrepa ni mogoče kumulirati z nobenim drugim ukrepom za financiranje istih upravičenih stroškov (uvodna izjava 67) in da upravičenci do pomoči ne bi mogli zaprositi za amortizacijo sredstev, ki so predmet nadomestila v okviru ukrepa, za davčne namene (uvodna izjava 68). Češka je iz ukrepa izključila vse stroške, ki bi lahko bili dvojno povrnjeni z drugimi shemami pomoči (uvodna izjava 366). Komisija meni, da to zadošča za preprečitev težav, ki izhajajo iz kumulacije z drugimi podpornimi ukrepi.

5.3.2.6 Negativni učinki ukrepa

- (385) Komisija je v uvodnih izjavah 148 in 149 sklepa o začetku postopka navedla, da je ukrep pomagal operaterjem digitalne prizemne televizije, da ostanejo konkurenčni na trgu, obenem pa so se zmanjšali njihovi stroški naložb v posodobljeno opremo, ki so jo morali operaterji, ki uporabljajo druge platforme (npr. satelit za nadgradnjo na DVB-S2/MPEG4), financirati z zasebnimi sredstvi. Navedla je tudi, da se zdi, da bi se z ukrepom financirali običajni stroški operaterjev digitalne prizemne televizije, če bi si prizadevali ohraniti svoj tržni položaj z zagotavljanjem naprednih storitev. Poleg tega je ugotovila, da ukrep presega ohranjanje obstoječega stanja pred sprostitvijo frekvenčnega pasu 700 MHz.
- (386) Eden od pritožnikov je vztrajal, da je ukrep dajal prednost najmanj napredni televizijski tehnologiji, kar je škodilo drugim platformam in strankam. Navedel je primere, v katerih bi radiodifuzijske hiše, ki oddajajo nekodirane programe, zdaj lahko uporabljale standard DVB-T2 za ponujanje storitev plačljive televizije, in v katerih bi pritožnik (ponudnik IPTV) lahko zagotovil brezplačno ponudbo (uvodna izjava 154).
- (387) Češka je pojasnila, da se je frekvenčni pas 700 MHz sprostil razmeroma kmalu po tem, ko so operaterji digitalne prizemne televizije sprostili frekvenčni pas 800 MHz, kar je povzročilo s tem povezane stroške in poslabšanje njihovega konkurenčnega položaja, a koristilo konkurenčnim platformam. Navedla je tudi, da bi lahko nenadzorovana sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz vplivala tudi na gospodinjstva. Poročala je o zdravi konkurenci med različnimi platformami (uvodna izjava 138), pri čemer se nikakor ni strinjala, da ukrep daje prednost najmanj napredni platformi, in je trdila, da izbira tehnologij temelji le na priporočilu iz sklepa Evropskega parlamenta in Sveta, obenem pa upošteva združljivost s sosednjimi državami (uvodna izjava 140).
- (388) Eden od upravičencev je opozoril, da se z ukrepom zagotavlja nadomestilo le gospodarskim subjektom, na katere vpliva regulativna sprememba. Pojasnil je, da je stopnja zamenljivosti med platformami nizka in da je v primeru Češke zamenljivost izvedljiva le s tehničnega vidika, saj so imele na Češkem druge platforme (npr. satelitske in kabelske platforme in platforme IPTV) znatno manjši tržni delež kot digitalna prizemna televizija in so bile storitve plačljive televizije (uvodna izjava 212).
- (389) Komisija meni, da priglašeni ukrep tri operaterje digitalne prizemne televizije razbremenjuje regulativnih stroškov, ki so neločljivo povezani z njihovo dejavnostjo, medtem ko morajo operaterji, ki uporabljajo druge platforme, kot sta satelitska ali kabelska platforma, sami kriti podobne stroške. Zato priglašeni ukrep krepi konkurenčni položaj treh operaterjev digitalne prizemne televizije, kar škoduje operaterjem, ki uporabljajo druge platforme. Poleg tega se lahko s pomočjo navzkrižno subvencionirajo dejavnosti upravičencev v drugih sektorjih in drugih državah članicah, saj skupina CRa spada v skupino, ki je dejavna na mednarodni ravni (opomba 31) in v več sektorjih dejavnosti, ki presegajo storitve prenosa digitalne prizemne televizije, družba Česká televize pa kot javna radiotelevizija konkurira tudi komercialnim radiotelevizijam. Komisija meni, da kljub različnim poslovnim modelom različnih televizijskih platform na Češkem (tj. brezplačna televizija v primerjavi s plačljivo televizijo) še vedno obstajajo znatni izkrivljajoči učinki, kot kažejo pritožbe operaterjev, ki uporabljajo druge tehnološke platforme. Satelitska platforma je na primer tehnično sposobna zagotavljati storitve brezplačne televizije. Platforma IPTV bi se lahko uporabljala tudi za oddajanje nekodiranih kanalov, ki jih nekateri operaterji že vključujejo v svoje standardne televizijske pakete v drugih državah članicah⁽¹⁶⁹⁾. Poleg tega je družba Telly (ponudnik IPTV) razmišljala o ponudbi brezplačne kartice DIGI TV na Češkem (uvodna izjava 153). Platforma digitalne prizemne televizije je tudi tehnično sposobna zagotavljati storitve plačljive televizije (tudi če komercialni projekt skupine Skylink/M7 Group na Češkem ni bil uspešen (uvodna izjava 91), pravna obveznost, da se na navedeni platformi zagotavljajo samo storitve brezplačne televizije, pa ne obstaja.
- (390) Zato Komisija potrjuje svojo predhodno ugotovitev, da je ukrep negativno vplival na konkurenco.

⁽¹⁶⁹⁾ Glej na primer nekodirane kanale, vključene v ponudbo Movistar Plus (Telefonica) v Španiji (vir: Canales de TV incluidos en el nuevo Movistar Plus+).

5.3.2.7 Tehtanje pozitivnih učinkov pomoči in morebitnih negativnih učinkov v smislu izkrivljanja konkurence in škodljivih učinkov na trgovino

- (391) Skrbno zasnovan ukrep državne pomoči bi moral zagotoviti, da je skupni učinek ukrepa pozitiven, tako da ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.
- (392) Komisija priznava namero čeških organov, da zagotovijo nemoteno sprostitev frekvenčnega pasu 700 MHz s prizemnimi televizijskimi storitvami z omejenim vplivom na gledalce, da bi zagotovili družbeno sprejemljiv prehod in čim bolj zmanjšali morebitne motnje. Komisija ugotavlja pozitivne učinke regulativnih ukrepov (tj. upravljanje prehodnih omrežij) na neprekinjenost storitev digitalne prizemne televizije, ki je glavni vir storitev brezplačne televizije na Češkem. Poleg tega priznava pomembno vlogo storitev brezplačne televizije pri podpiranju pluralizma in dobro delujočih demokracij. Vendar meni, da je imel priglašeni ukrep (tj. nadomestilo za upravljanje prehodnih omrežij) omejene pozitivne učinke (uvodna izjava 308).
- (393) Komisija ugotavlja, da ima ukrep negativne učinke v smislu razbremenitve operaterjev digitalne prizemne televizije dela bremena, povezanega z regulativnimi obveznostmi, ki jih je določila Češka in so neločljivo povezane z njihovo gospodarsko dejavnostjo. Prav tako meni, da ukrep nima spodbujevalnega učinka in ni namenjen odpravi nedelovanja trga, ki upravičuje potrebo po javni podpori operaterjem digitalne prizemne televizije. Komisija prav tako meni, da ukrep ni zasnovan ustrezno ali sorazmerno.

5.3.3 Sklepne ugotovitve o združljivosti ukrepa

- (394) Glede na navedeno Komisija meni, da negativni učinki ukrepa v smislu izkrivljanja konkurence in škodljivih učinkov na trgovino prevladajo nad njegovimi omejenimi pozitivnimi učinki.
- (395) Komisija zato ugotavlja, da priglašeni ukrep v skladu s členom 107(3), točka (c), PDEU ni združljiv z notranjim trgov. Komisija ni opredelila druge pravne podlage, pomembne za združljivost priglašenega ukrepa, niti Češka niti zainteresirane strani pa niso predložile informacij ali dokazov v zvezi s tem.

5.4 SKLEPNE UGOTOVITVE

- (396) Komisija ugotavlja, da priglašeni ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki ni združljiva z notranjim trgov –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Priglašeni ukrep državne pomoči „Pomoč za vzporedno radiodifuzijo prizemne televizije v DVB-T2/HEVC“ pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki ni združljiva z notranjim trgov.

Člen 2

Češka trem upravičencem (tj. družbi Česká televize, skupini CRa in družbi DB) ne izplača nobene od pomoči iz člena 1.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Češko.

V Bruslju, 22. decembra 2025

Za Komisijo
Teresa RIBERA
izvršna podpredsednica
